

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ

CUMHURİYET MECLİSİ
TUTANAK DERGİSİ

20'nci Birleşim
16 Aralık 1994, Cuma

İÇİNDEKİLER

Sayfa:

I. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI
A. BİLGİYE SUNULANLAR

1. Bağımsız Girne Milletvekili Sayın Ünal Üstel'in yurt dışı izin istemi ile ilgili Tezkeresi.

2403

II. ÖZEL GÜNDEM

- 1995 Mali Yılı Bütçe Yasa Tasarısının Görüşülmesi.

1. Program 05; Dışişleri ve Savunma Bakanlığı Bütçesi.
2. Program 17; Kamu Hizmeti Komisyonu Bütçesi.
3. Program 19; Savunma Bütçesi.

2404 - 2500

2501 - 2517

2518 - 2528

- 2402 -

BİRİNCİ OTURUM

Açılış Saati: 10.15

BAŞKAN: Başkan Vekili Olgun Paşalar

KÂTİP : Mehmet Emin Karagil

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Cumhuriyet Meclisinin, III'üncü Dönem, 2'nci Yasama Yılı'nın, 20'nci Birleşimini açıyorum. Ad okunmak suretiyle yoklama yapılacaktır.

(Ad okunarak yoklama yapıldı.)

KÂTİP - Toplantı yeter sayısı yoktur Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; toplantı yeter sayısı yoktur. Oturuma yarım saat ara veriyorum. Teşekkür ederim.

Kapanış Saati: 10.20

Alt Program 07, Brüksel Temsilciliği.
Personel Giderleri: 6 Milyar 763 Milyon. Cari Giderler:
6 Milyar 514 Milyon 500 Bin. Yatırımlar yok. Transferler
yok. Alt Program Toplamı: 13 Milyar 277 Milyon 500 Bin.

Alt program 08, İstanbul Başkonsolosluğu.
Personel Giderleri:2 Milyar 176 Milyon. Cari Giderler:
1 Milyar 461 Milyon. Yatırımlar yok. Transferler yok.
Alt Program Toplamı: 3 Milyar 637 Milyon Türk Lirası.

Alt Program 09, Mersin Konsolosluğu.
Personel Giderleri:808 Milyon. Cari Giderler:739 Milyon.
Yatırımlar yok. Transferler yok. Alt Program Toplamı:
1 Milyar 547 Milyon Türk Lirası.

Alt Program 10, Washington Temsilciliği.
Personel Giderleri: 5 Milyar 938 Milyon. Cari Giderler:
4 Milyar 789 Milyon 900 Bin. Yatırımlar yok. Transferler
yok. Alt Program Toplamı:10 Milyar 727 Milyon 900 Bin Türk
Lirası.

Alt Program 11. İSLAMABAD TEMSİLCİLİĞİ.

Personel Giderleri: 1 Milyar 600 Milyon. Cari Giderler:
Milyar 847 Milyon 970 Bin. Yatırımlar:Yok. Transferler:Yok.
Alt Program Toplamı: 4 Milyar 447 Milyon 970 Bin.

Alt Program 12. İZMİR KONSOLOSLUĞU:

Personel Giderleri: 249 Milyon. Cari Giderler: 84 Milyon 500 Bin.
Yatırımlar: Yok. Transferler: Yok. Alt Program Toplamı:333
Milyon 500 Bin.

Alt Program 13. ABU-DABİ TEMSİLCİLİĞİ:

Personel Giderleri: 3 Milyar 214 Milyon. Cari Giderler:3 Milyar
670 Milyon 80 Bin. Yatırımlar: Yok. Transferler: Yok. Alt
Program Toplamı:6 Milyar 884 Milyon 80 Bin.

Alt Program 14. YENİ AÇILACAK DIŞ TEMSİLCİLİK:

Personel Giderleri: 500 Milyon. Cari Giderler: 1 Milyar 700 Milyon.
Yatırımlar: 800 Milyon. Transferler: Yok. Alt Program Toplamı:
2 Milyar 500 Milyon.

Alt Program 15. ENFORMASYON DAİRESİ:

Personel Giderleri: 10 Milyar 731 Milyon. Cari Giderler: 2 Milyar
280 Milyon 500 Bin. Yatırımlar: Yok. Transferler: Yok.
Alt Program Toplamı: 13 Milyar 11 Milyon 500 Bin. Program
Toplamı: 140 Milyar 935 Milyon 350 Bin.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Dışişleri ve Savunma
Bakanlığı Bütçesi üzerinde söz isteyen var mı? Sayın Atakol.
Sayın Serter. Sayın Akıncı. Başka söz isteyen var mı?
Sayın Kalyoncu.

Buyurun Sayın Atakol.

- 2403 -

İKİNCİ OTURUM
AÇILIŞ SAATİ:10.55

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Cumhuriyet Meclisinin, III'üncü Dönem, 2'nci Yasama Yılı'nın, 20'nci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum. Ad okunarak yoklama yapılacaktır. Buyurun.

(Ad okunarak yoklama yapıldı)

KÂTİP - Toplantı yeter sayısı vardır Sayın Başkan.

İ. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

KÂTİP - Toplantı yeter sayısı vardır. Şimdi gündem gereği görüşmelere geçiyoruz. Önce Başkanlığın Genel Kurula sunuşları yapılacaktır. Gündemimizde bir tek bilgiye sunuş işlemi yer almaktadır.

Bağımsız Girne Milletvekili Sayın Ünal Üstel'in, yurt dışı izin istemi. İzin istemini okur musunuz lütfen?

KÂTİP -

16.12.1994

KKTC Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,

16.12.94 ile 20.12.94 tarihlerinde özel işim nedeniyle yurt dışında olacağımı bildirir, gerekenin yapılmasını rica ederim.

Dt. Ünal Üstel
Bağımsız Milletvekili

II. ÖZEL GÜNDEM

BAŞKAN - Gereği yapılmıştır. Sayın milletvekilleri; şimdi Genel Kurulca onaylanan gündem görüşme programı uyarınca 1995 Mali Yılı Bütçe Yasa Tasarısını görüşmeye devam ediyoruz. Günlük program gereğince önce, Program 05, Dışişleri ve Savunma Bakanlığı Bütçesinin görüşülmesine geçiyoruz.

Ödenekleri okuyunuz lütfen.

KÂTİP -

Program 05, Dışişleri ve Savunma Bakanlığı.

Alt Program 01-02, Yönetim Hizmetleri.

Personel Giderleri: 8 Milyar 524 Milyon. Cari Giderler: 8 Milyar 129 Milyon 400 Bin. Yatırımlar: 2 Milyar 850 Milyon. Transferler: 3 Milyon. Alt Program Toplamı: 19 Milyar 506 Milyon 400 Bin.

Alt Program 03, Dışişleri Dairesi.

Personel Giderleri: 15 Milyar 829 Milyon. Cari Giderler: 34 Milyon. Yatırım yok. Transfer yok. Alt Program Toplamı: 15 Milyar 863 Milyon.

Alt Program 04, Ankara Büyükelçiliği.

Personel Giderleri 3 Milyar 718 Milyon. Cari Giderler: 2 Milyar 816 Milyon. Yatırımlar: 600 Milyon. Transferler: 10 Milyon. Alt Program Toplamı: 7 Milyar 144 Milyon.

Alt Program 05, Londra Temsilciliği.

Personel Giderleri: 19 Milyar 813 Milyon. Cari Giderler: 9 Milyar 917 Milyon. Yatırımlar yok. Transferler: 53 Milyon. Alt Program Toplamı: 29 Milyar 783 Milyon Türk Lirası.

Alt Program 06, New-York Temsilciliği.

Personel Giderleri: 7 Milyar 260 Milyon. Cari Giderler: 5 Milyar 12 Milyon 500 Bin Türk Lirası. Yatırımlar yok. Transferler yok. Alt Program Toplamı: 12 Milyar 272 Milyon 500 Bin Türk Lirası.

KENAN ATAKOL (Lefkoşa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; devletimizin en önemli sorunu hiç şüphesiz dış politika sorunudur. Devletlerin birbirleri ile olan ilişkilerini ister ekonomik, ister kültürel, isterse politik olsun, Dışişleri kanalı ile bu bakanlığın öncülüğünde yürütüldüğü bir gerçektir. Bizim devletimizin bir Kıbrıs konusu ve bu konuya bağlı olarak dünyanın diğer ülkeleri ve kuruluşları ile olan zor ilişkileri de eklenince, bu bakanlığın önemi kendini açıkça göstermektedir.

Bu bakımdan Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bu bakanlığa gerekli önemin verilmesi ve başarılı olmasını sağlamanın ülke çıkarları açısından gerekli önemine inanmaktayız. Bu bakanlığın başarılı çalışmalar yapması, ülkenin diğer alanlardaki çalışmalarını olumlu yönde etkileyeceği kesindir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; konuşmamın başında peşinen şunları söylemek istiyorum. Dış politika ve Kıbrıs konusu gibi önemli bir konuyu iç politika malzemesi yapmak gibi bir görüş ve düşüncemiz olmadığını kesin bir şekilde ifade etmek istiyorum. Ancak yanlış gördüklerimizi, düşünce ve görüşlerimizi söylemek ana muhalefet partisi olarak asli görevimiz olduğunu yine bu kürsüden ifade etmek istiyorum.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Kıbrıs Konusu ile ilgili olarak uygulanacak politika, Cumhuriyet Meclisinin 29 Ağustos 1994 tarihli kararı ile belirlenmiş ve çerçeve çizilmiştir. Bu karara aykırı bir politika izlemek, Cumhuriyet Meclisi Kararına karşı gelmek, dolayısıyla içte ve dışta Cumhuriyet Meclisinin inanırlılığına gölge düşürmek demektir.

İzninizle hafızalarımızı tazelemek açısından Cumhuriyet Meclisimizin 29 Ağustos 1994 tarihli Kararının işlem paragraflarını kısaca bir özetini vermek istiyorum.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Cumhuriyet Meclisimizin 29 Ağustos 1994 tarihi Kararının birinci işlem paragrafının özeti, Kıbrıs Türk halkı egemenliğin kayıtsız şartsız sahibidir ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Devleti, ülkesi ve halkı ile bölünmez bir bütün teşkil etmektedir diyor.

İkinci işlem paragrafı, Avrupa Birliği Adalet Divanı Kararının yürürlükte olduğu ve Rum Yönetiminin Avrupa Birliğine tek yanlı tüm üyelik girişimlerini ısrarla sürdürdüğü bir ortamda Güven Yaratıcı Önlemler yönünde yapılacak girişimlerden bir yarar sağlanamaz. Dolayısıyla görüşme yapılamaz. Ancak bu aşamada sadece yukarıda belirtilen engellerin ortadan kaldırılmasına yönelik temas ve girişimler sürdürülebilir.

Üçüncü işlem paragrafı, bu engellerin kaldırılması durumunda taraflar arasında başlayabilecek yeni bir müzakere sürecinde Kıbrıs'ta egemenlik, eşit, siyasi ve hukuki statüye sahip iki halktan birisi olan Kıbrıs Türk halkının, siyasi statüsünün ve temel hak ve özgürlüklerinin ayrı egemenlik haklarından kaynaklandığı gerçeğinin kabul görmesi gerekmektedir. Kapsamlı, öze yönelik görüşmelerin başlayabilmesi için, tarafları serbest ve özgür iradeleri ile kendi aralarında saptayacakları gerçekçi ve Kıbrıs Türklerinin siyasi eşitliklerini, egemenlik haklarını dikkate alan yeni parametrelerin saptanması gerekir. Garanti Antlaşmasının geçerliliği tartışılmaz.

Ve dördüncü işlem paragrafının özeti, Kıbrıs Rum Yönetiminin sahte bir ünvan altında Kıbrıs'ı Avrupa Birliğine üye yapmak girişimini önlemek amacıyla, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi gerekli önlemleri alır ve gerekli önlemleri alma kararlılığını duyurur ve

Rum-Yunan ikilisinin askeri ve savunma alanlarında aldıkları önlemlere denk önlemleri Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile Türkiye Cumhuriyeti arasında Dışişleri, Savunma ve Güvenlik alanlarında yapılacak anlaşmalarla alınmasını kaçınılmaz bir zorunluluk olarak gördüğünü vurgular, ekonomik alanda Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile Türkiye Cumhuriyeti arasında tüm kısıtlayıcı önlemlerin kaldırılması ve Ekonomik Entegrasyonun tamamlanması için Hükümetin gereken girişimleri süratle başlatması gereğini ortaya koyar.

Cumhuriyet Meclisimizin işlem paragraflarının kısaca bir özetiydi.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Meclisimizin 29 Ağustos 1994 tarihli Kararının uygulandığını veya bu Karara uyulduğunu söylemek mümkün değildir. Açıkcası karara uyulmamıştır.

Hükümetin bu karara uymamak için gerekçesi olabilir. O zaman Meclisin saygınlılığını korumak, dış dünyadaki güvenirliliğimize ve itibarımıza gölge düşürmemek için Hükümet Meclise gelir, ve Cumhuriyet Meclisininin 29 Ağustos 1994 tarihli Kararının tümünü veya belirli işlem paragraflarını uygulamaya koyamayacağına gerekçeleri ile anlatır ve bu konuda yetki isteyebilirdi. Bu yapılmadı. Hükümet bunu yapmadı ve Kararı buzdolabına koymayı yeğledi.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; niye görüşme yapılmadı? Kim kiminle görüştüğü önemli değil. Biz de görüşmelerin sürmesinden yanayız ve bunun altını çizerek söylüyorum. Kıbrıs Konusu ancak tarafların birbirleri ile konuşması ve müzakere etmesi ile çözüme kavuşturulabilir. Bunun başka yolu yoktur. Başka yollar, başka formüller çözüm yolu olamaz.

Bizim burda üzerinde durmak istediğimiz husus; Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Devletinin en yüce organının inanırlılığı ve güvenirliliğidir. Bunları yitirdiğimiz takdirde, kimse bize güvenmez ve inanmaz ve bizi ciddiye de almaz. Rum tarafının Kıbrıs politikasını yakından takip eden bir kişi olarak, şunu tespit ettim. Rum tarafı 1974 sonrası bir politika ortaya koymuş ve bu politikaya sadık kalmış. Bu politikanın ayrıntılarını saptamış ve 20 yıldır bu politikadan sapmamıştır. Rum tarafı, ortaya koydukları bu politika çerçevesinde prensipler vazetmişler ve prensiplere sadık kalmışlardır. Rum tarafının bu tutumu onların kararlılığını göstermektedir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; kararlılık, kararlılık içerisinde olan taraf birşey kaybettirmez, bilakis çok şey kazandırır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; biz ise 29 Ağustos 1994, Cumhuriyet Meclisi Kararını alırken ve karar aldıktan sonra Hükümet Ortakları arasında yaşanan kriz, başından Cumhuriyet Meclisi Kararına gölge düşürmüştür. Oysa, bu karar Meclisten geçtikten sonra, tüm partiler bu karara sarılarak ve bu kararı savunmuş olsaydık, hem Meclisimizin inanırlılığına gölge düşürmeyecek, hem de daha olumlu bir noktaya geldiğinin görüş ve inancındayız.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bu Karar Cumhuriyet Meclisinden geçmesinden hemen sonra, Hükümet Ortağı Cumhuriyetçi Türk Partisi tarafından adeta topa tutulmuş ve Hükümetin diğer ortağı, Demokrat Parti ile aralarında bir kriz yaşandığı bir gerçektir. Cumhuriyet Meclisi Kararının müzakeresi sırasında ve bilahare Başbakan Yardımcısı Sayın Özker Özgür'ün, basına söyledikleri malumlarıdır ve bu kürsüden de söyledikleri zabitlerdendir.

Sayın Özker Özgür'ün, 29 Ağustos 1994 tarihli Kıbrıs Gazetesi'nde çıkan mülakatında şöyle diyor.

"Karar, yani Cumhuriyet Meclisi Kararı, Protokolü ve Hükümet Programını delmektedir". Protokolün ve Hükümet Programının delinmediğini savlayan Sayın Hakkı Atun, nasıl delinmediğini kanıtlamak durumundadır. "Sayın Özker Özgür, konu ile ilgili sorularımızı şöyle yanıtladı" diyor basın haberleri. Soru: Sayın Atun, bunu nasıl kanıtlayabilir? Yanıt: Hükümet Programı Koalisyon Protokolüne bağlılık belirtebilir mi? Sayın Atun ve partisi, görüşmecisi Sayın Denktaş'da üst düzey anlaşmanın çerçevesinde ortak egemenlik temelinde toplumlararası görüşmelerini sürdürmeyi benimser mi? Yanıtlanması gereken sorular bunlardır.

Merak ediyoruz, Sayın Özker Özgür, acaba hala ortak egemenlikten bahsediyor ve bunda ısrar ediyor mu?

Soru: Hükümetin bu soruları yanıtlaması halinde ne olacak?

Yanıt: Alacağımız yanıtları partimizin yetkili organlarına götüreceğiz, değerlendirecek

ve orandan çıkacak sonuçlara göre kamuoyunu aydınlatacağız. Önemli olan protokolün delinmiş ve Hükümetin oturduğu zeminin ortadan kalkmış olmasıdır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bir de yine 29 Ağustos 1994 tarihinde Yenidüzen gazetesinin manşeti; "Tarihi Hata" diyor ve başlıklar halinde okuyayım. "Yaklaşık 15 saat süren dünkü Meclis Birleşiminde, DP ve UBP adına konuşan milletvekilleri önerdikleri Tasarının topluma ne gibi kazanımlar getireceğini açıklamakta göüçlük çektiler. CTP Lideri Özgür, Koalisyon protokolünü delen bir kararın meclisten geçmesi halinde Hükümetin hiçbir anlamı kalmayacağını yineledi. Özgür, Mecliste yaptığı konuşmada Kıbrıs Sorunu gibi önemli bir konuda alel acele karar almaya gerek olmadığını bildirdi ve partileri yeniden biraraya gelerek görüşmesini önerdi. DP ve UBP bu öneriyi reddetti. DP ve UBP'nin evet, CTP ve TKP'nin ise ret oyu verdiği ve Meclisin aldığı Federasyon kararının kaldırılmasını da öngören kararın Türkiye'yi de zor duruma sokacağı belirtildi. Özgür, "DP ve UBP oylarıyla geçirilen kararlar, Koalisyon Protokolünün ve Hükümet Programının delindiğini..."

Başından alıyorum son kısmı.

Özgür; "DP ve UBP oylarıyla geçirilen kararlar Koalisyon Protokolünün ve Hükümet Programının delindiğini, ancak buna karşın Başbakan Hakkı Atun'un protokol delinmemiştir iddiasında olduğunu belirterek, Sayın Atun Protokolün nasıl delinmediğini kamuoyuna açıklamalıdır" dedi.

Şimdi Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bunları anımsatmaktaki amaç, Hükümet ortağı Cumhuriyetçi Türk Partisinin karara karşı ters tepkisi ve Hükümet ortaklarının birbirlerine veya sadece birinin diğerine taviz vererek Hükümet ortaklığına devam kararı almaları Cumhuriyet Meclisinin bu tarihi kararının etkinliğini ortadan kaldırdığını belirtmektir. Benim amacım budur. Bunları anımsatırken bunu

bunu dile getirmek istedim.

Sayın Özgür, 29 Ağustos 1994 tarihli Yenidüzen gazetesinde çıkan beyanatında Cumhuriyet Meclisi Kararının Türkiye'yi de zor duruma sokacağını iddia etmiştir. Oysa Cumhuriyet Meclisimizin kararıyla ilgili Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığının açıklaması bu karara açık destek verdiği ve kararın çözüm arayışlarına yardımcı olacağı yönündedir. Meclisimizin zabitlerine geçmesi açısından Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığının bu açıklamasını da okumak istiyorum.

Açıklama aynen şöyle:

"Türkiye, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Meclisinin 29 Ağustos günü aldığı kararı, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Kıbrıs sorununa gerçekçi ve yaşayabilir bir çözüm aranması yönündeki samimi arzusunun iyi ve somut bir ifadesi olarak değerlendirmektedir. Bu Karar, Kıbrıs'ta iki taraf arasında karşılıklı güven yaratmayı ve bu suretle kapsamlı, siyasi çözüm arayışını kolaylaştırmayı amaçlayan bir dizi iyi niyet önlemine karşı çıkan ve tek taraflı girişimlerle Güven Yaratıcı Önlemler anlaşmasını dahi engelleyen bir zihniyete karşı Kıbrıs Türk halkının hayal kırıklığını yansıtmaktadır. Bu Kararıyla Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Meclisi, bir yandan Güven Yaratıcı Önlemler Anlaşmasının önüne çıkılan engellerin kaldırılmasını istemekte, bir yandan da nihai çözüme ilişkin görüşlerini gerçekçilikle ortaya koymaktadır. Bu husus, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterinin çözüm şekline ilişkin olarak görüşlerini bildirmeleri için, Kıbrıs'taki tarafların yaptığı çağrıya da uygun düşmektedir. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin bütün iyi niyetli yaklaşımlarına rağmen, Kıbrıs sorunu karşı tarafın eşitlik anlayışıyla bağdaşmayan, tek yanlı girişimleri yüzünden çözümsüzlüğe mahkum edilirse Kıbrıs Türk Halkının bu durumu sakıncalı etkilerine maruz bırakmayacak önlemleri kararlılıkla almak Türkiye Cumhuriyeti için kaçınılmaz ve şerefli bir görev olacaktır."

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye'nin değerlendirmesiyle Cumhuriyetçi Türk Partisinin değerlendirmesi arasındaki tezatın derecesini söylemeye gerek yoktur inancındayım.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; ben son olarak bu kararlar ile ilgili birkaç daha söz söyleyerek bu konuyu bağlayacağım. Hem karar olacak, hem olmayacak gibi hareket edilmesi mümkün değildir. En azından bundan sonra yapılacak görüşmelerde karara uygun olarak hareket edilmesini temenni ederiz.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Rum tarafı Avrupa Birliğine üye olma sürecini başlatmıştır. Bununla ilgili hazırlıklar süratle ilerlemektedir. Rum tarafı bütün mevzuatını ve standartlarını Avrupa Birliği mevzuatına ve standartlarına uydurma çalışmalarını da hızla sürdürmektedir. Avrupa Birliği Rum tarafına diğer konularda olduğu gibi bu konularda da teknik ve finansman yönünden her çeşit yardımı sürdürmektedir. Avrupa Birliği yetkilileri beyanatları, kararları ve Rum tarafına yapılan bütün bu yardımlar ve hazırlıklar açıkça Rum tarafının Avrupa Birliğine üye alınacağını göstermektedir.

Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; bizim sormak istediğimiz, Hükümet bu konuda bir çalışma yapıyor mu? Yapıyorsa bu çalışmalar hangi aşamada? Rum tarafının Avrupa Birliğine üyeliğinin gerçekleşmesi halinde bizim alacağımız ekonomik ve siyasi kararlar nelerdir? Bu konuda bugünkü Koalisyon Hükümeti döneminden önce oluşturulan bir politikamız vardı. Bu politikamız hem Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine hem de Avrupa Birliği üyelerine açıkça duyurulmuştu. Bu politikanın esası şu idi. Kıbrıs Avrupa Birliğine ancak

Kıbrıs konusunun çözümlenmesinden ve Türkiye'nin de Avrupa Birliğine üyeliğinin gerçekleşmesinden sonra üye olabilir. Politikamızın esası bu idi. Bu iki şartımız gerçekleşmeden önce Kıbrıs'ın Avrupa Birliği üyeliğine kabul edilmesi halinde Ada'daki bölünme kesinleşecek ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Türkiye ile entegrasyona gitmek zorunda kalacaktır. Çok önceden oluşturulan bu politikamızla ilgili Hükümetin kesin ve açık görüşlerini bilmek istiyoruz. Çalışmalarını, yakın ve uzak dönem plan ve düşüncelerini bilmek istiyoruz ve eminim kamuoyu da bilmek istiyor.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Avrupa Birliği Adalet Divanının almış olduğu ambargo kararını İngiliz Mahkemesi de onaylamış. Bizim itirazlarımızı reddetmiş, kaale almamıştır. Biz bu ambargo kararının plânlı bir uygulama sonucu alındığı görüşünderiz. 20 yıl Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ürünleri Avrupaya ihraç edildi. Ancak 20 yıl sonra böyle bir uygulamaya gidiliyor.

hem de Güven Yaratıcı Önlemler konusunun müzakere edildiği bir dönemde alınıyor bu mahkeme kararları. Bu ambargo kararı plânlı ve bilinçli bir politikanın ürünüdür. Avrupa Birliği Mahkemesinin kararı, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine baskı yapmayı öngören bir karardır. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti halkını yıldırma, bıktırma ve teslimiyete zorlamayı öngören bir karardır. Bu karar Rum tarafının Yunanistan'la birlikte Avrupa Birliğine üyeliği ön plâna çıkardığı bir dönemde alınmıştır. Klerides Sayın Denktaş'la yaptığı son görüşmelerde baklayı ağızından çıkarmıştır. Esas amaç ve hedeflerinin Avrupa Birliğine süratle, Kıbrıs konusu çözümlenmeden, üyeliklerinin gerçekleşmesi olduğunu açıklamıştır. Avrupa'da aldığı ambargo kararı ile bizi zorlamaya çalışmaktadır. Avrupa'nın da Rum tarafının da hedefi ve amacı belirlenmiştir. Kıbrıs'ı Avrupa Birliğine almak, bunu yaparken buna Kıbrıs Türklerini de katmak. Bundan sonrası kolay. Kıbrıs Türkü bu oluşum içerisinde çok kısa sürede eriyip gidecektir. Çünkü bu oluşumda Kıbrıs Türküne hayat hakkı tanınması mümkün değildir. Kıbrıs Türkü sadece Rumun işçi açığını kapatmak için kullanılacaktır. Kıbrıs'ın Rumlaşım Yunanlaşması da bu şekilde gerçekleşmiş olacaktır.

Sayın Başkan sayın milletvekilleri; bu oluşum da nedir? Bu oluşumda Yunanistan vardır. Bu oluşumda müslüman Türkiye'yi bu oluşum dışında tutmak isteyen bir Avrupa Birliği kamuoyu, parlamentosu ve bürokrasisi vardır ve bu oluşuma Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinden her açıdan, özellikle de ekonomik açıdan çok daha güçlü bir Güney Kıbrıs Rum Yönetimi dahil edilecek. Böyle bir oluşumun içerisinde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin yeri olabilir mi? Türkiye'nin değil ne zaman gireceği, girip giremeyeceği dahi belli olmayan bu oluşuma, bu şartlar altında Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin sıcak bakması son derece sakıncalı bir yaklaşımdır. O halde ne yapmalıyız? Bizim yapmamız gereken

bu gerçekleri kesin bir dille ve kararlılıkla anlamak ve Avrupa Birliğini tamiri imkânsız bir hataya düşmemesi için uyarmaktır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Avrupa Birliği konusunun özeti şudur: Rum tarafı bütün enerjisini Avrupa Birliği üyeliğine tekzip etmiş. Çünkü kendilerinin arzuladıkları çözüm şeklinin Avrupa Birliğine bu şartlar altında Avrupa Birliğine girmekle gerçekleşeceğine inanmaktadırlar. İktidar ve muhalefet olarak bunun bilinci içerisinde hareket edersek Devletimizin çıkarlarını koruma olanağına kavuşuruz. Kıbrıs'ta Rum ve Yunan tarafına yeni bir Girit politikası uygulama olanağı vermemeliyiz.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; biraz önce Rum tarafının konuşma niyetleri olmadığını ortaya koymaya çalıştım. Kıbrıs konusuyla ilgili müzakereler de hep böyle olmuştur. Hatırlanacağı gibi 28 Ağustos 1994 tarihinde Cumhuriyet Meclisinde Kıbrıs konusuyla ilgili Meclis Kararını müzakere ederken, Rum tarafının Güven Yaratıcı Önlemleri konuşmak istemediklerini bu kürsüden söylemişti. Kendilerine verilen bütün tavizlere rağmen, bu konuyu konuşmak istemedikleri açıktı. Çünkü Rum Meclisinde temsil edilen tüm siyasi partiler Klerides'in partisi DİSİ, Kiprianu'nun partisi DİKO, Hristofyas'ın partisi AKEL ve Lissarides'in partisi EDEK, Güven Yaratıcı Önlemlere karşı olduklarını beyan etmişlerdi. O günden bugüne değişen birşey yok sayın milletvekilleri. Sayın Cumhurbaşkanının Klerides'le yaptığı son görüşmelerde Klerides'e yaptığı tekliflere ve 21 Kasım 1994 tarihli Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine yazmış olduğu, basına da açıklanan mektubuna rağmen, Rum tarafı konuşmaktan kaçıyor.

Konuşmak bir yana, Kıbrıs konusunu Birleşmiş Milletler Genel Kuruluna götürmek ve oradan karar çıkartmak çabalarını sürdürmektedir. Rum tarafı ayrıca, tehlikeli bir silahlanma yarışı içerisine girmiştir. Sınırlarımızda tahrikler sürdürmektedir. Rum tarafının amacı, 20 yıldır Ada'da hakim olan sulh ve sukunu bozmak ve güçleri yeterse silah zoruyla çözüm empoze etmektir. Bu bir çılgınlıktır. Maalesef bu çılgınlığa başta Yunanistan olmak üzere Fransa, Avusturya, İtalya ve Rusya gibi ülkeler silah satmakla katkıda bulunmaktadır.

Sayın milletvekilleri; bu ülkeler sıradan ülkeler değildir. Bu ülkeler Kıbrıs konusuyla iç içe olan ülkelerdir. Fransa ve Rusya Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin daimi ülkeleridir. İtalya Avrupa Birliği üyesidir. Avusturya da 1 Ocak 95'ten sonra Avrupa Birliği üyesi olacaktır. Bu ülkeler Kıbrıs konusuyla ilgili kararlara imza atmakta, çözümler önermekte, hatta bazıları bizim adımıza Anayasa bile hazırlamaktadırlar. Bu ülkelerin bazılarının Kıbrıs'ta Barış gücü vardır. Bosna'da kasıtlı olarak bir şey yapılmayan ve 20'nci asrın en korkunç katliamlarının yer almasına seyirci kalan, Azerbaycan işgaline ve Ermenilerin bu ülkedeki soy kırımına göz yuman, 1963'ten beri bize maddi manevi hiçbir yardımda bulunmayan, aksine bize ambargo uygulayan ve Rumu silahlandırarak Avrupalıya nasıl güveneceğiz. Birleşmiş Milletlerin etkinliği bugün tartışılmakta. Çünkü insanlık dramlarının yaşandığı bölgelerde Birleşmiş Milletler ya çok yavaş hareket etmekte, ya da tamamen etkisi kalmaktadır. Bugün öyle bir dünyada yaşıyoruz ki insanlar dini inançlarına göre değerlendirilmektedir. İşte size birkaç çarpıcı örnek.

Dağılan Yugoslavya Federasyonundan Hristiyan Slovenya, Hırvatistan tereyağından kıl çeker gibi ayırttırılıyor, derhal tanınıyor, korunuyor ve her çeşit destek veriliyor. Müslüman Bosna Hersek ise zorlukla tanınma yoluna gidiliyor, fakat Bosna Müslümanları korunmuyor ve Sırpların vahşetine terk ediliyor. Üstelik Bosna Müslümanlarına bir de silah ambargosu uygulanıyor.

Azerbaycan'da yine aynı durum. Azeri topraklarının %20'si işgal ediliyor. Ermeni katliamları korkunç boyutlara ulaşıyor. Birleşmiş Milletlerden, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinden, Avrupa Birliğinden, Avrupa Konseyinden, Avrupa Parlamentosundan, Avrupa Güvenliği ve İşbirliği Konferansından ses yok. Olsa bile kimsenin duyamayacağı cılız bir ses. Hani Ermeni işgalini kınama? Hani Ermeni soy kırımını kınama? Hani bu işgale son verecek önlemler? Hani Ermenilere ambargo? Olamaz. Müslüman Azerbaycan ezilmiş Hristiyan Avrupanın ne umurunda. Hindistan'da, Filipinler'de müslümanlar resmen katledilmiş, Rusya haksızca Çeçenistan'ı işgal ediyor, kimin umurunda.

Çifte standart işte buna derler Sayın Başkan, sayın milletvekilleri. Bütün bu olaylara baktıkça bizim kendi meselemizde ne kadar dikkatli, ne kadar temkinli olmamız gerektiği aşıkardır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Dışişleri Bakanlığı Yasası Mart 1983'te geçmiş bir Yasadır. Yasa geçtiği günün şartlarına uygun bir Yasaydı. O zaman yeterliydi. Ancak aradan geçen zaman zarfında bu Yasanın güncelleştirilmesi gerektiği gündeme geldi ve bizim Hükümet dönemimizde 1992-93 yıllarında yeni bir yasa yapılmasını gündeme getirdik ve bu yönde çalışmalar başlattık. Uzun çalışmalar sonucu iyi bir Yasa Tasarısı hazırlandığına inanmaktayım. Yasaya son şekli verilmiş ve Bakanlar Kurulunun gündemine getirilmesi aşamasına gelinmişti. Yasa Tasarısının Dışişlerinin artan sorumluluklarını yerine getirebilmesi için süratle yasalaşması gerektiği görüşündeyiz. Bizim Hükümetten ayrılmamızdan sonra aradan bir yıl geçmesine rağmen bu Yasa Tasarısının halâ gündeme getirilmemesini büyük bir kayıp olarak nitelendirmekteyiz.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Dışişleri Bakanlığı son derece teknik bir bakanlık. Lisan ve diplomasi bilgisi ve yeteneği yanında özel yeteneği olan personelce oluşturulması gereken bir bakanlık. Özel yetenekli bir personelin mutlaka ödüllendirilmesi gerekir. Ancak hiyerarşiye ve hizmet süresine de önem vermek gerekir. Dış tayinlerde son derece titiz ve dikkatli olunması gerekir. Bu Bakanlığın hiçbir şekilde politize edilmemesi gerekir. Bu Bakanlık çok önemli bir misyon üstlenmiştir. Bu önemli misyonunu yerine getirebilmesi için yetenekli bir kadronun oluşması ve bu kadronun huzurlu bir ortam içerisinde çalışması gerekir. Biz bunları eleştiri olsun diye söylemiyoruz. Biz bu Bakanlıktayken hep bu hususlara dikkat ederek görev yaptık. O bilinç içerisinde çalıştık. Yapılan bazı dış tayinler, atamalar nedeniyle Bakanlıkta belirgin bir huzursuzluğun mevcudiyetinin izlenimi içerisindeyiz. Biz iyi niyetle bunları söylüyoruz. Özellikle ben on üç buçuk yıl bu Bakanlığın Bakanı olmuş bir kişi olarak, Bakanlığın üstlendiği ağır sorumlulukların bilincindeyim. Ülkemizin geleceği

açısından Dışişlerinin her yönüyle örnek bir Bakanlık olması en büyük dileğimdir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin içte ve dışta belirgin sıkıntıların içerisine girdiği bir gerçektir. Bu sıkıntılar baskıları davet eden sıkıntılardır. Bu açıdan önemli kararların alınması aşamasına gelindiği inancındayım. Rum ve Yunan tarafının son görüşmelerle bir kez daha su yüzüne çıkmıştır. Amaç antlaşmak değil, Güney Kıbrıs'ı Avrupa Birliğine sokmak ve bizi de beraberlerinde sürüklemek. Dolayısıyla bizi de Yunanistan'ın bir parçası haline getirmek. Avrupa Birliğine üyelik, Yunanistan'la entegrasyon. Yani Enosis olacağına göre, Kıbrıs Türkünü bekleyen felâketleri zikretmeyi dahi gerek görmüyorum.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Rum tarafının Avrupa Birliğine üyelik çalışmaları Avrupa Birliği Adalet Divanının ve İngiliz Mahkemesinin ambargo kararları, içte enerji ve ekonomik kriz ve bunalım, Hükümeti acil önlemler ve kararlar almakla karşı karşıya bırakmaktadır. Hükümetin ülke yararına olan önlem ve kararları süratle alması kaçınılmazdır. Aksi takdirde ülke daha da büyük sıkıntılara ve baskılara maruz kalacaktır. Hükümet dış politikada bir kararsızlık içinde görünüyor imajını vermektedir. Bu da ülke için hayırlı bir gelişme değildir. Ortaklar arasındaki uyumsuzluğu ve sorunları kimse gözardı edemez. Bu sorunlar ülkenin her kademesinde etkisini göstermektedir.

Hükümet ortakları bu sorunu, bu uyumsuzluğu şu veya bu şekilde çözmek zorundadırlar. Ana muhalefet olarak bunları söylemek bizim görevimizdir. Bu söylediklerimizi değerlendirmek, Hükümetin görevidir.

Sayın başkan, sayın milletvekilleri; 1995 yılının Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine huzur, istikrar ve mutluluk getirmesini, dünyaya barış ve ezilen, katledilen toplumlara kurtuluş getirmesi dileğiyle hepinize teşekkür eder, derin saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Atakol.

Söz sırası Sayın Vehbi Zeki Serter'de. Buyurun Sayın Serter.

VEHBI ZEKİ SERTER (Lefkoşa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Dışişleri ve Savunma Bakanlığı Bütçesinin görüşülmekte olduğu bugün de, ben de Rum-Yunan ikilisinin Kıbrıs Türk halkına karşı sürdürmekte olduğu insanlık dışı davranışlardan ve Kıbrıs sorunundan söz etmek istiyorum.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Kıbrıs sorunu çok kritik ve hayati bir dönüm noktasında bulunmaktadır. Kıbrıs Türkü kalıcı, şerefli ve gerçek barışı bulabilmek için tüm iyi niyetiyle yıllarca uğraş vermiş, fakat bunun karşısında daima Rum-Yunan uzlaşmazlığı ile karşılaşmıştır.

Bilindiği gibi kendisini dünyaya tüm Kıbrıs'ın yasal Hükümeti olarak lanse etmeye çalışan sahte Rum Yönetimi, tüm iyi niyetli girişimlerimize karşı, her fırsatta Kıbrıs Türklerini uzlaşmazlıkla suçlamakta ve Kıbrıs sorunuyla ilgili uzlaşmaz tutumunu sürdürmektedir. Evet, Kıbrıs Rum Yönetimi Yunanistanla işbirliği içindedir, var gücüyle Kıbrıs Türklerini bezdirip yok etmek çabalarını gün geçtikçe artırarak sürdürmektedir sayın milletvekilleri. Bu uğraşlar artık dayanılmaz boyutlara ulaşmıştır. Rum Yönetimi bir taraftan milyonlarca dolar sarfederek silahlanmakta, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne elektrik kesintileri uygulamakta, siyasi ve ekonomik ambargoları sürdürmekte, 1974 Mehmetçiğin ve Mücahidin kanıyla çizilmiş bulunan sınırlarımıza saldırmakta ve bu insanlık dışı uygulamalar, Rum siyasi, askeri ve dini liderlerce de tahrik edici beyanatlarla da desteklenmektedir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hiç şüphe yoktur ki Rumlardan bugün Kıbrıs Türk halkına karşı uygulanmakta olan elektrik kesintileri, ekonomiyi yok etmeye ve KKTC'deki hayatı felç etmeyi amaçlamaktadır. Gittikçe yoğunlaşan elektrik kesintileri hemen hemen her alanda etkisini göstermiş, insanlarımızı isyan etme durumuna getirmiştir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Kıbrıs Türk Halkı bu konuda artık bugün yukarıda da söylediğim gibi patlama noktasına gelmiş durumdadır ve bunun getireceği acı sonuçlardan da, insanlık dışı bu uygulamayı yapan Rum yönetimi sorumlu olacaktır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; burada kısaca değinmek istediğim bir konu da, Kıbrıs Rum Yönetiminin KKTC'ye karşı uygulamakta olduğu siyasi ve ekonomik ambargodur. Rum Yönetimi bir yandan siyasi ambargolarla KKTC'yi dünyadan dışlamaya çalışmakta, bir yandan da ekonomik ambargolarla KKTC ekonomisini çökertmeye çalışmaktadır.

Rum Yönetimi bugün silâhla gasbettiği sahte Kıbrıs Hükümeti ünvanını sürdürmeye çalışırken, 1960 Anlaşmalarıyla Kıbrıs Cumhuriyeti'nin iki ortak halkından biri olan Türkleri asi bir halk, KKTC'yi de sahte bir devlet olarak gösterme çabasını sürdürmektedir. Artık bilinen bir gerçektir ki, bugünkü Rum Yönetimi, 1963 kanlı Rum saldırılarından sonra tamamen Rumlardan oluşan bir yönetim, Kıbrıs devleti ünvanı ise tamamen sahte olan bir ünvandır. Yasal olan, 15 Kasım 1983'te kurulmuş olan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetidir. Öte yandan Rum Yönetimi bir süre önce Avrupa Birliği Adalet Divanından çıkardıkları ekonomik ambargo kararıyla Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin ekonomisini çökertme uğraşlarında en büyük adımı atmışlar ve bununla Kıbrıs Türklerine hayat hakkı tanımadıklarını bir kez daha ortaya koymuşlardır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Rum Yönetimi bir yandan da hızlı bir şekilde silâhlanmayı sürdürmektedir. Rum Yönetimi, milyonlarca Dolar vererek son model saldırı silâhları alırken, bunu kamufle etmek için de, bu silâhların savunma amaçlı olduğunu söylemektedir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; aldıkları son model Fransız tankları, radarlar, füzeler, zırhlı araçlar, uzun menzilli toplar, uçaksavarlar, silâhlı helikopterler savunma silâhları mıdır? Elbette hayır, değildir. Türk Askerinin bugün Kıbrıs'ta bulunması, barışın en büyük garantisidir. Bugün Kıbrıs'ta mutlak bir sükûnet hüküm sürüyorsa, bu Türk Askeri sayesinde mümkün olabilmiştir. Kıbrıs, 20 yıldan beri tarihinin en sakin dönemini yaşamaktadır. O halde aldıkları saldırı nitelikli ağır silâhları kime karşı kullanacaklardır? 1974 Mutlu Barış harekâtını gerçekleştirip Kıbrıs'ta mutlak barışı sağlayan Türk Askerine karşı mı? Bu yanlışlığı tekrarlayacaklarına pek de ihtimal vermiyorum. Çünkü böyle bir teşebbüs, geçmişte olduğu gibi tam bir hezimetle sonuçlanacaktır. Bundan kimsenin şüphesi olmasın. O halde saldırıyı

kime karşı yapacaklardır? Bunun cevabı gayet basittir. Düşüncelerine göre binbir entrikaya başvurup Türk Askerini Kıbrıs'tan çıkartacaklar, ondan sonra da bu silâhlarla Kıbrıs Türklerine saldırıp işlerini bitirecekler. Yani yokedecekler.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; burada, Cumhuriyet Meclisimizin bu kutsal çatısı altında Rum-Yunan ikilisine şunu söylüyorum. Bu hayallerinden artık vazgeçsinler. Bu, daima düşüncelerinde tatlı bir hayal olarak kalacak ve asla gerçekleşmeyecektir. Bunun bu şekilde bilinmesinde ve tüm hesapların da buna göre yapılmasında büyük yarar vardır. Rumlar, diğer yandan da Yunanistan'la Savunma İşbirliği Antlaşması imzalamışlar ve buna dayanarak askeri tatbikatlar gerçekleştirmişlerdir. Kıbrıs'ta müşterek tatbikatların yapıldığı sıralarda da bol bol nutuk atarak kendi düşüncelerine göre artık Türklerin hesabını kısa bir süre içinde görebileceklerini söylemişler, güçlü Türk Ordusuna da meydan okumağa yeltenmişlerdir. Tüm bunlara ek olarak milis güçlerini takviye ve silâhlandırmaya devam etmektedirler. Bu arada Rum Yönetimi Savunma Bakanı ve askeri yetkilileri, içinde bulunduğumuz şu günlerde ağır silâhlar siparişleri vermek için Yunanistan'da bulunmaktadırlar. Burada kendilerine söyleyeceğimiz şudur: Ateşle oynuyorsunuz, bundan vazgeçiniz. Yok eğer vazgeçmez iseniz sonuçlarına da katlanmak zorundasınız. Bu her zaman böyle olmuştur. Sakın hayale kapılmayın.

Sayın Başkan, Sayın milletvekilleri; Rum liderliği, bir andan da siyasileri ile, komutanları ile ve din adamları ile bir koro halinde sona dek sürdürülecek mücadeleden, yani ENOSIS'ten söz etmektedirler. Rum Yönetimi Başkanı, EOKA yeminli Klerides, hemen her fırsatta, mücadelelerinin EOKA ruhundan ilham aldığını söylemekten çekinmiyor. EOKA'nın yemini bilindiği gibi ENOSIS, yani ilhaktır.

Bu beyanatlardan size, en son Klerides'in verdiği beyanati buradan okumak istiyorum. Bu beyanati 13 Aralık 1994 tarihli Kıbrıs Gazetesi'nde yayımlanmıştır. Başlık: "Mücadelemiz Sizin İçindir" burada. Okuyorum:

"Rum Yönetimi Başkanı Klerides, önceki gün KKTC sınırlarında tahrik eyleminde bulunana Rumlara gönderdiği mesajda Türklere yönelik saldırgan bir dil kullanarak KKTC topraklarında gözleri olduğundan bahsetti. Rum göstericilerin Palluryodissa'daki toplantısında Rum Yönetimi Başkanlık Köşkü Basın Bürosu Spiros Arodis tarafından okunan mesajında, Klerides şöyle dedi:

"Mücadelemizin değişmez hedefi, Kıbrıs'ın Türk askerleri ile sömürgecilerin varlığından kurtarılması, insan hakları ve temel özgürlüklerinin teminat altına alınması, göçmenlerin ata yadigârı ocaklarına dönmeleri, kayıpların akibetinin saptanması ve Kıbrıs'ın Avrupa Birliği'ne üye olarak kabul edilmesidir. Biliyoruz ki bu mücadele kolay olmayacaktır.

Aslında Kıbrıs Rumluğunun mücadeleleri hiçbir zaman kolay olmamıştır. Biz mücadelemizi azimle sürdüreceğiz.

Onurlu bir uzlaşmaya hazırız ama, Atilla'nın taleplerine boyun eğmek niyetinde değiliz. Güvenlik sınırlarımız vardır ki, bu sınırların gerisine çekilmeyeceğiz. Çünkü varoluşumuzu teminat altına alacak olan bu güvenlik sınırlarıdır. Herkesin bunu anlamasını isteriz.

Sizin bugün düzenlemekte olduğunuz eylem vatana topraklarımızı unutmayacağımızı, defterden silmeyeceğimizi gösteren bir mesaj içermektedir.

Bütün göçmenlerimiz emin olsunlar ki, geçmişte çok kere-ler yinelediğim bir sözden hiçbir zaman dönmeyeceğim. Vatani bizden sonra gelecek olanlara küçülmüş olarak teslim etmeyeceğiz.

işgal altındaki kentlerimiz, köylerimiz, manastırlarımız, kiliselerimiz, atalarımızın ve kahramanlarımızın mezarları Atill'anın işgali altında bırakacak değiliz. Özgürlük rüzgârı oralarda er-geç yeniden esecektir. Bundan emin olabilirsiniz." "

Bu Klerides'in en son söylediği sözlerden biri. Dış dünyaya karşı sahte tavırlarla barış havarisi kesilen Rum liderler, her fırsatta niyetlerini açıkça söylemekten geri durmuyorlar.

Vasiliu, Kipriyanu, Lissaridis, hepsi aynı şeyi söylüyorlar. Başpiskopos Hrisostomos'un sık sık verdiği beyanatlar meydana. "Ata yadigârı mukaddes topraklar kurtarılincaya dek mücadeleye devam edilecek." Yani Enosis gerçekleştirilinceye kadar kavgayı sürdüreceğiz diyor Hrisostomos, din lideri. Aksi hareket edenler ise aforoz edilecektir" diyor.

Rum-Yunan kuvvet komutanları hep bir ağızdan, Maraş-Güzelyurt-Karpaz ve Girne'ye dikecekleri Yunan bayraklarından söz etmekte. Daha birkaç gün önce Rum Yunan Alayı Komutanı, Türk askerlerini Girne'de denize dökceklerini söylemedi mi? Rum-Yunan askeri yetkilileri, tarihe şan ve şeref vermiş olan ve çok yakından tanıdıkları Türk Ordusunu denize dökme hayali içinde plânlar hazırlamakta.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; kendilerini bir kez daha huzurlarınızda aklı selime davet ediyorum. Rum Liderliği, bu gibi tahrik edici konuşmalar ve hareketlerle ne kendileri, ne de aldattıkları Rum halkı ile bir yere varamazlar. Bu gibi beyanatlar ve tahrikler, kendilerini yalnız ve yalnız felâkete götürür. Başka bir yere götüremez.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Rumların yaptıkları, çeşitli kez kendi meclislerinde aldıkları ENOSİS kararları doğrultusunda icraat yaptıkları halde, Federal çözümü görüşüyor maskesine bürünerek zaman kazanmaya çalışıyorlar.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; yukarıda özetlenen gerçekler ortada iken, Rum-Yunan cephesinin barıştan yana olduğuna inanmak doğru mu? Bugün artık dünyada barış havası eserken, biz de burada Rumlarla niçin anlaşmalıyım diyenler var. Artık hakikatları görmek lâzım sayın milletvekilleri. Barış, hepimizin arzuladığı birşeydir. Ama milli haklarımızdan ve mukadderatımızdan fedakârlık ederek barış kurulamaz. Bizler, bu günlere gelebilmek için binlerce şehit ve yaralı verdik. Üç kez evlerimizi, topraklarımızı terke zorlanarak göçmen durumuna düşürüldük. Yıllarca yokluk ve acı çektik. O acılı günlerimizde yanımızda yalnız ve yalnız Anavatanımız, Türkiye'miz vardı. Bu sayede yok olmaktan kurtulduk ve en sonunda Temmuz 1974'ün 20'sinde, artık herşeyin bittiğini düşündüğümüz bir anda, kahraman Türk Silâhlı Kuvvetlerinin Garanti Antlaşmasına dayanarak gerçekleştirdiği Barış Harekâtı ile özgürlüğümüze ve insanca yaşama olanaklarımıza kavuştuk.

Sayın Başkan, sayın milletvekiller; Barış tüm tarafların iyiniyetli isteği ile ve karşılıklı fedakârlıklar ile mümkün olabilir. Biz, Rum-Yunan tarafında maalesef bu yaklaşımı göremiyoruz. Yaptıkları ortada. Bize hayat hakkı dahi tanımayan bu insanlarla barış nasıl yapılabilir? Bizi günü geldiğinde boğazlamak için fırsat kollayan, Akritas Plânları hazırlayan bu insanlara nasıl güvenilebilir?

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Rum ve Yunanlıların tüm uğraşları, tüm çabaları Kıbrıslı Türkleri, 1974'ten önceki duruma götürmek çabasıdır. Biz, 1974 öncesi acılı döneme kesinlikle dönmeme azim ve kararındayız. Haklarımızı ve haklı davamızı savundukça üzerimizdeki baskılar da artıyor. Biz Kıbrıs Türkleri olarak hak ve hürriyetlerimizi sonuna dek savunmaya kararlıyız. Çok güç şartlarda yılmadık. Rum-Yunan ikilisine boyun eğmedik, şimdi de yılmayacağız, şimdi de boyun eğmeyeceğiz.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; şimdi de kısaca Cumhuriyet Meclisimizin Kıbrıs sorunu ile ilgili olarak, 5'inci Olağanüstü Birleşimde, 28 Ağustos 1994 tarihinde almış olduğu tarihi karardan söz etmek istiyorum. Sayın Atakol bu konuda çok geniş konuştu. Onun için ben çok özet bilgi vereceğim, özet konuşacağım. Kıbrıs Türkünün milli çıkarları açısından son derece de önemli olan bu Karara maalesef koalisyon hükümetinin bir kanadı olumlu oy vermemiştir. Tarihi kararın hazırlanışında ve onaylanmasında büyük payı alan Ulusal Birlik Partisinin ve Demokrat Partisiyle birlikte verdikleri olumlu oylarla, ancak oyçokluğuyla geçirilebilmiştir. Gönül arzu ederdi ki, bu tarihi Karar Meclisimizden oybirliğiyle geçsin. Ama mümkün olmadı. Demokrat Parti-Cumhuriyetçi Türk Partisi koalisyon ortakları bu Karardan sonra protokol delindi mi, delinmedi mi kavgasına başlamışlar ve sonuçta birbirlerini ikna ederek bu tarihi Kararı rafa kaldırmışlardır. Burada, hatırıma Sayın Akıncı'nın, bu karar görüşülürken bir konuşması geldi. Şöyle diyordu Sayın Akıncı hükümete ve herkese herhalde. İyi düşünün. Eğer bu Kararı alırsanız ve uygulama alanına koyamazsınız gülünç duruma düşersiniz demişti. Evet, şimdi hükümet hakikaten bu Kararı almış, bizim de oylarımızla. Fakat uygulayamamıştır ve gülünç duruma düşmüştür. Onu açıkça ...

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ÖZKER ÖZGÜR
(Yerinden)- Hükümet almadı efendim o kararı.

İRSEN KÜÇÜK (Lefkoşa)(Yerinden)- Hükümetin ağırlıklı kararı.

VEHBİ ZEKİ SERTER (Devamla)- Hükümet başka, koalisyon başka mı Sayın Özgür?

ÖZKER ÖZGÜR (Yerinden)(Devamla)- Hükümet değil ki alan Kararı.

VEHBİ ZEKİ SERTER (Devamla)- Neyse.

BAŞKAN- Sayın Özgür, söz isterseniz hükümet adına söz veririm. Kalkar açıklamada bulunursunuz.

VEHBİ ZEKİ SERTER (Devamla)- Sayın Başkan, sayın milletvekilleri;...

ÖZKER ÖZGÜR (Yerinden)(Devamla)- Hükümetin kararı değil, Meclisin Kararıdır o.

VEHBİ ZEKİ SERTER (Devamla)- Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; yukarıda da belirttiğim gibi Kıbrıs Türkünün geleceği açısından son derece de önemli olan bu tarihi kararı rafa kaldırmağa, buzdolabında dondurmağa kimsenin hakkı yoktur. Alınmış olan tarihi kararın üzerinden 3 ay geçti sayın milletvekilleri.

Alınan kararları burada tekrarlamak istemiyorum. Bu herkesce iyi bilinmektedir. Burada Yüce Mecliste, bu kararların uygulanışının yakın takipçisi olacağımızı da ayrıca belirtmek istiyorum.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; sözlerimizi bitirirken, şu hususları bir kez daha dikkatinize getirmeyi uygun buldum. Rum Yönetiminin silâhla gasbettiği sahte Kıbrıs Hükümeti ünvanı kaldırılmadıkça; siyasi ve ekonomik ambargolar durdurulmadıkça; insanlık hak ve özgürlüklerimize anlayış ve saygı gösterilmedikçe; ve en önemlisi, egemenliğimiz tanınmadıkça Kıbrıs sorunu çözümlenemeyecektir. Dost-düşman herkes bunu böyle bilmeli ve ona göre hareket etmelidir. Son söz olarak şunları söylüyorum:

Federasyon modasının artık geçtiği ve federasyonların bir bir ortadan kalktığı bu dönemde, Kıbrıs için ısrarla federasyonu savunmak gerçeklerle bağdaşmaz. Bu gün Bosna Hersek'te oluk gibi kan akıyor sayın milletvekilleri. Bugüne kadar 200 bin kişinin öldürüldüğü söyleniyor Bosna Hersek'te. Geçmişte Kıbrıs'ta yapıldığı gibi insanlar kadın, çocuk ayırılmaksızın, hunharca katlediliyor, işkenceye tabi tutuluyor. Şehirler tank ve toplarla yerle bir ediliyor.

Başka bir örnek; bugün Çeçenistan'da vahim olaylar sürüyor. 300 milyonluk koca Rus Devleti, 1 milyon nüfuslu Çeçenistan'ı ezmek için, tankını, topunu Çeçenistan'a yığmış durumda. Kıbrıs'ta ille de federasyon için direnenlere kısaca bu örnekleri verdim. Bu örnekler daha da çoğaltılabilir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; tüm bunların karşısında Atatürk ilke ve devrimlerine bağlı Kıbrıs Türkü, binbir özveri ile kurmuş olduğu Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ni ilelebet yaşatmaya azimli ve kararlıdır. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, her an yanımızda olan, bize güç veren Anavatanımız Türkiye'mizin garantisi altında ilelebet yaşayacaktır. Ayak oyunları ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ni ortadan kaldırmaya ve Kıbrıs'ı ikinci bir Bosna yapmaya kimsenin gücü yoktur ve yetmeyecektir.

Hepinizi sevgi ve saygı ile selâmlarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Serter. Söz sırası Sayın Akıncı'da. Buyurun Sayın Akıncı.

MUSTAFA AKINCI (Lefkoşa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Dışişleri Bakanlığı Bütçesi ile ilgili olarak söz alındığında, elbette ilk akla gelen, Kıbrıs Sorunu olacaktır. Ben bir milletvekili olarak bu yılın da başlarından itibaren sürekli olarak iki tarihin altını çizmeye çalıştım. Aralık 1994, Ocak 1995 tarihlerini dilimde tüy bitercesine, bu Meclis Kürsüsüne taşıdım ve milletvekillerini, hükümeti özellikle uyarmaya çalıştım. Kıbrıs Sorununda etkisi olan çevrelere mesaj vermeye çalıştım. Geldim, geliyorum diyen bu tarihler nihayet geldi. Bu tarihler geldi, çattı ama bu tarihlerin ciddiyetini kavrayıp, hazırlıklı olup olmadığımızın takdirini sanıyorum hepimiz yapabilecek durumdayız.

Bu tarihlere hazırlıksız yakalanmakta olduğumuz her halimizden bellidir. Bugünkü manzaramızdan da bellidir. Bu tarihlerden birincisi, öncelikle Türkiye Cumhuriyetini ilgilendiriyor 19 Aralık 1994 tarihi. Ama bizi de ilgilendiriyor. Çünkü, eğer 19 Aralık tarihinde Avrupa Birliğiyle Türkiye Cumhuriyeti arasında gümrük birliğine gidilebilecekse, bu anlaşmaya varılabilecekse, o takdirde bizi de doğrudan etkileyen bir durum ortaya çıkacak. Ocak 1995 diğer önemli tarih, Rumların tek yanlı olarak yaptıkları başvuru, üyelik başvurusu konusunun Avrupa Birliğinde ele alınarak tam üyelik müzakerelerinin başlayıp başlamamasını, başlayacaksa hangi tarihte başlayabileceğine ilişkin önemli bir değerlendirme toplantısı yapılacaktır. Bu ikinci tarih de doğrudan bizi etkileyen, elbette Türkiye'yi de ilgilendiren çok önemli bir tarihtir. 19 Aralıkla ilgili olarak gelen haberlere bakılacak olursa, bu olayın gerçekleşmesini arzu eden geniş çevrelerin ifadelerine göre, bu tren ya kaçtı, ya da kaçmak üzere. en son gelen haberler, Türkiye'de gelişmekte olan birtakım olaylar dolayısıyla 19 Aralıkta imzalanması beklenen gümrük birliği anlaşmasının ertelenebileceği sinyallerini ağırlıklı olarak vermeye başlamıştır. Şimdi iki senaryo üzerinde duruluyor. Ya toplantı yapılarak ertelensin, ya da hiç toplanmadan ertelensin seçenekleri üzerinde tartışmalar sürüyor. Ancak, Türkiye Cumhuriyeti ile Avrupa Birliği arasında gümrük birliği müzakereleri ertelenecek olsa bile, bu anlaşma imzalanmasa bile 19 Aralıkta, 1995'te bir başka tarihte bu imzalama olayı mutlaka gerçekleşecektir. Türkiye o doğrultuda ilerlemektedir. Bunu bilerek hareket etmemiz gerekiyor. Neden bu tren 19 Aralık bakımından kaçıyor? Bunları ayrıntılı olarak irdelemek istemem. Ama hiç değinmeden de geçmek istemem. Türkiye bakımından insan hakları konusu, demokratikleşme konusu son günlerde öncelikli konular olarak gündeme geldi. Tabii Yunanistan sürekli olarak Kıbrıs konusunu öne çıkardı ve Avrupa Birliğiyle Gümrük Birliği Anlaşmasının

önüne Kıbrıs sorununu geldi, dikti. Bu erteleme veya gecikme, Kıbrıs sorunundan bugün itibarıyla kaynaklanmasa da, insan hakları meselesi Türkiye'nin önüne çıkarıldı. Kürt kökenli milletvekillerinin mahkûm edilmeleri, hapse konmaları Türkiye'nin önüne çıkarıldı ve bu konuda bir sıkışık dönem yaşamakta Türkiye. Kuşkusuz Türkiye Cumhuriyeti'nin demokratikleşmesini, tıpkı Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin demokratikleşip sivilleşmesini arzu ettiğimiz kadar, o ölçüde arzu etmekteyiz, bunu biz de istemekteyiz. Türkiye Cumhuriyeti'nin Avrupa İnsan Hakları mahkemelerinde, kendi insanına dışkı yedirme suçlarıyla mahkûm edilmemesini biz de arzu etmekteyiz. Yüzlerce davayla karşı karşıya kalmamasını biz de arzu etmekteyiz. Fakat biz Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti olarak Türkiye'nin demokratikleşmesine katkıda bulunabilecek bir konumda değiliz. Tam tersine Türkiye Cumhuriyeti bizim demokratikleşmemize katkıda bulunabilecek bir büyük ülke konumundadır. Dolayısıyla, bu konuda özet olarak şu denebilir ki, Türkiye Cumhuriyeti gerek kendi demokratikleşmesini, gerekse Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin demokratikleşmesine katkıda bulunmalıdır ve Türkiye Cumhuriyeti'nin demokratikleşmesinden, Türk insanı kadar, Kıbrıs Türk insanı da elbette mutluluk duyacaktır.

Günümüzde sayın milletvekilleri; artık insan hakları, demokrasi, ülkelerin içişleri olmaktan çıktı.

Kimse kimseye dönüp de artık neden sen benim bu konularına karışyorsun, ben insanlarıma istersem dışkı da yediririm diyemez. Artık böyle bir ortam kalktı dünya üzerinden. Her ülkede yaşananlar bir başka ülkenin de meselesi haline geldi bu insan hakları ve demokrasi açısından. Birinci konu budur. Türkiye'nin önüne dikilen birinci konu budur.

İkinci konu; Kıbrıs konusudur. Birinci konu bakımından dediğim gibi bizim büyük etkimiz olamaz, Türkiye'nin demokratikleşmesine. Ama Kıbrıs Sorunu bakımından çok önemli roller üstlenebiliriz ve üstlenmeliyiz. Yunanistan Kıbrıs Sorununu Türkiye'ye karşı bir koz olarak kullanagelmıştır, kullanmaya devam etmektedir. Biz politikalarla, uygulayacağımız politikalarla Türkiye Cumhuriyeti'ne katkıda bulunabiliriz, ama herşeyden önce kendimize katkıda bulunabiliriz. 19 Aralıkla ilgili olarak Türkiye Cumhuriyeti Başbakanının hareketlendiğini gözlemlemekteyiz. Bu hareketlenme inşallah geç kalmış bir hareketlenme değildir. Avrupa Birliğine üye ülkelerin Ankara Büyükelçilerine geçen gün bir yemek verildi. Almanya Başbakanına, diğer önemli başbakanlara telefonlar edildi. Ancak belki de bu konuda geç kalındı. Çünkü Türkiye uzun bir süre Dışişleri Bakanlığı krizi yaşadı. Şimdi Ocak ayı önümüzdedir sayın milletvekilleri. Ocak ayı için geç kalma tehlikesini bertaraf etmek istiyorsak, mutlaka yapmamız gerekenler vardır. Mutlaka hareketlenmemizin zorunluluğu vardır. Bu konuda düşüncelerimi sizlere aktarmadan önce iki saptamada bulunmak istiyorum. Bir tanesi şudur ve bunu bu kürsüden bütün dış, uluslararası plâtfoma da duyurmak isterim.

Türkiye Cumhuriyeti Avrupadan dışlanmamalıdır. Türkiye Cumhuriyeti, Avrupa ile ilişkisini geliştirirse, bu Kıbrıs Sorununa da yardımcı olur. Aynı zamanda Türkiye'nin anahtar konumu dolayısıyla Orta Asya, Ortadoğu için çok önemli bir coğrafi konumda olduğu, stratejik konumda olduğu gerçeğinden hareketle, Avrupa'nın da bunda çıkarı

vardır. Olay sadece tek taraflı bir mesele değildir. Türkiye'nin kazanacaklarının yanı sıra, Avrupa'nın 62 milyonluk bir pazara girmesi ve pazar üzerinden Orta Asyaya, Ortadoğuya açılması meselesi vardır. Dolayısıyla Avrupa Türkiye ile ilişkilerini geliştirirken, Türkiye'nin çıkarına, sadece Türkiye'nin çıkarına hareket etmiş olmamaktadır. Tam tersine kendi çıkarına da hareket etmiş olmaktadır.

Dün akşam yine elektriklerin kısa bir süre bulunmasından istifade ederek TRT 2'de canlı bir yayında, bir bilim adamının, yabancı bir bilim adamının, yanılmıyorsam Megalomatis isimli bir profesörün yaptığı bazı açıklamaları kısaca dinlemeye çalıştım. Türkiye'nin bu anahtar kimliği ile Avrupa'nın İslâm dünyası ile, İslâm ile olan barışıklığını da sağlayabileceğini ve o dünya ile çatışma, kutuplaşma yerine, uzlaşma içerisinde birlikte gelişmeyi getirebileceğini, sağlayabileceğini söylüyordu ve bu çerçevede Yunan politikasının dogmalardan arınması gerektiğini, bu yanlış politikayı terketmesi gerektiğini söylüyordu. Birinci saptama budur ve bu konuda bizlerin de bu mesajları vermesi gerektiği inancı ile bunları söylüyorum.

ikinci saptama da şudur. Kıbrıs'ın Güneyi Kıbrıs adına tek başına Avrupaya alınmamalıdır. Tam üye yapılmamalıdır. Bu yapıldığı takdirde Kıbrıs'ta çözüm süreci daha da zora sokulacaktır. Kıbrıs'ın Kuzeyinin Türkiye ile olan ilişkilerinde daha da bağımlılığa doğru gitmesi hızlandırılacaktır. Burada bazı görüşlerle çatışan bir anlayışın sahibiyiz TKP olarak. Tek başına Rum tarafı alınmamalıdır. Ama biz birlikte de girmeyiz, bir çözümden sonra da girmeyiz anlayışı ile uzlaşmamız mümkün değil. Tek başına Güneyin girmesine hayır. Ama birlikte ayrı ayrı onaylayacağımız referandumlarla, bir çözümden sonra girişe evet dememiz lazım. Ve bir önceki saptamamda da söylediğim konuyu, bir başka türlü tersten bu noktada ifade etmek istiyorum. Yani Türkiye Cumhuriyetinin Avrupa ile geliştireceği ilişkilerin Kıbrıs Sorununa yardımcı olacağını gördüğümüz gibi Kıbrıs'ta iki toplumun da eş zamanlı olarak bir çözümden sonra Avrupa Birliğine girmesinin, Türkiye Cumhuriyetinin Avrupa ile olan ilişkilerinde yardımcı olacağını görmemiz lazımdır. Yani olay iki boyutludur. Türkiye'nin Avrupa ile ilişkileri geliştikçe Kıbrıs'a yardımcı olur. Ama Kıbrıs'ta sorunun çözümüne doğru adımlar atılabilirse ve Avrupa Birliğine giriş süreci her iki toplum için de eş zamanlı olarak açılabilirse bu hususta bir unsur da Türkiye'nin Avrupa ile olan ilişkilerin geliştirilmesine yardımcı olacak, katkıda bulunacak bir gelişmedir.

Nedir önerilerimiz. Sayın Milletvekilleri; biz şunları öneriyoruz. Sık sık ifade ettiğimiz 3 basamaklı bir olgu vardır. Güven Artırıcı Önlemler, Kapsamlı Çözüm ve çözümden sonra referandumların da onaylanmak kaydı ile Avrupa Birliğine eş zamanlı giriş basamaklarını, bir politika olarak hazmetmek, içimize sindirmek ve bu doğrultuda ses vermek gerekir. Birinci uzlaşmamız gereken husus bu olması gerekir. Buna paralel kendi devletimiz vardır. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, bizim kendi devletimizdir. Bu devletin güçlenmesi için, kalkınması için, ekonomisi ile demokrasisi ile

gelişmesi için paralel bir süreci izlememiz gerekir. Yani 20 yıldan bu yana, nasıl olsa günün birinde federasyon kurulacaktır, günün birinde anlaşmaya varılacaktır. Onun için elektrik santrali kurmaya ne gerek vardır. Cumhurbaşkanı geçenlerde bunu dile getirdi. Hep böyle davranıldı dedi. İşte nasıl olsa anlaşmaya varılacak. Onun için altyapıya gerek yok. Elektrik santrallerine de gerek yok. Yanlış, yanlış olduğu görüldü. İşte Rum tarafı şalteri indirdiğinde aşağıya karanlıklar içerisinde kalmaktayız. O halde anlaşmak için istekliliğimizi ortaya koyan bir politika izleyeceğiz ama, bu politikanın sadece bize bağlı olmadığı Rumların da buna yanaştığı takdirde ancak bir anlaşmaya varabileceğimizi de görerek ve hiçbir şekilde Rum tarafına bağımlı olmayacağımızı ve teslim olmayacağımızın altını çizerek ve vurgulayarak kalkınmamızı, güçlenmemizi öngörecektir politikaları da uygulamamız gerekmektedir. İşte bu iki paralel, birbirine paralel yürütülecek süreç en sağlıklı politikadır. Para politikamızdan, enerji politikamıza, altyapı politikamıza kadar Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin kalkınması, gelişmesi güçlenmesi için elimizden geleni yapmamız lazımdır. Örneğin, eğer Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin kendi para birimini Merkez Bankası bağımsızlaştırarak bu ülkede ekonomik, güven ortamı yaratarak ve diğer gerekli olan bütün tedbirleri alarak basma noktasına gidersek bize birileri çıkıp da durun bakalım siz ayrılıkçılığa gidiyorsunuz. Nedir sizin yaptığınız, durun bakalım. Anlaşma var, görüşme var. Yapmayınız, etmeyiniz demeye kimsenin hakkı yoktur. Eğer o gerekli bir politika ise ki biz gerekli olduğuna inanıyoruz. Bunu birkaç kez dile getirdim. Bu ve bunun gibi, şimdi sıralama gereğini duymuyorum.

Ancak bir sürü başka politikalar da geliştirilebilir. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin kendi bağımsız kimliğini öne çıkaracak, birtakım politikaları da tereddütsüz olmak kaydı ile biraz önce söylediğim politikanın izlenmesi gerekir diyorum. Eğer bunlar yapılmazsa, eksik kalır. Eğer sadece bu söylediklerimi yapar da Güven Artırıcı Önlemlerden bize ne, kapsamlı çözüm bitmiştir artık, biz bunları konuşmak istemeyiz. Avrupa Birliğine varsın Rum tarafı yalnız girsin yaklaşımına gidersek, o da eksik ve yanlış bir politika olur. Bu ikisi paralel birbirine paralel birlikte yürütülmesi gereken politikalardır sayın milletvekilleri. Bu temel politikada uzlaşarak, Sayın Başbakanın geçen gün yaptığı bir öneriyi genişleterek gündeme getirmek isterim. Sayın Başbakan bir heyetin, üst düzeyde bir heyetin çok kısa sürede Ankara'ya gitmesini önermişti bu kürsüden. Belki daha ziyade iç politik durum dolayısıyla elektrik enerjisi filan gibi konularda, o düşünce ile de söylemiş olabilir. Ancak sanıyorum ki, Kıbrıs'ın geleceği ile ilgili bu kadar yakın tarihler varken böylesi bir heyetin hem de sadece Ankara'ya değil, öncelikle Ankara'ya ama ondan sonra Brüksel'den tutun da Washington'a, New York'a, Strazburg'a kadar süratle ve özellikle bu Ocak ayı treni istasyondan sadece Ruamları içine alarak hareket etmeden, bizim de hareket geçmemiz gerektiğine inanıyorum. Avrupa'nın diğer önemli merkezlerine de gitmek ve yukarıda değindiğim politikayı anlatmak zorunluluğu vardır. Sadece tepki politikası ile bir yere varılamaz sayın milletvekilleri. Çünkü şunu yaparsanız biz de Türkiye'nin parçası haline geliriz tehdidi, belli bir noktaya kadar sürdürülebilir. Belli bir noktaya kadar. Biraz sonra size Mehmet Ali Birand'ın bir kaç gün önce yazdığı bir makaleden pasajlar okuyacağım. Belli bir noktaya kadar belki bunun caydırıcılığı denenebilir. Fakat belli bir aşamadan sonra karar aşamasına girersiniz. Karar noktasına girersiniz, işte o karar noktasında hataya düşmemek, yanlış yapmamak gerekmektedir. Gidilmesi lazım birtakım merkezlere ve yukarıda

anlattığım politikanın anlatılması lazım. Çünkü dünya dönüp baktığı zaman Kıbrıs Türküne, Rumların andlaşmadan yana olduğunu, Kıbrıs Türklerinin andlaşma istemediğini söylemektedir ve bundan dolayıdır ki Birleşmiş Milletler Genel Sekreterinin Raporuna kadar politik isteksizlik vardır Türk tarafında deyimleri girmiştir. Bu, son yıllarda uğradığımız en talihsiz suçlamadır. Girmiştir o rapora Türk tarafı politik isteklilik içerisinde değildir şeklinde. Halbuki her zaman söylerim, Kıbrıs Türkü Kıbrıs Sorunun mağdur tarafıdır. Rum tarafı kalkınmasını, herşeyini halletmiş, haksız olduğu halde dünyaca tek başına tanınma olanağını eline geçirmiştir ve bütün dünyaya bir ortaklık devletini tek başına temsil eder noktaya gelmiştir. Bu bize yapılan en büyük haksızlıktır. Ancak bu konu dünyaca artık görmezlikten geliniyor. Bu onlar için bir sorun adedilmiyor. Ama Kıbrıs Türkünün politik isteksizlik içerisinde olduğu kayıtlara geçiyor, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterinin kayıtlarına geçiyor. O halde gidip bunları anlatmamız lazım. Kıbrıs Türkünün çözümün karşısında değil, hakça bir çözümün yanında olduğunu anlatmamız lazım.

Güven Artırıcı Önlemleri gerçekten isteyen tarafın bizler olduğumuzu anlatmamız lazım. Kapsamlı bir çözüme eşitliğimizi, güvenliğimizi, artık son zamanlarda da ortaya çıkardık. Herkesin üzerinde anlaşabileceği bir terminoloji olarak söylüyorum. İsviçre modeli bir egemenlik anlayışını benimsediğimizi bütün toplum olarak gidip anlatmamız lazım. Belki de Türkiye'nin garantisinin bizeler için ne anlama geldiğini... Sayın Atakol da değindi. Bosna Hersek örneklerini vermek sureti ile anlatmamız lazım. Bu çok çarpıcı örneklerdir. Birleşmiş Milletler Barış Gücünün yetersizliklerini ortaya koyan çarpıcı bir örnektir. Türkiye'nin garantörlüğünün bizim için ne kadar hayati olduğunu anlatabileceğimiz güzel bir örnektir. Gidip gelenlere anlatmamız lazımdır. Ve elbette Rumların tek başına Avrupa Birliğine alınmasının sakıncalarını bıkmadan, usanmadan bu merkezlere gidip anlatmamız şarttır. Rumların gerek niyetleri, sınır eylemleri, Rumların silahlanma yarışını, elektirikle uyguladıkları ambargoyu, diğer ambargoların yanı sıra bütün bunları gidip anlatmamız lazımdır. Sayın milletvekili Mihailides Rum Dışişleri Bakanı olarak, bütün Avrupa merkezlerini gezmiştir. Bütün Avrupa merkezlerinde hep Avrupa Birliğine tek başlarına girebilmenin yolunu aşmanın mücadelesini vermiştir son bir aydır. Ondan öncekileri bırakıyorum bir yana. Ancak bu Essen Zirvesi öncesinde, Avrupa merkezlerinin tümünü gezmiş ve kendi politikalarını anlatmıştır. Biz ne yaptık? Biz Finsberg Raporunun görüşüldüğü ve oraya bile gidemedik. Bir merkeze bile gitmedik. Bizim gitmediğimiz bir yana ne yazık Türkiye'de de temsilcilerini gönderemedi şu veya bu nedenden dolayı. Ve Türkiye'de de bir Dışişleri krizi yaşandı.

Sayın arkadaşlar; bu söylediğim politikaları bir başka argümanla daha desteklememiz lazım. Dolayısıyla diğer bir önerim de şudur. Rum başvurusunu Türk tarafının meşru addetmesi mümkün değildir. Rumlar tek başına bu başvuruyu yapmışlardır. Ortaklık devletin tek başlarına temsil etme hakları yoktur. Bu başvuruyu bizim geçerli addetmemiz mümkün değil. Ama bunun yanında birşey söylememiz lazım.

Bunun yerine birşey koymamız lazım. O kayabileceğimiz de şudur. Güven Artırıcı Önlemlerin uygulanmasına başlansın. Kapsamlı çözüm mekanizmaları ona paralel başlasın, yürütülsün. Bu görüşmelerin bile bir aşamasında iki toplum lideri bir yeni başvuru yapabilir ve o yeni başvuru da toplumların onayına bağlı olmak kaydı ile elbette. Toplumların bunu bir referandumda onaylamaları kaydı ile bir niyet beyanında bulunabilirler. Avrupa Birliğine şartlar uygunsa bunu bizi yutmak hesabı ile yapacak birtakım maddelerin yer almaması kaydı ile ve kapsamlı bir çözümde elede edeceğimiz, güvenceleri, garantilerin bir çırpıda silip götürülmemesi kaydı ile böyle bir olaya sıcak bakabileceğimizin beyanını verebiliriz, bu beyanda bulunabiliriz. Bunu yapmalıyız. Bu öneriyi söyleyebilmeliyiz. Dış dünyaya anlatabilmeliyiz ve...

İÇİŞLERİ BAKANI TANER ETKİN (Yerinden) - Birşey söyleyebilir miyim eğer bozmayacaksam şeyinizi. Müşterek müracaat dediniz. Belirli bir aşamasından evvel bir referandumdan geçilmesi kaydı ile mi? Yoksa...

MUSTAFA AKINCI (Devamla) - Hayır referanduma gidilmesi kaydı ile diyorum. Yani referanduma gidilecek olan, varılacak olan mutabakattır. Ondan önce isterseniz gene gidip bir kamuoyu yoklaması yapabilirsiniz toplumunuzda. Yani ben o konuda katı bir düşüncem yok. Yani gidip toplumumuza Avrupa Birliği ile olan prensipdeki düşüncesinin ne olup ne olmadığını da sorabiliriz. O da mümkündür. Ama benim burada anlatmak istediğim Rum tarafı bir başvuruda bulundu. Bu bize göre Anayasa dışı, yasa dışı, hukuk dışı, siyasi ahlak dışıdır. Çünkü Rumlar tek başlarına Kıbrıs'ın bütünü adına müracaat etmezler.

Bunu söyledikten sonra yine bir şeyi koymamız lazım. Biz birşey koymuyoruz yerine daha doğrusu dünyaya kabul daha doğrusu dünyaya kabul ettiremeyeceğimiz birşey koyuyoruz.

Biz diyoruz ki evet, gireriz ama, Türkiye Cumhuriyeti girdikten sonra. Şimdi Türkiye Cumhuriyetinin girmesine ben karşı değilim. Tam tersine Türkiye'nin girmesinin büyük yararı olacağına inanırım. Ancak bir gerçeği daha görelim. Biz eğer Kıbrıs'ta bir çözüme ulaşabilirsek, Kıbrıs daha yakındır girme sürecine. Türkiye daha uzak görünüyor. Onun içindir ki Avrupa Birliği ile Gümrük Birliği andlaşması öncelikle ele alındı da, tam üyelik konusu daha sonraya bırakıldı. Türkiye de bu gerçeğin farkında. Onun için tam üyeliğe beni kabul edeceğini söylemeden gümrük birliğine gitmem demedi. O anlayışta takılıp kalmadı. Gümrük Birliğine girerim, üyeliği de zorlayalım anlayışına da fanatik davrandı. Bana göre de doğru hareket etti. Ne sonuç verecek 19 Aralık, o ayrı konu. Ancak biraz evvel söylediğim bu tren kaçarsa 1995'te, yeniden yakalamak için Türkiye vargücü ile o tren vagonunun arkasından koşacak. Başka çaresi yok ve yakalamaya çalışacak. Görünen odur. Şimdi bir ileri noktada da şunu önermemiz lazım. Avrupa Birliğine giriş konusunda görüşmelerin belli bir aşamasında ve Güven Artırıcı Önlemler uygulanırken, kapsamlı bir çözüm yanında da mesafe alınırken, bu yönde ortak bir başvurudan sonra bir de ortak komisyon önerisi ile ortaya çıkmamız lazım. Yani Rumlara tek başına Avrupa Birliği ile müzakereleri yürütmesini engelleyecek, buna olanak vermeyecek bir politika ile ortaya çıkmamız lazım. Çünkü eğer Rumlarla görüşmeyiniz, şunu yapmayınız, bunu yapmayınız dersiniz de bunun yerine de birşeyler koymanız lazım. Ne koyacaksınız? Evet, onlarla görüşmeyin. E, bizimle de zaten görüşmeyecekler, böyle bir niyet onlarda da yok, bizim de öyle bir düşüncemiz yok. Peki ne olacak? İlanihaye dondurulacak, dondurulamayacağı görülüyor. Görünen Ocak 1995'te Rumlara bastırarak, 1995 içerisinde bu müzakere sürecini başlatabilmek için. Ya başarırı, ya başarmazlar. Ama geriye kalsa bile, kalacağı tarih 1996'dır. 1996'da yapılacak olan bir zirve var. O zirvede genişleme meselesi var. Son biliyorsunuz Korfu'da alınan bir de karar var

Kıbrıs ve Malta hakkında. İlk genişleme karşısında Kıbrıs ve Malta olacağı Korfu'da geçti, Essen Zirvesi'nde de teyit edildi. Dolayısıyla işte bir noktaya doğru gidecek. Şimdi bakınız bu noktada Mehmet Ali Birand'ın bir yazısını size aktarmak istiyorum. Bu birkaç gün önce çıktı. Kıbrıs manevrasını Rumlar kazanabilir başlığı altında bir yazıdır bu, Sabah Gazetesi'nde çıktı. Şöyle diyor: "Kıbrıs'ın tam üyeliği eninde sonunda gündeme gelecek. O zaman ne yapacağız? Önümüzde iki seçenek var. Bir; bütün siyasi ve stratejik sakıncalarını göze alıp Kuzeyi gerçekten ilhak edeceğiz ve tüm sorunlarını da yükleneceğiz." Birinci seçenek bu. İki; siyasi çözüm için büyük bir baskı yapıp gerektiğinde daha fazla toprak ödünü vererek Türk Toplumunun da tam üyeliğe geçmesini sağlayacağız." İkinci seçenek en idealidir. Türk Toplumun kararlarında söz sahibi olacağı, veto hakkı bulunacak bir Kıbrıs'ın Avrupa Birliğine katılması, Türkiye aleyhtarı yeni bir oyun sadece Rumlar tarafından kullanılma sakıncasını ortadan kaldırabilir ve Kıbrıs Dosyasını mutlu bir sonla kapatılabilir." İlk defa söylüyor Mehmet Ali Birand bunları. Mehmet Ali Birand bu görüşleri çok yeni olarak söylüyor. Biz bunları uzun süredir gündeme getirmeye çalışıyoruz. Ancak bu noktaya gelmiş olması Mehmet Ali Birand'ın çok önemlidir. Mehmet Ali Birand sıradan bir gazeteci, sıradan bir televizyon programcısı olmadığı için onun bu yazısını gündeme getirdim. Dünyayı gezen, gören ve Avrupa'yı didik didik eden, inceleyen bir araştırmacı yazar kimliği ile bunları yazdığı için bu konuyu gündeme getirdim.

Mehmet Ali Birand'a haksızlık yapmamak için devam ediyorum. Altında söylediği başka bir konu daha vardır. "Burada en önemli unsur katılma öncesindeki siyasi çözüm pazarlığının iyi yapılmasıdır. Karar, buna gelene kadar bizim üzerinde durulmasında çok yarar gördüğümüz iki nokta var. İlki kısa vadede Türkiye'nin ilhak tehditini hiçbir şekilde yumuşatmadan sürdürmektir. Mümtaz Soysal kompleksine kapılıp esnekleşmemizdir. Bu elimizdeki en etkili silahtır.

İkincisi ise, Türkiye ve Türk tarafının uzun vadeli politikalarını bir an önce saptamaları ve şimdiden iki bin yılına doğru karşımıza çıkacak yol kavşağında nereye sapılacağını iyi hesaplamalarıdır. Dönemeç yaklaşıyor hazırlıklı olmazsak sonunda Rumlara kazançlı çıkabilirler. Yani Mehmet Ali Birand ilhak konusunda tehditi de sürdürün diyor. Ama belli bir noktaya kadar sürdürün. O dönemece doğru gidiliyor. Bu karar olgusunu da ihmal etmeyin. Bu kararınızı da alın diyor. Ben şahsen ve TKP olarak ilhak tehditinin yürümeyeceği kanaatindeyim. Mehmet Ali Birand'dan bu noktada ayrılırım. Ama bu noktayı savunan insanlar ve partiler bile Mehmet Ali Birand'ın yukarıda söylediklerine de dikkat etmelidirler. Yani ilhak yapın demiyor. Bu tehditi bir koz olarak kullanacaksınız kullanın ancak bilin ki çok yakında bir gelecekte bir dönemeç var. Bu dönemece geliniyor Bu dönemeç için kararınızı sağlıklı verin diyor.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Avrupa Birliği ile ilgili ve genel olarak Kıbrıs sorunu ile ilgili söyleyeceklerim bunlardır. Altını çizerek vurgulamak isterim. Çözümde elde edileceklerin Avrupa Birliğine girme ile yitirilmemesi esastır. O konuda büyük hassasiyet gösterilmelidir. Onun örnekleri vardır dünyada. Avrupa Birliğine giren, Avrupa Birliğinde Brüksel yetkililerinin her söylediğini hemen kabul etmek zorunda değillerdir. Bir ülke girerken kendi pazarlığını yapar. Kendi haklarını korur. Kıbrısta biz iki toplumuz

Kıbrıs'ta bu iki toplum beraber girer ve müzakereleri beraber yapma şansını Kıbrıs Türkü elde ederse Kıbrıs Türkü kendi hak ve çıkarlarını koruyacak bir pazarlığı, bir müzakere sürecini de elbette yürütmelidir. Türkiye Cumhuriyeti ile dayanışma içerisinde, karşılıklı anlayış içerisinde yürütmelidir. Ama en başta bu politikayı başından itibaren anlatmaya çalıştığın, savunduğun politikayı yaşama geçirecek bir ortamı yaratmamız lazım. Ve gidip Türkiye ile de bunu... bunun üzerinde bir mutabakat sağlanması lazım. Ama en baştan sanıyorum bükümetin bu mutabakatı sağlaması lazım. Bunları yürütecek olan, ağırlığını hissettirecek onan bir hükümeti ben ortada göremiyorum. Böyle bir hükümet yoktur. Sadece maalesef bu konularda laf üreten, ama eylemde ortaya birşey koymayan bir hükümet vardır. Bu çelişkinin bertaraf edilmesi lazım öncelikle. Ve hükümet kendi arasında bu çelişkiyi bertaraf ettikten sonra Meclisle de bir uyum sağlaması lazım ve Sayın Atun'un Ankara'ya gidelim önerisini. Genişleterek öyle bir politikayı eyleme dönüştürmek için Ankara'dan başlayarak bu Ocak ayı treni meselesinde faka basmamak için hareketlenmemiz lazımdır. Türkiye 19 Aralık bakımından şu veya bu nedenle geç kalmış olabilir. Temenni ederim geç kalmış olmasın. Bu 3,4 günde hızlı bir hareketle bu tren yakalansın veya eğer kesin kaşçırılmışsa en azında 1995 içerisinde yeniden yakalanması için, bu konuda gereken hareketliliği ve yapması gerekenleri yapsın. Gerek demokratikleşme, gerek Meclisten geçilmesi gereken yasalar bakımından.

Ancak Sayın milletvekilleri Ocak 1995 bizim bakımımızdan çok çok önemli bir tarihtir. Tekrar ediyorum Konuşmamın en başında söylediğim bir cümleyi. Bu tarihleri yılbaşından itibaren sürekli dile getiren bu kürsüye taşıyan bir milletvekili olarak bu tarihler geldi, çattı. Tam bu tarihlerin eşiğinde tekrar uyarıyorum. Ocak 1995'de Rum tarafı eline müthiş bir koz geçirebilir.

Biz, bu kozu eline vermeyelim. Türkün aklı sonradan başına gelir deyişini haklı çıkaracak bir politika izlemeyelim. Kimseye de bu kozları vermeyelim. Bu temennilerle beni sabırla dinlediğiniz için hepinize saygılarımı sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Akıncı. Söz sırası Sayın Kalyoncu'dadır. Buyurun Sayın Kalyoncu.

ÖMER KALYONCU (Girne) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Dışişleri Bakanlığının Bütçesi görüşülürken ben de katılırım benden önceki konuşmacı arkadaşlarıma. Peki tabii ki, Kıbrıs Sorunu gündemde olacaktır. Yalnız Kıbrıs Sorununa geçmezden önce bir konuya değinmeyi faydalı buluyorum. Pek tabii ki Kıbrıs Sorunu gündemde olacaktır. Yalnız Kıbrıs Sorununa geçmezden önce bir konuya değinmeyi faydalı buluyorum. O da şu: Sayın Bakan konu, Bütçe Komitesinde görüşülürken, Dışişleri Bakanlığı Bütçe Komitesinde görüşülürken şöyle bir saptamayı dile getirdi. Dışişleri Bakanlığının faaliyetleri, performansı takdir edersiniz ki büyük ölçüde ekip çalışmasına ve bir kadro olayı ile doğru orantılıdır. Ona bağlıdır. Ben göreve geldiğim günden itibaren Bakanlık Teşkilatı içerisinde gözlemlediğim en büyük eksiklik, yetersizlik bu performansı en iyiye götürebilmek açısından kadro yetersizliği özellikle meslek memurları sayısındaki eksikliklerdir. Yani yıllarca sağlıklı bir örgütlenmesi olmadan Dışişleri Bakanlığı örgütlenmesi olmadan Kıbrıs Sorunu gibi bir sorun yürütülmeye çalışıldı. Kıbrıs Sorunu yalnız Kıbrıs Türk toplumunu alâkadar eden bir sorun değildir. Yani büyüklüğünü ortaya koymak açısından dile getirmek istiyorum. Bölgeyi çok yakından alâkadar eden bir konudur, dünyayı alâkadar eden bir konudur., içinde bulunduğu konum itibarı ile. Çünkü Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi sürekli gözetiminde cereyan eden görüşmeler yolu ile bir çözüm bulunmasına çalışılan bir sorundur. Bu nedenden dolayıdır ki, Dışişleri Bakanlığının çok sağlıklı bir biçimde örgütlenmesi gerekirdi şimdiye kadar. Başkalarının hazır bir biçimde Kıbrıs Türk Toplumun önüne "Al bu senin politikandır, bunu savun" demesini beklememesi gerekirdi.

Bu politikayı bizzat Kıbrıs Türk Toplumunun kendisi oluşturması gerekirdi. Niye bu sonuca varıyorum, çünkü eğer orta yerde bir Dışişleri Bakanlığı, etkili çalışan bir Dışişleri Bakanlığı yoksa, onun oluşturduğu sağlıklı bir politikadan bahsetmek de mümkün değildir ve biz bu toplumun içinde yaşayan insanlar olarak, politikanın içinde olan insanlar olarak zaten biliyoruz ki Kıbrıs Türk Toplumunu kendi adına, kendinin çabaları ile bir politika oluşturmamıştır şimdiye kadar ve işin en eksik yanı budur ve belki de yıllardır bu biçimde çıkmazda debelenmemizin nedeni budur.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bu noktadan hareketle şunu da dile getirmekte büyük yarar vardır. Zaten bu toplumun, bu Meclisinin, toplumun Meclisinin oluşturduğu pek çok politika, pek çok karar hükümetler tarafından şimdiye kadar savunulmamıştır bile. Dış dünyada, gerekse içte bu politikalar savunulmamıştır. Bunu bizzat geçmiş dönemin Başbakanı dile getirmiştir. Biz zaten inanmadık ve savunmadık. Neyi? Bu Meclisin oybirliği ile aldığı kararları. Bu kararlar, bu politikaların prensipleri ise ve bu prensipler çerçevesinde Dışişleri Bakanlığı işi ayrıntılayıp sağlıklı bir politika orta yere çıkarması gerekiyordu.

Ama geçmiş dönemin hükümet başkanı buraya çıkıp, biz kesinlikle inanmadık ve zaten savunmadık diyebilmiştir. Melere inandırdığını da savunmadı? Bu Meclisin geçmişte oybirliği ile aldığı kararları. Yani kendilerinin de oy verdiği kararları. İnanmadılar ve savunmadılar. Böyle olunca da biz gayer rahat buraya çıkık şunu dile getirebiliriz. Demek ki bu toplumun hiçbir dönemde Kıbrıs politikası gibi bir politikası olmadı. Bu devlet Kıbrıs politikası gibi bir politikası, kendisinin oluşturduğu bir politikası olmadı. Zaten işin eksikliği ve aksaklığı buradadır. Yanibaşkası sizin adınıza, sizin çıkarlarınızı da koruyacak, ayrıntıda koruyacak bir politikayı nasıl oluştursun? Eğer sizin sorunlarınızı en iyi siz bilirsiniz. Dolayısıyla ayrıntıda bu politikaların oluşturulabilmesi ancak sizin bu işe eğilmenizle mümkündür. Evet 74'ten bu yana 20 yıl geçti. Bu 20 yılın sonucunda memleketin ekonomik durumu meydandadır. Her ne kadar da bu günkü Hükümetin ensesine yıkılmaya çalışılıyorsa da, 20 yılın muhasebesi yapıldığı zaman 20 yılın sonucu : olduğu orta yere çıkacaktır bu zaman. Politikada da böyledir. Gele gele gelinen nokta şudur. Bağlarım, ilhak ederim. Ha dönüp de şuna bakmıyorum. Yani bağlarsın, ilhak edersin ama ne olacak, sonrası ne olacak- Sonrası, arkası yok. Bu politikanın arkası yok, sonrası yok. Dış politikada sürekli tehdit ve oldu bitti toplumları bir yere vardırılmaz. Dış politikanın aşmazlarını orta yerden kaldırmaz. Yeni yeni aşmazlar orta yere kor, bakılmıyorum yeni yeni engellerdiker Ha, hiç mi tehdit ve oldu bitti olmayacak dış politikada? Yok, öyle bir iddiamız yoktur. Muhakkak ki zamanında ve zemininde olabilir, oldu bitti de olabilir, şantaj da olabilir, bütün bunlar olabilir dış politikada. Ama dış politika sürekli bunların üzerine kurulduğu zaman bu dış dünya ile konuşamama ve anlaşılamama getirir, olan da budur ve en sonunda Birleşmiş Milletler çıkıp, sizde irade ve niyet yoktur diye-biliyor. Çünkü siz kendi kendinizin en yaşamsal çıkarlarınızı

savunmak gibi bir gaye ile dış politikayı oluşturmadınız. Çünkü siz zaten kendi dış politikanızı oluşturmadınız. Çünkü siz samimi bir biçimde benim sorunlarım bunlardır, ben bu sorunlara bu biçimde çözüm öngörüyorum ve Kıbrıs sorununun geleceğini de böyle görüyorum demediniz. Demediğiniz için de sürekli oldu bitti politikasına başvurduğumuz için de gelinen noktada sürekli olarak uluslararası arenada çıkan kararlar, Kıbrıs Türk toplumunun aleyhine olagelmıştır. Şimdi bu toplumumuzun aleyhine çıkan kararların çeşitli şeyler arkasına gizlemek mümkündür. Hristiyan Müslüman çatışması arkasına, sürekli dünyanın Yunanistan'dan yana bir tavır, Rumlardan yana bir tavır aldığı iddiası arkasına, bunları sağlamak mümkün değildir. Ama nere saklamak mümkündür? İçerik olarak sağlamak mümkündür. Dış dünyada bu algılanmaz, bu kabul edilmez. Nitekim İslam Ülkeleri Konferansında, İşleri Bakanları Toplantısında, Devlet Başkanları Toplantısında durumun farklı olduğu orta yere çıkıyor. Onun için bu kürsüye gelip de iç dünyadaki Hristiyan ve Müslüman çatışmasından kaynaklandığını ve bu nedenden bizim kendimizi dünyaya anlatamadığımızı ima etmemek gerekir. Bu sağlıklı çözüm yolları bulunmasını, engelleyen bir tavır olur.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; dedim ki, ilhak politikasının arkası yoktur. Niçin arkası yoktur? Çünkü bu Kıbrıs Türk Toplumunun evet, Rum Toplumunun da zararına olacak, ben de hemfikirim. Ama bu Kıbrıs Türk Toplumunun da zararına olacak. Bunun arkasında savaş tehlikesi vardır, hem de büyük bir savaş tehlikesi vardır. Yani tehlikenin büyüklüğünü kastediyorum, savaşın büyüklüğünü değil, tehlikenin büyüklüğünü kastedmeye çalışıyorum. Büyük bir tehlike vardır savaşla ilgili, bundan doğaldır ki herkes zarar görecektir. Ama bunun sonucunda burada Kıbrıs Türk Toplumuna bağlasanız da tutamayacaksınız çünkü ekonomik açıdan burası ölecek.

Zaten dış dünya ile irtibatı şu anda, belli nedenlerden dolayı kesik olduğu için, zaman zaman şurada söylesek bile, işte bizim şu kadar devletle ticari ilişkimiz vardır. Evet, devlet düzeyinde değildir bu ticari ilişkilerimiz, firmalar düzeyinde bir ticari ilişkimiz vardır, Ticaret Odamız düzeyinde bir ilişkimiz vardır. Ama buna rağmen, bizim ekonomimiz gelişmiyor ve şu sonuca varıyoruz. Biz, tanınmamış bir devlet olduğumuzdan dolayı, çeşitli ambargolardan dolayı, ekonomimizi geliştiremiyoruz. Dünya ile ilişki kuramadığımızdan dolayı, dünya finans çevrelerinden gerekli katkıyı alamıyoruz, yardımı alamıyoruz veya borcu alamıyoruz. Projelerimizi geliştiremiyoruz ve ekonomimiz bu nedenden dolayı gelişmiyor. İşte şimdi bile durum bu. Yarın ilhak olduğu zaman, düşünebilir misiniz siz kaç tane ABAD kararı çıkacak bu Kıbrıs Türk Toplumunun aleyhine ve hatta belki de Türkiye'nin aleyhine?

Bizim pek çok yanını eleştirdiğimiz Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Rahmetli Özal'ın sürekli söylediği birşey vardı. Bizim Türkiye Cumhuriyeti Devletimiz, büyük bir devlettir. Ama döneminde hiçbir zaman Güvenlik Konseyi üyesi bile olmadı. Küçük küçük devletler dünyada Güvenlik Konseyi üyesi olabilirken, Türkiye, Güvenlik Konseyi üyesi bile olmadı. Uluslararası her buluşmada, her toplantıda, Kıbrıs Sorunu, Türkiye Cumhuriyeti Devletinin ayağına dolanıyor. Engel olarak önüne çıkıyor. Buna karşılık televizyonlarda, pek çok açık tartışma izledik. İşte Kıbrıs Sorunu iyi de vardı ve bu Kıbrıs Sorunundan dolayı, Türkiye dış politikası gelişti. Bana göre, bunlar savunmadır. Bir kere bunlar savunmadır. Çünkü gelinen noktada, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin önünde büyük bir engel olarak durmaktadır ve bunu Türkiye Cumhuriyetinin Cumhurbaşkanı mertebesine çıkmış bir zatı bile, muhterem bir zatı bile bunu dile getirebilmiştir, tabu olmasına rağmen. Kıbrıs Sorununun tabu olmasına rağmen, bunu dile getirebilmiştir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; gelinen noktada ben Sayın Akıncı'ya katılıyorum. Gerçekten önümüzde kritik bir dönem vardır. Bu dönem, uzun zamandan beri kritikti. O da, gerek Türkiye'nin Avrupa Birliği ile ekonomik gümrük birliğine girecek olması veya bunun için çaba sarfediyor olması, bir de Güney Kıbrıs'ın, Rumların, Avrupa Birliğine tek yanlı başvurularının 1995 Ocak'ında görüşülecek olması. Bu iki tarih de ileriye doğru atılabilir. İleriye doğru atılabilir, ama daha şimdiden şunu gözlemlemeye başladık bile. Avrupa Birliği ile Türkiye'nin gümrük birliğinin önüne Kıbrıs Sorununun çıkma ihtimali çok yüksektir. Halbuki Türkiye Cumhuriyeti Devleti, ekonomisi ile, bulunduğu yer itibarı ile, yapılanması ile ister istemez Avrupanın bir parçası olmaya doğru gidecektir. İlişkileri belirleyen ekonomidir çoğu defa. Çünkü insanlar, kendi kendilerine eziyet etmek için doğup da yaşamazlar. Doğarlar ve daha iyi yaşamak için uğraşırlar. Devletler, uluslarda böyledir. Toplumlar da böyledir. Dolayısıyla, Türkiye Cumhuriyeti Devletinin bu kadar yıldır geliştirdiği ekonomi, Avrupa ile bağlantı içinde, batı ile bağlantı içinde geliştirdiği ekonomiyi göz ardı etmek mümkün değildir. Onunla geliştirdiği kültürel bağları göz ardı etmek mümkün değildir. Ha, bunları gözünüzde bulundurduğumuz zaman, Türkiye Cumhuriyeti Devletinin, Avrupa Birliği ile gümrük birliğine girmesi, belki bu yıl olmaz. Ama gelecek yıl daha da mesafe kat edecektir.

Bunu göz önünde bulundurduğumuz zaman, Kıbrıs Sorununun bugün içinde bulunduğu durum, bizim açımızdan ne kadar önemli olduğunu ve çözümünün artık belli bir noktaya geldiğini görebiliriz. Zaten orta yere attığımız politikadan da, Meclisin oyçokluğu ile de olsa aldığı karardan bellidir ki gelinen noktada alınan karar artık, kararı alana da zarar verecek noktadadır. İş bu noktaya geldiği zaman aldığı statüko acı vermeye başlar. Herkese acı vermeye başlar. Yani Ruma da acı vermeye başlar, Türk Toplumuna da acı vermeye başlar ve artık bu noktada çözüm kaçınılmazdır. Ortak yararı gözetmek ve bu ortak yarar doğrultusunda da çözüm dayatmak gerekmektedir. Bizim artık tepki politikasına ve oldu bitti politikasını bir kenara bırakıp toplumumuzun gerçekten çıkarlarını savumak doğrultusunda adımlar atmamız, bunu dünyaya anlatmaya çalışmamız gerekmektedir. Bu 11 aylık dönem içerisinde, bu 11 aylık Hükümet dönemi içerisinde geçmiş yıllarda olaydı herhalde 2 tane, 3 tane Güvenlik Konseyi kararı çıkacaktı Kıbrıs Türk Toplumuna aleyhine. Ama Kıbrıs Türk Toplumunun aleyhine karar alınmamıştır. Evet, bir rapor yayınlanmıştır. 1 Haziran'da Birleşmiş Milletler Genel Sekreterinin bir Raporu yayınlanmıştır. İrade ve niyet yoksunluğunda olduğu belirlenmiştir ama ardından eğer bir raporla durum düzeltilmiş ve çıkan kararda 939 sayılı kararda Kıbrıs Türk Toplumunun aleyhine alınmamıştır ki. Zaten o doğrultuda Ekim ayında Klerides ve Denktas bir araya gelip o kararın içeriği doğrultusunda görüşüp gayri resmi de olsa görüşmeye oturabilmiştir. Demek ki...

MUSTAFA AKINCI (Lefkoşa) (Yerinden) - Türk tarafı kabul etmedi ki o Kararı.

ÖMER KALYONCU (Devamla) - Kabul etmesek de içeriğine uygun davranmaya başladık.

MUSTAFA AKINCI (Yerinden) (Devamla) - İşte o çelişkimiz burda.

ÖMER KALYONCU (Devamla) - Realiteler, realitelere karşı politika oluşturmak kolay bir şey değildir.

MUSTAFA AKINCI (Yerinden) (Devamla) - Ben de onu söylüyorum.

ÖMER KALYONCU (Devamla) - Realitelere karşı politika oluşturmak kolay değildir. Realiteler sizi alır ve gözetir ve başka bir doğrultu orta yere çıkar. Şimdiki doğrultu iyi bir doğrultu olsa gerek, çünkü Birleşmiş Milletler bizim aleyhimize kararlar alamıyor, tersine bu meydana gelen zeminde görüş ayarlıklarını orta yerden kaldırmak için zemin arayışı içindedir ve bu zeminde Kıbrıs Türk Toplumunun çıkarları bir kenara da bırakılmış değildir. Yani çıkıp hiçbiri şunu söyleyemiyor. Kıbrıs Türk Toplumunun çıkarları bu zeminde, şimdi alınmakta olan zeminde çiğneniyor. Efendim, orta yerden kaldırma ihtimali vardır. Çok büyük tehlikeler içeriyor bu süreç gibi bir görüş de ileri sürülüyor. Sadece söylenen şudur, niye böyle bir karar aldık da uygulamadık? Realiteler, mesele budur. Her zaman iradi davranmak mümkün değildir. İrade ile belli bir yönlendirme mümkündür dış politikada da ama bir noktaya kadar. O noktadan sonra senin dışında, senden çok daha büyük bir dünya vardır ve bu dünyanın belirlediği çizginin içerisinde yürümek gibi bir durum orta yere çıkar. Meydana gelen durum da odur dış politikada. Bu da sağlıksız bir durumdur. Yani bu Meclis, bunu öngörebilmelidir ve bunun önün açacak ve herhangi bir ihtimale karşı Kıbrıs Türk Toplumunun çıkarlarını orta yerden kaldırabileceği ihtimaline karşı politikalar üretilmelidir. Yok 2 aya sonra ona rağmen görüşmeler yapılacağı bir politika. Sorun buradadır, bunun üzerinde iyi düşünmek lâzımdır. Bence bu...

BAŞKAN - Sayın Kalyoncu, eğer konuşmanız uzayacaksa ertelemek durumundayım.

ÖMER KALYONCU (Devamla) - Biraz daha uzayacak Sayın Başkan.

BAŞKAN- Sayın milletvekilleri; kaldığımız yerden devam etmek üzere oturumu 14.30'a erteliyorum.

Kapanış Saati:13.05

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılış Saati: 14.38

BAŞKAN: Ayhan H. ACARKAN

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Cumhuriyet Meclisinin, III'üncü Dönem, 2'nci Yasama Yılı'nın, 20'nci Birleşiminin, 3'üncü Oturumunu açıyorum. Ad okunarak yoklama yapılacaktır.

(Ad okunarak yoklama yapıldı.)

KÂTİP - Toplantı yeter sayısı vardır Sayın Başkan.

BAŞKAN - Teşekkür ederim. sayın milletvekilleri; toplantı yeter sayısı vardır. Gündemimize kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Söz sırası Sayın Ömer Kalyoncu'daydı. Buyurun Ömer Bey.

ÖMER KALYONCU (Girne) - Sayın milletvekilleri; Kıbrıs...

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; lütfen yerinize oturur musunuz efendim?

ÖMER KALYONCU (Devamla) - Kıbrıs Sorunu öyle bir noktaya gelmiştir ki, bizim açımızdan artık masada çıkarlarımıza hanel gelmesi ihtimali orta yerden kalkmıştır veya azalmıştır. Çünkü eğer büyük hata yapılmazsa tabii ki, büyük hata yapılmazsa, çıkarlarımıza hanel gelmesi ihtimali orta yerden kalkmıştır. Öyle anlaşılıyor ki dünya, Birleşmiş Milletler Örgütü her şeye rağmen bir zemin aramaktadır. Ortak bir zemin oluşturmaya çalışmaktadır ve bu ortak zemin de bizim çıkarlarımızın dışında bir zemin olarak görülemiyor.

- 2457 -

Sayın milletvekilleri; konuşmamın başında şunu söylemiştim, demiştim ki tepki politikasını bir tarafa bırakmak lâzım, olumlu davranmak lâzım, çıkarlarımızı ısrarla ve samimiyetle korumak lâzımdır, aldığımız kararları daha dikkatli almak lâzım ve ondan sonra da takip etmek lâzım. Yani ne geçmişte, ne de şimdiki durumlara düşmemek lâzım. Gerçekçi kararlar almak lâzım, çıkarlarımızı koruyucu kararlar almak lâzım, tepkisel politikalardan uzak kararlar almak lâzım ve samimi bir biçimde de bunların takipçisi olmamış lâzım. Tabii her karar belli şartlar içerisinde alınır. Zaman içerisinde bu alınan kararları modife etmek veya değiştirme olasılığı gündeme gelebilir. Bundan da kaçmamak lâzım. Çünkü sorun alınan bir kararın inatla ve ısrarla takip etmek değildir. Sorun toplumun çıkarlarını gözetmektir, onun önünü açmaktır. Dolayısıyla herhangi bir biçimde ısrarla falan karar alındı. Dolayısıyla biz yirmi sene önce alınan bir kararın ısrarla takipçisi olmak gibi bir duruma düşmemiz lâzım. Ama bu söylediklerimden şu sonuçlar çıkmamalıdır, yani biz yirmi sene önce federasyon dedik. O halde siz niye hâlâ daha federasyonda ısrarlısınız gibi bir soruya da ben hemen şu yanıtı verebilirim ki görünen iki toplumun kabul edebileceği bir çözüm olduğu için biz ısrarlıyız. Yoksa iki toplum başka bir çözüm kabul edebilirse dünya böyle bir çözüme yatkın olsa ve bizim çıkarlarımızı da bundan daha iyi koruyacak olsa ve adada herhangi bir anlaşmazlığı yeniden yeni bir anlaşmazlığa neden olmayacak olsa, biz başka çözümü de savunmaya hazırız. Ama reel politika, politikanın gerekleri, dünyanın gerçekleri bizi buna doğru itmektedir. Zaten 29 Ağustos Kararından sonra da orta yere çıkan gerçeklik budur.

İÇİŞLERİ BAKANI TANER ETKİN (Yerinden) - Bir soru sorabilir miyim? bu, Sayın Başkan, özür dilerim.

BAŞKAN - Açıklık getirecekse olaya buyurun efendim.

- 2458 -

TANER ETKİN (Yerinden) (Devamla) - Federasyon çözüm şeklinde ısrarlıyız. Çünkü iki toplum tarafından kabul edilen, bir süresi var mı? Karşı taraf, bir taraf kabul etmezse bir yerde durabilir mi o şey?

ÖMER KALYONCU (Devamla) - Oturup değerlendirmek lâzım. O süreç geldiğinde oturup değerlendirmek lâzım. O sonuca varıyorsak eğer hep beraber, bu mümkündür. Ama şu anda böyle bir şey görünürde yoktur. Alınan karara rağmen gidiyoruz ve biz federasyonu görüşüyoruz. Demek ki reel politika, dünyanın gerçekleri bizim bunun dışına çıkmamıza izin vermiyor. Sorun budur.

AHMET DERYA (Lefkoşa) (Yerinden) - Karşı taraf da federasyon istiyor.

ÖMER KALYONCU (Devamla) - Sonra anlaşmak için iki tarafın bir araya gelmesi lâzım, iki tarafın bir konuda anlaşması lâzımdır.

Sayın milletvekilleri; bizim buna göre yaptığımız en önemli hatalardan biri de, Kıbrıs'tan Türkiye'nin dış politikasını tayin etmemize yönelmemizdir. Zaman zaman bu yöntemlere başvuruyoruz ve Türkiye'de de batıda herhalde bu sorunlar böyle oluşuyor diye düşünürüm.

Bazı konular yasak hale getirilir. Üzerinden dokunulmaz hale getirilir ve ondan sonra da çözüm fırsatları bir bir kaçırlır. Ve sonuçta da dış politika çıkmaza sokulur. Koskoca devletin dış politikası ipotek altına alınmış olur. Bizde maalesef böyle bir de eğilim vardır. Zaman zaman Türkiye dış politikası çözüme doğru yöneldiğinde, burdan hemen bunun önünü kesmek, bunu engellemek için birtakım girişimlerde bulunulur. Tabii Türkiye'nin Kıbrıs'a yönelik etkisi doğaldır. Gerek Kıbrıs'ta Türk toplumunun bulunuyor olması, gerekse stratejik açıdan Kıbrıs'ın Türkiye'nin güney sahilleri için bir tehlike arzemesi, eğer şimdiki statükonun dışında ve söylendiği gibi Kıbrıslı Türklerin orta yerden kaldırıldığı bir ortamda muhakkak ki Türkiye için bu çok tehlikeli bir durumdur. Ama bu tehlikeli durumun yanında şu da tehlikelidir. Kıbrıs'ın taksim edilmesi de tehlikelidir. Yani, çünkü esas olan Kıbrıs'ın silahsızlanarak bir tehlike olmadan çıkarılmasıdır. Veya bir tehlike arzeden bir pozisyondan çıkarılmasıdır. Ama bunun yolu da orta yerdedir. Bu da belli bir çözüm şekli ile tehlikeli olmaktan çıkarılabilir. Onun için de biz federal çözüm diyoruz. Aksi takdirde Kıbrıs taksim edilirse Güneye Yunanistan'ın gelip yerleşmesi ihtimali çok büyüktür. Zaten şimdiden çağrılar yapılıyor, Yunanistan'ın oraya gelip yerleşmesi için. Yeni bir Ege sorunu ile karşı karşıya kalacak Türkiye. Ege'de rahat mı yani durum şimdi? Yeni bir Ege sorunu yaratmak doğru mu? Halbuki şimdi böyle bir çözüm olasılığı vardır ve üstelik de bizim yıllardır üzerinde durduğumuz bir tez vardır. Bu tezin içeriği, öyle veya böyle gelen şartlara göre değiştirilebilir. Ama bu tez doğrultusunda çözüm bulma olasılığımız vardır orta yerde ve bu bence Türkiye'nin güney sahillerinde bir tehlikenin uzaklaştırılması için oluşturulmuş bir çözümü de kapsamaktadır. Bu nedenden dolayı, bizim hem kendi çıkarlarımızı koruyacak bir politkanın geliştirilmesi için dışişlerine gerekli önemi vermemiz lazımdır. Hem de Türkiye'nin dış politikasını ipotek altına sokmamak gibi bir tavır geliştirmemiz lazımdır. Bundan kaçınmamız lazımdır.

Sayın milletvekilleri, GAÖ sürecini yaşadık. 12 Aralık'tan önce GAÖ'ye karşı bir tavır vardır Kıbrıs Türk toplumunun yönetiminde, KKTC'nin yönetiminde. 12 Aralık'tan sonra GAÖ'den yana bir tavır gelişti. Daha dikkatli davransaydık geçen süreci gözönünde bulundurarak, yapılan tartışmaların içinde olmaktan dolayı bu gözlemlerimden kaynaklanıyor bu söylediğim. Daha hızlı davransaydık, bana öyle gelir ki, sıkışacak olan taraf Rum tarafı olacaktı ve 1 Haziran'da çıkan Birleşmiş Milletler Genel Sekreterinin Raporu da çıkmamış olacaktı. Ve dikkat edersek, Rum tarafında bir tek Klerides 12 Aralık öncesinde bizim kabul edemeyeceğimizi sanarak belki de GAÖ'yü öne sürmüştü. Fakat 12 Aralık'tan sonra bütün Rum partileri GAÖ'ye karşı bir tavır içerisine girmişti. Onu da gözetleyerekten, diyebiliriz ki, GAÖ'ye karşı daha yumuşak bir yaklaşım göstermiş olsaydık, daha hızlı, daha seri hareket edebilseydik, 1 Haziran şeyi de çıkmayacaktı ve belki de ABAD Kararı da çok daha fazla askıda kalan bir Karar olacaktı. Ama ne oldu? Bunun arkasından hemen bir ABAD Kararı çıktı ve bu ABAD Kararına da karşı büyük bir tepki gösterdik. Ama sonunda doğruyu bulduk. Oturduk, ABAD Kararı kalkmadan görüşme yapmayız dediğimiz halde oturduk ve ABAD Kararının da kalkması için GAÖ'yü de görüşmeye başladık, Kıbrıs Sorununun tümünü de görüşmeye başladık. Ama bu toplumda söyleniyordu zaten. Bunun kaldırılmasının yolu, Güven Yaratıcı Önlemler Paketinin içine bunun da dahil edilmesi ve ABAD'ın geçersiz kılınmasıydı doğrusu.

ve nitekim görüşmeler o yönde geliyor. Çözüm bulunur veya bulunmaz, burda sabahtan Sayın Kenan Atakol da dile getirdi, Ulusal Birlik Partisi de görüşmelerden yanadır. Zaten görüşmelerin dışındâ bir çözüm bulunması ihtimali yoktur. Yeni savaşlar, yeni anlaşmazlıkları getirir, yeni masaları getirir, yeni görüşmeleri getirir. Dolayısıyla daha şimdiden bunların yolunun görüşmelerle önünün açılacağını bilerekten hareket etmekte büyük yarar vardır. Onun için ben görüşmem, ben onu yapmam, ben masadan kaçırım veya ben de öyleyse şunu yaparım gibi birtakım tavırlarla, ama ondan sonra da dönüp masaya oturarak, biz Kıbrıs Sorununda kendimizi dünyaya anlatamayız. Samimi davranmak lâzım. Varsın yine Rumun bu tavrını ve Avrupa'nın bu tavrını Birleşmiş Milletlerin onayladığını söylemek, tam anlamıyla onayladığını söylemek bugün mümkün değildir. Nitekim ABAD Kararının Güven Yaratıcı Önlemler Paketi içerisinde görüşülmesini Birleşmiş Milletler kabul etmiş ve bunun etkilerinin orta yerden kaldırılması için, bize yardımcı olma gayreti içerisinde görünüyorlar.

Evet, Rum pek tabii ki kendisinin haklı olabileceği, daha fazla çıkarının korunabileceği bir anlaşmadan yanadır. Bunun için bizi sıkıştırıyor. Belki de elektrik kesintilerinin altında yatan tek neden de budur. Bunu bilerekten hareket edeceğiz. Ama yanlış yapılmaması gereken ve yanlış yaptığı zaman da önce eleştirilmesi gereken biz kendimizik. Buna büyük önem arzetmemiz lâzımdır. Biz kendi kendimizi eleştireceğiz ki yanlışlarımızı azaltalım. Düşmanımızı burda eleştirdiğimiz zaman onun yanlışlarını düzeltmek ve ona yol göstermek amaçlı değil, herhalde ona kızgınlığımızı dile getirmek için söylüyoruz, ama bunun da bir faydası olduğuna ben inanmıyorum. O kendi bildiğini yapmaya devam edecek. Senin politikalarıdır onu açmaza sürükleyecek olan. Uсталıkla ve akılcı politikaları onu açmaza sürükleyecek ve masaya senin istediğin konumda oturmasına neden olacak

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; gelinen noktada, Türkiye'nin Avrupa'yla gümrük birliğini dikkate alarak, Gümrük Birliğine gitme istemini dikkate alarak ve bunun eninde veya sonunda gerçekleşebilme ihtimalinin yüksek bir politika olduğunu, yüksek bir adım olduğunu dikkate alarak, Kıbrıs Rum Toplumunun tek yanlı başvurusunun önümüzdeki zaman dilimi içerisinde ele alınması ihtimalinin olduğunu gözeterekten ve bunu ihtimal dışında bırakmak için hareket etmek gerekir, bunu ihtimal dışı bırakabilmek için, Kıbrıs Sorununda bizim toplumumuzun dünyaya belli zamanlarda vermek istedi ama tam anlamıyla veremedi, çünkü üzerinde samimiyetle durmadığı politikaları takip etmek gerekir. Samimi bir biçimde biz Kıbrıs Türk Toplumunun çıkarlarını, güvenliğini, garantisini, iki toplumluluk ve iki bölge ve siyasi eşitlik istediğimizi ve bundan öte Kıbrıs'ı bölmek gibi bir niyetimiz olmadığını, Kıbrıs'ı Türkiye'ye ilhak etmek gibi bir niyetimizin olmadığını eğer inanırsak, Avrupa Birliğinin Kıbrıs Rum Toplumunun tek yanlı başvurusunun görüşülmesini engelleyebiliriz. Zaten o şarta bağlanmıştır. Eğer Kıbrıs Sorunu çözülmezse, çözüm umutları yoksa Avrupa, Rum tarafının tek yanlı başvurusunu dikkate alma eğilimindedir. Biz olumlu politika orta yere koyarsak, tepkici politikamızı bir tarafa bırakırsak, Avrupa Topluluğunun Rum tarafının tek yanlı başvurusunu görüşmeyi engelleyebiliriz veya görüşmesini uzatmasını sağlayabiliriz, ta ki biz Kıbrıs Sorununu çözüm sürecine sokalım.

MUSTAFA GÖKMEK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Olumlu politika derken somut bir şey var mı, somut, olumlu politika...

ÖMER KALYONCU (Devamla) - Olumlu politika Kıbrıs Türk Toplumunun çıkarlarını savunmak, bu da nedir? İki toplumlu, iki bölge bir çözümden yana olmak, Türkiye'nin garantisinde ısrar etmek, ki bu Birleşmiş Milletler belgelerine geçmiş olan şeylerdir. Yani bunlar Gali Fikirler Dizisinin içinde vardır. Gali Fikirler Dizisi tartışmalı olmasına rağmen pek çok şeye Kıbrıs Türk Toplumunun çıkarlarını koruyan pek çok şey onların içerisinde vardır.

İÇİŞLERİ BAKANI TANER ETKİN (Yerinden) - Egemenlik?

ÖMER KALYONCU (Devamla) - Egemenlik de vardır. Egemenlik de Gali Düşünceler Dizisinde vardır ve bugün Rumlarla bizim masaya oturup da konuştuğumuz şey aslında Gali Düşünceler Dizisinde yazılı olan şeydir. Egemenlik olarak görüştüğümüz şey odur.

İÇİŞLERİ BAKANI TANER ETKİN (Yerinden) - Tabii bu görüş mü?

ÖMER KALYONCU (Devamla) - Tamam. Ama yani görüşülen şey odur.

TANER ETKİN (Yerinden) (Devamla) - Bizim temel taşlarımızın...

ÖMER KALYONCU (Devamla) - Yani GAÖ'nün sonucunda GAÖ, görüşüldü , görüşüldü ve sonuçta şu çıktı orta yere. Her iki taraf da şimdiki siyasal statülerine hanel gelmesini istemiyor. Ama yapılan görüşmelerin içerisinde her iki taraf da şimdiki siyasal statülerine hanel geldiğini zannederekten ve onu gözlemleyerekten egemenlik meselesinin öncelikli çözümlenmesi talebinde bulundular. Ve şimdi yapılan odur. Şimdi yapılan odur. Kıbrıs Sorununun esas yanlarında bir prensip anlaşmasına varmak ve ondan sonra Güven Artırıcı Önlemleri hayata geçirmek gibi bir yol izleniyor. Ki...

TANER ETKİN (Yerinden) (Devamla) - E onu mu izliyoruz?

ÖMER KALYONCU (Devamla) - Biz de onu izliyoruz. Biz de onu yapıyoruz. Çünkü biz önce dedik ki, burdan çıkan karar neydi? Egemenlik meselesi çözüme kavuşmadan hiçbir şeyi görüşmeyiz. Yani şu fark edildi. Egemenlik meselesi sürekli gelinip takınılan noktadır. Bu görüşmelerin içerisinde başka şeyler yanında, bu o da görüşülüyor şimdi.

Evet, sayın milletvekilleri, bizim bir de şuna karar vermemiz gerekmektedir. Avrupa Birliğine bizim toplumumuzun girmesinden yana mıyız? Değil miyiz? Sabahtan Sayın Akıncı konuşmasında bence çok iyi bir biçimde konu üzerinde durmuştur. Çok önceden biz parti olarak şunu dile getirdik. Dedik ki, Avrupa Birliğine Kıbrıs Türk toplumunun girmesi, pek tabii ki Kıbrıs Türk toplumunun onayı ile olacak olan bir şeydir.

Ve pek tabii ki, iki toplumun beraber başvurusu ile olabilecek olan birşeydir. Buna bir çözüm yolu bulunmalıdır. İkisinin birlikte başvurusuna, çözüm sürecine girdikten sonra Kıbrıs sorunu ve buna bir yol bulmak gerekmektedir ve biz bundan sonra Kıbrıs Türk toplumunun Avrupa Birliğine girmesinden yanayız. Çünkü, bir ortaklık devleti oluşacak ve bu ortaklık devletinde Kıbrıs Türk toplumunun da dışişlerinde veya Cumhurbaşkanlığın ^{da} sözü olacak. Ya birinde, ya birinde. Sözü olacak, orda olacak ve bu şartlar altında bir Avrupa Birliği bizce önemli bir olaydır. Önemli bir olaydır ve Yunanistan'ın çok rahat hareket etme kabiliyeti orta yerden kalkar, böyle bir durumda Avrupa Topluluğunun da. Ve hele Türkiye'ye karşı tavır takınmak konumunda, şimdi bile zorlanmaktadır. Bunu dile getirdik. Dile getirdik, ama Kıbrıs sorununun tozu, gürültüsü içerisinde duymak istemeyenler duymadı. Gerçekten böylesi bir durumda Avrupa Topluluğunda Yunanistan'ın koyduğu vetolar öyle kolay konacak vetolar değildir. Kıbrıs Rum toplumunun ortağı olduğu bir devletle ters düşecek tavırlar içerisine girmeyi göze alabilir mi Yunanistan? Ve hele hele yalnız kalmayı bunlara rağmen göze alabilir mi? Bütün bunların her şeyin iki yanı vardır. Her yanı birbirinin zıttı görünmesine rağmen, aslında birbiri ile ilişki içerisindedir ve birinin tümünden olumsuz, bir yanını da tümünden olumlu ilân etmek mümkün değildir.

Dolayısıyla Avrupa Topluluğuna girme meselesi üzerinde de toplumumuz ciddi bir biçimde düşünmeli. Bize göre Avrupa Topluluğuna bile şartlar yerine geldikten sonra girmek mümkündür. Sabırla dinlediğiniz için teşekkür ederim. Sağolun.

BAŞKAN - Teşekkür ederim. Buyurun Sayın Özgür.

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ÖZKER ÖZGÜR
Değerli milletvekilleri; Sayın Atakol'u dinledikten sonra memnun oldum. Memnun oldum, çünkü Sayın Atakol da sorunun görüşmeler yolu ile çözülebileceğini vurguladılar. Bu iyi bir gelişmedir. Başka iyi bir gelişme, eskiden Ulusal Birlik Partisi adına denirdi ki, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetini tanımadan Kıbrıs Rum tarafı görüşme masasına oturmayın.

Bugün Sayın Atakol bunu terennüm etmediler. Demek ki Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetini tanımadan da karşı taraf görüşme masasına oturabiliriz anlamında alıyoruz bunu. Yani bir politika değişikliği, olumlu yönde bir politika değişikliği olarak algılıyorum. Eğer böyle ise...

KENAN ATAKOL (Lefkoşa) (Yerinden) - İstediyin şekilde yorumlarsın sen tabii.

ÖZKER ÖZGÜR (Devamla) - E, bilemem işte, yani ben öyle anlıyorum.

AHMET DERYA (Lefkoşa) (Yerinden) - Dünya değişiyor, UBP'nin değişmesi de normaldir.

ÖZKER ÖZGÜR (Devamla) - Öyle yorumladım, öyleyse gerçekten bu da olumlu yönde bir gelişmedir.

SÜHA TÜRKÖZ (Lefkoşa) (Yerinden) - Geçmişte sizin bıraktığınız yeri dolduruyorlar yani.

ÖZKER ÖZGÜR (Devamla) - Evet, şimdi birtakım suçlamalar yapıldı. İşte Hükümetin pozisyonu belli değil. Hükümetin pozisyonu çok açıktır, seçiktir. Hükümetin pozisyonu Sayın Cumhurbaşkanı'nın Birleşmiş Milletler Genel Sekreter Butros Gali'ye gönderdiği mektupta somutlaşmış bulunmaktadır. Bu mektuptan alıntılar okumak istiyorum, tutanaklara geçmesi bakımından. Çünkü bu yapacağım alıntılar bugün bu kürsüden sorulan belli başlı sorulara yanıt getirmektedir. Gerek Meclis Kararı, egemenlik konusu, Avrupa Birliğine üyelik, bütün bunlara yanıt getiren pasajlardır Sayın Cumhurbaşkanı'nın Butros Gali'ye gönderdiği mektuptan yapacağım alıntılar. "Topyekün bir çözümle ilgili istişarelerimiz ilk aşamasında Sayın Klerides'e Genel Temsilciniz Sayın Clark'ın son gezisinin ardından ortaya koyduğu ve 10 Ekim 94 tarihinde Güvenlik Konseyi ile görüşmesinin ardından yaptığı bazı beyanatında yinelediği değerlendirmeyi anımsattım. Sayın Clark bu değerlendirmesinde bir tür çıkmaza yaklaştığımızı ve bunun da iki ana nedeni olduğunu belirtmekteydi. Çıkmaz

var ve bu çıkmazın iki sebebi vardır, iki ana sebebi var. Bir, 5 Temmuz 94 tarihli Avrupa Adalet Divanı Kararı ve iki, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Meclisinin 28 Ağustos 1994 tarihinde geçirdiği Karar. Sayın Klerides'le müteaddit kere müzakereye dayalı bir çözüm ve görüşme süreciyle ilgili hedefimizin değişmediğini, yeniden teyit ettim. Bu hedefimizin iki toplumlu, iki bölgeyi bir federal çözüm olduğunu belirttim. Ayrıca, dolayısıyla müzakereye dayalı bir çözüm anında Sayın Clark tarafından durdurulduğu iddia edilen ikinci engel, yani Meclis Kararının, gerçekte var olmadığını vurguladım. Yani böyle bir engel de yoktur. Başka bir deyişle Meclis Kararı görüşmeye engel değildir. Federal çözümü masa başında görüşmeye engel değildir diyor Sayın Cumhurbaşkanı Butros Gali'ye yazdığı mektupta.

Başka bir alıntı, "Ekselansları" diyor Sayın Cumhurbaşkanı. "Özel Temsilci Yardımcınızın istişareler sırasında Sayın Klerides'in İsviçre modeline dayalı sınırlı egemenliğe ilişkin Kıbrıs Türk tanımlamasını kabul etmiş olduğunu teyit ettiğini not ettim. Bu tanımına göre federal devletler," federe devletler olacak o, gazetede yanlış çıktı, "federe devletler, federal anayasa tarafından sınırlanmadığı ölçüde egemendirler.

İşte Kıbrıs Türk tarafının egemenlik konusunda getirdiği açıklama da bu. Ancak Sayın Klerides'in yukardaki egemenlik tanımlamasını kabul etmesi, Kıbrıs Türk tarafının Kıbrıs Rum yönetimince 1990 yılında Kıbrıs Cumhuriyeti Hükümeti ünvanı altında AB üyeliği için yaptığı başvuruyu desteklemeyi kabul etmesi koşuluna bağlamaktadır. Şu koşul da, ki Klerides'e göre Avrupa Birliğine girecek olan devlet, "Federal Kıbrıs Cumhuriyeti" olacaktır. Avrupa Birliğine girecek olan devlet, Federal Kıbrıs Cumhuriyeti olacaktır. Maalesef bu şart istişareler esnasında ayrıntılı olarak izah edilmiş olan ve yapılan önerinin uygulanabilirliğini olanaksızlaştıran yasal, siyasi ve ekonomik güçlükler ve komplikasyonları beraberinde getirmektedir. Sayın Klerides'e alternatif bir yaklaşım olarak, federasyonu oluşturma hedefine vardığımız takdirde hem ben, hem de Sayın Vasiliou tarafından kabul edildiği şekli ile Fikirler Dizisinde, Federal Cumhuriyetin Avrupa Birliği Üyeliğine ilişkin olarak ortaya konan koşula uyacağım önerisinde bulundum. Federal Cumhuriyetin Avrupa Ekonomik Topluluğuna üyeliği ile ilgili konular tartışılacak, üzerinde mutabakat sağlanacak ve ayrı ayrı yapılacak referandumlarla iki toplumun onayına sunulacaklardır. İstişarelerde Fikirler Dizisinde Federal Cumhuriyetin silahsızlandırılması ve Kıbrıslı olmayan güçlerin geri çekilmesi ile ilgili hükümlere uyacağımı da yeniden tehit ettim.

İşte somut durum budur. Yani bu çok açık biçimde Kıbrıs Türk halkı adına, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Butros Gali'ye bildirilmiştir. Yani Hükümet bir yerde buna bağlıdır ve Hükümetin iki kanadı ile istişare edilerek bu mektup kaleme alınmıştır. Kuşkusuz hiçbir şey tartışmasız değildir. Her şey tartışılabilir. Bu da tartışılabilir. Ama bu bazda sanırım bu Meclis bir karara da yönelebilir oybirliği ile. Bir karara da yönelebilir diye düşünüyorum. Eğer Ulusal Birlik Partisi bu konuda bizimle aynı görüşü paylaşıyorsa. Dün Butros Gali'nin bir demeci üzerine, barış kavramı biraz zorlandı bu kürsüden. Sayın Akıncı, "işte

74'ten bu yana gerçek barışa ulaştığ " dedi. Sayın Taner Etkin, "Kıbrıs'ta fiili barış var" dedi. Bana göre bu barış kavramını fazla zorlamamak lazım. Barış kavramı kutsal bir kavramdır ve böyle gerçek barış, ya da gerçek olmayan barış fiili barış, ya da fiili olmayan barış, böyle literatürde böyle Şeyler yoktur.

İÇİŞLERİ BAKANİ TANER ETKİN (Yerinden) - Fiili barış gerçek barıştır hoca.

ÖZKER ÖZGÜR (Devamla) - Bir dakika efendim. Barış, barıştır. Savaş da savaştır.

Barişın gerçek, ya da yalancısı veyahutta fiili veyahutta fiili olmayanı olmaz. Bariş ne zaman olur? Anlaşma ile olur bariş. Taraflar anlaşdığı zaman, o zaman bariş olur. Taraflar anlaşmadığı sürece barişten söz etmek mümkün değildir. Yani bu literatürde böyledir. Literatürde bunun başka tanımı yoktur. Bariş vardır, savaş vardır. ikisini ayıran çizgi, yani ne savaş, ne bariş, ateş kestir. Tabii kuşkusuz Türk ordusunun gelmesi ile biz kendimizi güvende hissediyoruz. Fiziki bakımından kendimizi güvende hissediyoruz. O ayrı bir konudur. Yani bu fiili durumda, fiili durumda, fiili barişte değil, fiili durumda biz kendimizi güvende hissediyoruz. Ama bariş kavramını değişik tanımlamalara tabii tutmak yanlıştır. Bariş ya vardır, ya yoktur. Bariş ancak karşılıklı anlaşma, karşılıklı el sıkışma söz konusu olduğu zaman olacaktır. Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Özgür.

Değerli milletvekilleri; başka söz isteyen var mı?
Başka söz isteyen yok...

İÇİŞLERİ BAKANI TANER ETKİN (Yerinden) - Ha, bir dakika
Sayın Başkan.

BAŞKAN - İstiyor musunuz efendim?...

TANER ETKİN (Yerinden) (Devamla) - Bu fiili bariş
durumuna üç cümle ile birşey söyleyebilir miyim?

MUSTAFA AKINCI (Lefkoşa) (Yerinden) - Sayın Başkan,
ben de isteyeceğim, ama Dışişleri Bakanını da dinleyeceğim,
ondan sonra söz isteyeceğim.

BAŞKAN - Peki efendim.

TANER ETKİN (Yerinden) (Devamla) - Tabii o konuşmayı
Dışişleri Bakanı yapacak, ben sadece Sayın Hocanın bahsettiği
bu fiili barişi bir daha açmam lazım.

BAŞKAN - Buyurun efendim.

MUSTAFA AKINCI (Yerinden) (Devamla) - Ben Sayın Dışişleri Bakanını da dinleyim da, Sayın Özgür'e de yanıtımı onun içinde veririm.

İÇİŞLERİ BAKANI TANER ETKİN - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben çok kısa bir şeyler söylemek için söz aldım. Özellikle Sayın Özker Özgür'ün bu fiili barış, gerçek barış var mı, yok mu konusu üzerindeki eleştirilerine veya görüşlerine bir kendi görüşlerimi duyurmak istiyorum ona karşı. Dün de arzetmiştim, Meclise duyurmuşum. Fiili barış, gerçek barış bana göre aynı şeylerdir. Fiili demek, gerçek demek, varolan demek. Gerçek demek, varolan demek. Fiili de varolan demektir ve kimse inkar edemez bunu. Ama bir siyasi barış arayışı içerisinde olduğumuz da bir gerçektir. Bir kez daha vurgulamak için söz aldım. Bir siyasi barış arıyoruz siyasi alanda, diplomasi alanında görüşmeler yolu ile bir savaş devam etmiyor mu? Görüşmeler devam ederken, bu görüşmelerde varılan nedir? Bir mücadele değil mi karşılıklı? O zaman o alanda da barışa ulaşmak için bir siyasi barışın da gelmesi lazım diyoruz.

Burda arkadaşlar sabahleyin konuştular. Ben Sayın Dışişleri Bakanının hakkını alacak değilim, üzerinde gerekli görüşmeleri ortaya koyacaklardır. Ben onun için fazla konuşmayacağım. Ama Rum tarafındaki hazırlıklara da baktığımızda, dünkü ifademi biraz daha aşmak istiyorum. Polis konusu görüşülürken, ortaya konan görüşün biraz daha detayına indiğimizde, Rum tarafındaki hazırlıklar, silahlanmalar, eylemler özel bir durum yaratıyor anlamında ben şeyde bulunmuşum zaten Kıbrıs için. Bunun da kayıtlara geçmesini istediğim için söz aldım. Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Bakan. Sayın Bakan, şimdi mi söz alacaksınız? Çünkü Sayın Gökmen de söz istedi efendim.

DIŐIŐLERİ VE SAVUNMA BAKANİ ATAY AHMET RAŞİT
(Yerinden) - En son alacağım.

BAŞKAN - En son mu almak istiyorsunuz?

Buyurun Sayın Gökmen.

MUSTAFA GÖKMEN (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Şimdi geçen günkü bütçe konuŐmamdanda sonra tabii Demokrat Partinin Grup Başkan Vekili olmama nedeni ile, ilgili bir parti Genel BaŐkanımız, ferdi düşüncelelerimi gruba mal etmek istemesi nedeni ile bu kez grup adına değil, kendi fikirlelerimi sunmayı düşünüyorum.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; ben tabii dışişleri konusunda uzman bir insan değilim. Sayın Akıncı, Sayın Atakol, efendim tabii muhalefete mensup Şeyler olarak onların engin düşünceleleri var bu konuda.

Ben bir milletvekili olarak düşünceim Şu.

Rum tarafı, basından, değişik yerlerden duyuyoruz ki müthiş bir silâhlanma yarışına girmiştir. Bu çok önemlidir. Çok önemli bir olgudur. Yani Rum tarafı yapılacak bir antlaşmadan kesinlikle avantajlı çıkmadığı sürece Türk tarafıyla bir antlaşma yapacağına asla inanmıyorum. Onun için ben olayın bir başka boyutunu tekrardan dile getirmek istiyorum. Türk tarafı ne yapıp yapıp, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti nasıl yaparsa yapsın, eğer iktisaden belli bir güce erişmedikten sonra bir antlaşmanın olabileceğine asla inanmıyorum. Bütün mesele ekonomiktir. Hatırlarsanız Anavatan Türkiye'miz de Kıbrıs konusuyla ilgili özel bir gündemle bir toplantı yapılmıştı. Türkiye Büyük Millet Meclisinde, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti parlamentosundan iki partisi temsilen birer heyet Ankara'ya gitmişti. Ben de Demokrat Parti adına gidenlerden biriydim. Türkiye Büyük Millet Meclisinde gördük ki, Kıbrıs konusu aşağı yukarı benim söylediğim anlamda özellikle muhalefet tarafından vurgulanmıştı, iktisaden güçlendirilmelidir. O şey, o olgu çıkmıştı. Şimdi siz düşünün, ortaklık kuracaksınız, şu veya bu şekilde. Ben kelimeye veya şeylere girmek istemiyorum, çünkü o konuda yeterli değilim. Siz ortaklık kuracaksınız Rum tarafıyla, şu veya bu şekilde ama bir ekonomik krizdesiniz. Milli geliriniz belli, vatandaşlarınız sıkıntı içinde. Maalesef diyorum, halâ Karpaz bölgesinde Rum gömleğini giymeye muhtaç vatandaşımız varken, siz Rumlarla bir antlaşmaya oturacaksınız. Bir ortaklığı göreacaksınız. Rum bu olayın farkındadır. Rum, bu olayın farkındadır. Yani burdaki vatandaşımızın sıkıntısını bizden çok daha iyi biliyor. Özellikle 28 Ağustos'taki alınmış olan o karardan sonra da baskılarını artırmıştır. Ülkeyi ekonomik bir çıkmaza sürüklemek için baskılarını artırmıştır. Elektrik kesintilerinin en büyük nedenlerinden biri budur. Şimdi ne yapacaksınız? Erbakan Hoca devamlı 1974'ten beri Kıbrıs davası için fikirler üretir, söyler ve de hiçbir zaman politikasında zikzaklar yapmamıştır. Ben Sayın Hocaya, arkadaşlarım bilir, dedim ki, Sayın Hocam, siz her zaman Kıbrıs'ın, Kıbrıs namustur, bir parçasını veremeyiz

Haç çizilmiştir, bayraklar göklerde, bu işin edebiyat kısmıdır. Bir de öbür tarafın, yani madalyonun öbür yüzünü de konuştuğumuz zaman, o zaman dengeli bir politika izlemiş oluruz. Nedir öbür taraf, madalyonun öbür yüzü? Madalyonun öbür yüzü de, bu görüşmelerimizi ortaya koyarken, Kıbrıs Türkü ne yapıp yapıp Kıbrıs Türkünü ortaklığa, ortaklık kurma düşündüğümüz insanların ekonomik seviyesine çıkarmamız lazım. Bunu da savunduğunuz zaman, o zaman sizi biz saygı ile karşılarız demiştik.

Şimdi bilemiyorum tabii, Türkiye Cumhuriyetleri Hükümeti ne düşünür bilemiyorum. Ama Kıbrıs Türkü bugün iktisaden zor bir zaman yaşıyor, bu vaziyetteyken, Rum hiçbir zaman bizimle anlaşmaya yanaşmayacaktır. Kelime oyunları, efendim paketler, Avrupa Mahkemeleri, bunlar hep önümüze gelecektir. İşte onun için diyorum ben, tapu sorunumuzu biran evvel bitirmek zorundayız. Şimdi diyeceksiniz ki, ya Sayın Gökmen, daldan dala atlıyorsunuz da. Aslında olay, Rumun şevkini, umudunu kıracaksınız. Ne ile kıracaksınız? Bu ülkede yaşayan insana tapusunu verdiğiniz an, Rumun şevkini, Girne'de bayrak asmasını, efendim bilmem nerde bayrak dalgalandırmasını söndürürsünüz. Bütün mesele burada yatıyor. Onun için diyorum ki, KKTC ne yapıp yapıp biran evvel iskân olayını bitirmelidir. Ve o iskân olayı bitirildikten sonra, Türk milleti çalışkandır. Kendi, bu talihsizliğini her şeye rağmen ambargolar, efendim kısıpaca alınmalar var, bunlara rağmen ince zekasını kullanarak belli bir ekonomik güce ulaşacak ve ondan sonra komşumuz bizimle bir anlaşma yapmaya yanaşacaktır. Ben bu gerçekleri tekrar bir daha bu halkın kürsüsünden sunmak istedim. O nedenle ekonomik gücümüzü belli bir seviyeye, en azından Rumlara yakın bir seviyeye getirmek zorundayız. Aksi takdirde, bu adada kalıcı bir barışı bulamayacağız. Ben bu görüşümü bildirdim. Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Gökmen.

Sayın milletvekilleri; söz sırası Sayın Dışişleri Bakanında. Buyurun efendim.

DIŐIŐLERİ VE SAVUNMA BAKANİ ATAY AHMET RAŞİT -

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle Sayın Genel Kuruldan sabahki Dışişleri ve Savunma Bakanlığının Bütçe görüşmesinin Genel Kuruldaki ilk baŐlangıç aşamasına yetiŐemediğim için, öncelikle özür dilemek istiyorum. Ancak, Fas'ın Kazablanka Kentinde yapılmış olan Dışişleri Bakanları ve Yedinci Zirveye dıŐiŐlerinden bir ekiple katılmıŐtım ve bugün ancak öğle saatlerinde Ercan'a ulaŐabildik. Bu nedenle sabahki Genel Kurula katılma imkanım baŐlangıçta olmadı. Ancak bana vekalet eden arkadaşım Sayın Taner Etkin'in aldığı notları da gözden geçirerek bizzat dinleyemediğim konuşmacıların yorumlarına da genel bir perspektif içerisinde cevap vermeye çalışacağım.

Ancak buna geçmeden önce Kazablanka'daki toplantı hakkında Yüce Meclise kısa bir bilgi aktarmak istiyorum. Çünkü orda alınan kararlar haliyle Kıbrıs meselesini de doğrudan ilgilendiren ve gelecekte bazı temaslarda bir kriter oluşturabilecek hususlar ihtiva etmektedir. Şöyle ki Kazablanka'da gerek Dışişleri Bakanları toplantısını müteakip gerekse zirveyi müteakip alınan rezolusyonlarda Kıbrıs'la ilgili bölümde bizim açımızdan üç önemli husus ihtiva etmektedir. Bu rezolusyonlar zaten bizim beklentilerimiz doğrultusunda ve arzularımızı, görüşlerimizi içeren hususları ihtiva etmektedir. Bu rezolusyonda birinci olarak vurgulanan Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine de atıfta ve onun yaklaşımlarına da atıfta bulunarak Kıbrıs'ta kapsamlı bir çözüme gidilmeden önce iki taraf arasında güvenin tesis edilmesi zarureti ve gerekliliğidir, ki bu konu bizim de son bir yıldır Güven Yaratıcı Önlemlerin akamete uğramasına rağmen üzerinde ısrarla durduğumuz ve öncelikle iki taraf arasında güven tesisine yönelik uygulamaların önemine işaret ettiğimiz bir husustur. Bu husus aynen İslâm Ülkeleri Konferansında alınan, Kıbrıs'la ilgili olarak alınan kararda da yerini bulmuştur.

Aynı konferansta alınan kararda vurgulanan ikinci husus; Kıbrıs'ta çözüme ulaşılması ve kapsamlı bir çözüme, barışa ulaşılması doğrultusundaki çabalarda böylesine bir müzakere süreci içerisinde, her halükârda iki taraf tarafından da ulaşılabilecek sonucun kabul edilebilir ve uygulanabilir bir çerçeve içerisinde olması zarureti de vurgulanmıştır ki, bu da Kıbrıs Türk tarafının görüşüne paralel önemli bir unsurdur. Biz de her zaman dıştan gelecek suni çözümler veya empozelerle Kıbrıs meselesinin halledilemeyeceğini, Kıbrıs

meselesine kalıcı bir çözüm bulunamayacağını hep vurgulamışsındır. Yani iki tarafın da kabul edebileceği, kalıcı adil bir çözümün gerekliliği bu kararda vurgulanmıştır.

İKÖ toplantısında alınan kararın üçüncü kayda değer unsuru ise Kıbrıs, özellikle Kıbrıs meselesinin görüşüldüğü uluslararası platformlarda her iki tarafa da eşit söz hakkı tanınması çağrısıdır. Yani Kıbrıs meselesi uluslararası platformlarda görüşülür, tartışılırken bu ister ilke toplantıları olsun, ister diğer Birleşmiş Milletlerdeki toplantılar olsun, bu toplantılarda biliyorsunuz genellikle Rum tarafı tanınmış olmanın verdiği avantajı, hatta haksız avantajı diyelim, alabildiğine kullanarak tek taraflı olarak Kıbrıs meselesini kendi düşünceleri doğrutusunda işlemekte, dolayısıyla uluslararası camia ve üçüncü çevreler Kıbrıs meselesinin sadece bir boyutunu, Rumların görüşleri doğrutusundaki madalyonun bir yüzünü görebilmektedirler. Oysa ki sağlıklı bir çözüme ulaşabilmek için her iki tarafı da dinleme zarureti vardır ve Kıbrıs meselesinde zaten iki temel taraf vardır, Kıbrıs Türk tarafı ve Kıbrıs Rum tarafı. Dolayısıyla İKÖ toplantısında vurgulanan bu husus, Kıbrıs meselesinin uluslararası platformlarda görüşülmesi durumunda iki tarafa da eşit söz hakkı verilmesi ve dinlenmesi konusu da bizim görüşlerimiz ve beklentilerimiz doğrutusunda alınmış önemli bir karardır.

Sözkonusu toplantıda ayrıca yine bu örgüte bağlı İslam Kalkınma Bankasının Kıbrıs Türk tarafı için KKTC ile ilgili olarak hazırladığı, oldukça kapsamlı ve içerikli bir ekonomik raporun kabul edilmesi olmasıdır. Bu ekonomik rapor aslında bizim için çok çok önemlidir. Çünkü uluslararası bir örgüt, bir topluluk, bir grup tarafından ilk kez muhtelif vesilelerle kullanılacak bir resmi ekonomik rapor ortaya çıkmış olacaktır. Bundan böyle İslam ülkeleri ile ilişkilerimizde, ekonomik ilişkilerimizde, ticari ilişkilerimizde, İslam Kalkınma Bankası ile olacak ilişkilerimizde bu ekonomik raporun bir referans olarak çok büyük bir önemi olacağını söylemek mümkündür. Çünkü tarafsız bir kuruluş, bir kurum tarafından, bir Kalkınma Bankası tarafsız uzmanların hazırladığı bir rapordur. Kazablanka'daki İslam ülkeleri toplantısında ayrıca Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti delegasyonu olarak, başta Türk Cumhuriyetleri olmak üzere pek çok ülkelerin delegasyonları ile ikili görüşmeler yapma imkanı bulduk. Çok faydalı ve yararlı görüşmeler oldu. Bunlar arasında önemli zikretmem gereken sanırım ve beni de büyük ölçüde duygulandıran görüşme, Bosna-Hersek delegasyonu ile yaptığımız görüşmedir. Tabii, Bosna-Hersek konusunu hep basından yazılı ve görüntülü, basından hep izliyoruz, okuyoruz. Ama birinci ağızdan dinlemek, insana başka duygular veriyor. Ve gerçekten üzülerek söylüyorum, dünyanın böylesine zor durumda olan insanlara bu kadar uzun bir zamandır bigane kalmış olmasına ve olayı diplomasinin kısır döngüsü içerisinde bırakmış olması gerçekten insanı büyük ölçüde üzer, hatta bir noktadan sonra isyan ettirecek duruma getirir.

İslam Konferansı toplantısında bütün ülkelerin oybirliği ile aldığı ve belki de ilk kez bu İslam Konferansı ülkesinde böylesine içten ve inandırıcı bir şekilde bağlanan karar, Bosna-Hersek'in durumu ile ilgili olan karardır. Bunu da ayrıca bir İslam ülkelerinin üst düzey yetkililerinden kurulan, Yakın Temas Grubu ve Koordinasyon Grubu kurulması da kararlaştırılmıştır, ki ümit ederim diğer uluslararası kuruluşlar, başta Birleşmiş

Milletler Teşkilatı olmak üzere, onlarla da yakın bir temas ve koordinasyon içerisinde Bosna'daki durum kısa zamanda tamamen çözümlenmese bile, ordaki insancıl ve acil ihtiyaçlara kısa zamanda inşallah cevap verilebilir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kıbrıs meselesinin şu anda bulunduğumuz durumu değerlendirmeden önce, sanırım en gerçekçi yaklaşım bu meselede diğer unsur, diğer taraf olan Rum tarafının meseleye bakış içerisinde ve meseleyi nasıl gördüğünü, nasıl çözümlene düşüncesinde olduğunu irdelemek gerekir.

1994 yılında Koalisyon Hükümetinin işbaşına gelişinden sonra başlayan Güven Yaratıcı Önlemler eksersizinde de bizzat müşahade ettiğimiz ve yaşadığımız gibi Rum tarafının müzakerelere ve meseleye bakışı tamamen üçüncü çevrelere, başta Birleşmiş Milletler olmak üzere, üçüncü çevreleri yanıltma ve belli bir taktik savaşı içerisindedir. Çünkü Rum tarafının temel esas amacı uzlaşma sürecinde, Kıbrıs Türk tarafını uzlaşmaz taraf olarak dünyaya gösterip, lanse edip esas amaçları ve stratejileri olan Avrupa Birliğine girişi kolaylaştırmak ve süratlendirmektir. Esas temel hedefleri ne olursa olsun, Kıbrıs Cumhuriyeti şemsiyesi altında Avrupa Birliğine girmeyi süratlendirmek ve kolaylaştırmaktır. Çünkü meselenin uzun vadede veya orta vadede çözümünü bunda görüyorlar. Ama bu arada gerek Birleşmiş Milletler, gerekse diğer ilgili taraflardan gelen telkinler ve baskılar sonucu da Kıbrıs Türk tarafıyla da birtakım müzakereleri yapar görünüyorlar. Bunun en somut delili 1993 yılı sonuna kadar Güven Yaratıcı Önlemler Paketine sahip çıkmış olan, bunun şampiyonluğunu yapan, bunun uygulanması için her türlü ısrarı ve özveriyi yapacak görünen Sayın Klerides'in Koalisyon Hükümeti işbaşına geldikten sonra Türk tarafının da Güven Yaratıcı Önlemlerin uygulanmasıyla ilgili müzakerelere sıcak baktığını açıklamasından sonra, tamamen 180 derece bir dönüşle çark ederek Güven Yaratıcı Önlemler artık ölmüş ve gömülmüştür deme noktasına kadar gitmiş olmasıdır. Hatta Sayın Klerides o noktada da kalmamıştır. Türk tarafı modalitelerle ilgili bazı müzakerelere ve teknik görüşmeler sonuçlandığı Haziran ayının ortasından itibaren, bu tutumunu başta Sayın Clinton ve Butros Gali olmak üzere çoğu devlet adamlarına Güven Yaratıcı Önlemlerin uygulanmasıyla ilgili baskı yaparsanız istifa ederim şantajına dahi tevessül etmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biraz önce de ifade ettiğim gibi bu meselede iki taraf vardır ve bu mesele-
nin şu veya bu şekilde çözümü masada barışçı yollarla
çözümü her halükarda iyi niyetten geçer, arzu ve istekten
geçer. Bir taraf bu konuda ne kadar arzulu ve istekli olursa
olsun, diğer taraf sırf dünya kamuoyunu aldatmak için müzake-
re eder gibi görünüp, aslında bu art niyetler peşinde hareket
ettiği sürece bu müzakerelerin bir sonucu olması mümkün
değildir. Burda bir parantez açarak şunu da ifade etmek
istiyorum. Yeryüzünde etnik köken farklılığından dolayı
tartışması olan pek çok gruplar, topluluklar ve milletler
olmuştur. Bu ta gerilere kadar gidecek olursak, örneğin
Avrupa kıtasında Fransız ve Almanların çıkarlarından, men-
faatlerinden dolayı dünya iki kez harpten geçmiştir. İki
tane dünya harbi olmuştur. Ama sonunda bu insanlar bir nok-
tada nihayet akli selimlerine gelip bu kıta üzerinde tarih
ve coğrafya onları yaşamaya mecbur ettiğini anlamışlar ve
bu 1957'deki Roma Antlaşması ile Avrupa kıtasını bir savaş
kaynağı, bir harp kaynağı olmaktan çıkarıp bir barış kıtası
haline getirme yolunda adımlar atmaya başlamışlardır.

Burda şunu ifade edeyim, ben Kıbrıs'ta çözüme ulaşmak için bir 70 yıl geçmesi gerekir anlamında bunu söylemiyorum. Ama coğrafya tarih, nasıl ki Avrupanın birbiriyle yüz yıllar boyu, asırlar boyu savaşan, birbirlerinin varlığını kabul etmeyen milletleri ve unsurları sonunda akli selime getirmişse, Kıbrıs Adası üzerinde de aynı şekilde coğrafya ve tarih Kıbrıs Türk Halkını ve Kıbrıs Rum Halkını yan yana bu Ada üzerinde yaşamak mecburiyetinde bırakmaktadır. Dolayısıyla bu gerçekten hareket ederek Kıbrıs Adası üzerinde bir barışa ulaşabilmek için, birtakım girişimler yapmak gerekir. Ancak ne yazık ki bu girişimler, özellikle son 1-2 yıl zarfında Rum tarafının Türk tarafının üzerine gele gele uyguladığı politikalar olmamalıdır. Kıbrıs Rum liderliği açık ve seçik bir şekilde bu konudaki stratejisini belli etmiştir. Amaç Kıbrıs Türk insanını 7'den 70'e bezdirmek, günlük hayatını ona zehir etmektir. ABAD Kararı bu düşüncenin bir sonucudur. Elektrik kesintileri bu düşüncenin bir sonucudur. Temmuz ayından itibaren başlamış olan elektrik kesintileri için Rum Elektrik Kurumu ile Bakanlığım kanalıyla yaptığımız temaslarda ancak bir buçuk iki ay sonra temas kurup bir araya gelinebilmiştir. Dikkatinizi çekerim. Burda eğer taraflar arasında bir iyi niyet varsa ve bir taraf sıkıntıdaysa ve diğeri ona bu konuda yardımcı olmak düşüncesini iyi niyetle taşıyorsa bu şekilde diğeri unsura karşı davranmaması gerekir düşüncesindeyim.

Evet elektrik konusunda söylenecek pek çok şey vardır. Ancak 1960 yılında kurulan ortaklık Cumhuriyeti'ndeki alt yapı ve servis hizmetlerinden bir tanesi de ordaki elektrik santralleriydi. Dolayısıyla bu elektrik santralleri o zaman bütün Kıbrıs Adasının ihtiyacı gözönünde bulundurularak yapılmış santrallerdi. Kıbrıs Türk tarafı kendi elektriğini üretmek çabaları içerisinde, belirlenen takvimden maalesef beklenmeyen nedenlerden dolayı takvimden geri kalmıştır santralde çıkan arızalardan ve diğer durumlardan dolayı, bu durum da biliyoruz ki, Rum tarafında da elektrik üretiminde bir "sub-crisis" vardır, bir artıları var. Onların elektrik tüketim ihtiyaçları, 450 megavat civarında iken üretim kapasiteleri 540-550 megavat civarındadır. Dolayısıyla arada yaklaşık olarak 90-100 megavat arasında bir fazlalıkları vardır ve Kıbrıs Türk halkını bu dönemde, bu değişik durumu için en azından bir iyi niyet göstergesi dahi olsa zarureti bir tarafa bırakacak olsak bunu yapabildik diye düşünüyorum. Oysa ki onlar tam tersine Kıbrıs Türk insanının...

MUSTAFA GÖKMEN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Beklemek yanlış olur Sayın Bakan. Beklemek yanlış olur.

ATAY AHMET RAŞİT (Devamla) - Onlar Kıbrıs Türk insanının günlük hayatını zora sokma, sıkıntıya sokmak için temel niyetleri ve stratejileri bu olduğunu açık seçik ortaya koymuşlardır.

Avrupa Birliğine giriş konusunda, Rum ltarafının olaya yaklaşımı Avrupa Birliğine Kıbrıs Cumhuriyeti olarak yapılan müracaatı sonuçlandırmaları halinde, doğal olarak Kıbrıs meselesini de Avrupa Birliğinin şemsiyesi altına çekmiş olacakları ve orda alınacak kararlarla, yani Türkiye'yi, Ankara'yı konudan, bu olaydan tamamen soyutlayarak, orda alınacak kararlarla olayı kendi düşünceleri doğrultusunda sonuçlandırmak ve uygulamak istiyorlar. Bu konuda da yine Kazablanka'daki bir görüşmemi zikretmek istiyorum. Ordaki toplantıya kendi imkânlarıyla katılan Batı Trakya Türkleri eski milletvekili ve liderlerinden Sayın Dr. Sadık Ahmet'le de, bir görüşme imkânımız oldu ve kendisine Avrupa Birliğinde olan bir Yunanistan'ın, ordaki Kıbrıs türk Halkına hangi gerekçelerle ve hangi nedenlerle bu denli çifte standartlar uygulayıp, onların Yunan Halkına sağladığı imkânların dışına itme cesaretini gösterebileceğini sordum.

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ÖZKER ÖZGÜR
(Yerinden)- Yunanistan'da yaşayan Türkler demek istiyorsunuz.

ATAY AHMET RAŞİT (Devamla)- Yunaistan'da yaşayan Türkler.

ÖZKER ÖZGÜR (Yerinden)(Devamla)- Kıbrıs Türk Halkı dediniz.

ATAY AHMET RAŞİT (Devamla)- Yunanistan'da yaşayan Türkler, Batı Trakya Türklerinin.

BAŞKAN- Evet, Sayın Özgür haklı.

ÖZKER ÖZGÜR (Yerinden)(Devamla)- Kıbrıs Türk Halkı dediniz. Herhalde bir yanlışlık oldu.

BAŞKAN- Sayın Özgür haklı efendim, tamam, düzeltilmiştir olay.

ATAY AHMET RAŞİT (Devamla)- Batı Trakya Türklerinin efendim.

BAŞKAN- Evet, evet.

ATAY AHMET RAŞİT (Devamla)- Ve sordum. Bu konuları Brüksel'le konuşuyor musunuz, görüşüyor musunuz? Maalesef temas kuramıyoruz dedi. Peki, Yunanistan'a geldiklerinde onlarla görüşme imkânınız oluyor mu diye sordum. Oa da Yunan makamları izin vermiyor dedi. yani, burda altını çizerek vurgulamak istediğim şey, işte Avrupa Birliği içerisindeki Yunanista ve orda, Lozan Antlaşmasını kazanılan haklardan da daha geriye götürülen bir Batı Trakya Türk Halkı.

Değerli milletvekilleri; Avrupa Birliği konusu Kıbrıs Türk Halkı içi çözümden önce gerçekleşmesi halinde, getireceği tehlike kadastrof ve risk işte budur. Kıbrıs Türk Halkını yasal statüsü tanınmadan, Avrupa Birliğine Rumların bugünkü çizdikleri strateji içerisinde girip, sonuç almaları, Kıbrıs Türk Halkı için Batı Trakya Türklerinden beter bir kadastrof yaratır. Gerçi, birdaki değerli konuşmacılar, biliyorum ki hepsi çözümden sonra bir Avrupa Birliği kousuu güdeme getirdiler. Ama yine de Sayın Sadık Ahmet'le yaptığım görüşmeyi de aktarmak ve o konuda Meclisi bilgilendirmek için olayın bu yönünü de zikretmek istedim.

KENAN ATAKOL (Lefkoşa)(Yerinden)- Vatandaşlıktan atıyor insanları, öyle gaddar bir hükümet.

ATAY AHMET RAŞİT (Devamla)- Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kıbrıs Türk tarafı olarak koalisyon hükümetinin de tespit ettiği politikalar çerçevesinde görüşümüz odur ki; gerçekten Kıbrıs meselesinin iki tarafı olan Türk ve Rum unsurları arasında güven tesis edici uygulamalar ve birtakım gelişmeler yaratılmadığı, bu imkânlar yaratılmadan kapsamlı çözüme yönelik görüşmeler ve o yönde atılacak adımlar maalesef sonuç verme doğrultusunda, noktasında görünmüyor. Çünkü biraz önce de ifade ettiğim gibi, Kıbrıs Türk Halkı birtakım nedenler ve Rum-Yunan baskısıyla 20 yıldır uluslararası camiadan ve dış dünyadan soyutlanmış, dışlanmış yaşamak mecburiyetinde bırakılmaktadır.

Bunun getirdiği zorluklar ve imkânsızlıklar bu halk yaşarken, bu doğrultuda atılacak adımlardan dolayı, güven tesisi yaratmadan ki Güven Yaratıcı Önlemler paket olarak, içerik olarak bu ambargoları tamamen olmasa bile hızla iyileştirilmesini öngören bir içerik taşıyordu. Bunlar, bu güven tesisi olmadan Rumlarla kapsamlı çözüm doğrultusunda da bir mesafe katetmek oldukça zor olacağına benziyor. Çünkü son dolaylı gayri resmi, pardon, direk gayri resmi görüşmelerin informal talks'larda olduğu gibi Sayın Denктаş'la Klerides arasındaki görüşmelerde ortaya çıkmıştır ki, Sayın Klerides Güven Yaratıcı Önlemleri elinin tersiyle tamamen bir tarafa itmek ve kapsamlı çözüme yönelik bazı kriterler ve faktörler üzerinde de görüşürüz, konuşuruz şeklinde yuvarlak ifadelerle esas Avrupa Birliğine girişin kapısını açmak ve bu konuda Kıbrıs Türk tarafının onayını almak çabası ve gayretkeşliği içerisindedir. Ancak durum ne olursa olsun, Kıbrıs Türk halkı ve Kıbrıs Türk tarafı olarak biz Güven Yaratıcı Önlemlerin bu tespit edildiği şekilde ancak ABAD kararı tehdidinin kaldırılması koşuluyla uygulanmasını ve bu uygulama neticesinde iki halkın arasında bir güven tesisi ve bu uygulamaların bir laboratuvar bir test olacağına inanıyor ve ancak o doğrultuda ve o paralelde ve müteakip kapsamlı çözüme yönelik görüşmelerin de yapılabileceği ve Avrupa Birliğiyle Kıbrıs ilişkilerinin ancak ve ancak ondan sonra gündeme gelebileceğine de ısrarlıyız. Yani burda iki taraf arasındaki temel fark şuradan kaynaklandığı ortadadır. Rumlara göre öncelik Avrupa Birliğidir, birinci öncelikleri, bize göre birinci öncelik Güven Yaratıcı Önlemler ve o doğrultudaki kapsamlı çözümdür.

Benim konuşmalarını dinlediğim değerli milletvekillerinden ve Sayın Taner Etkin'den aldığım notlar ve genel perspektifler içerisinde dış politikayla ilgili söyleyeceklerim bunlar. Ancak bu konuda ayrıca...

MUSTAFA AKINCI (Lefkoşa) (Yerinden) - Bir soru sorabilir miyim?

ATAY AHMET RAŞİT (Devamla) - Tabii, sayın milletvekillerinin soruları varsa memnuniyetle de.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Akıncı.

MUSTAFA AKINCI (Yerinden) (Devamla) - Sayın Bakana teşekkür ederim özellikle Kazablanka'daki toplantıyla ilgili verdiği bilgi ışığında. Benim sorum ona yönelik değil.

İki sorum var. Dışişleri Bakanlığı olarak Hükümetin dış politikasından sorumlusunuz. Hükümet iki partilidir ama Hükümet bir bütündür ve bir dış politikası olur. Şimdi Hükümetinizin Avrupa Birliğiyle ilgili politikasını bir yere kadar söylediniz. Ben ondan ötesini merak ediyorum. Çözümünden sonra giriş tamam. Ama çözümünden sonra girişte bir kayıdınız var mı? Yani Türkiye'nin de girişiyi ilgili bir bağ koyuyor musunuz? Nedir Hükümetin görüşü?

İkincisi, sizce 29 Ağustos Meclis Kararı halen yürürlükte mi?

Avrupa Birliğiyle ilişkiler konusunda ve giriş konusunda, Kıbrıs Türk tarafı olarak ve hükümet olarak da görüşümüz şudur: Biraz önce de anlatmaya çalıştığım gibi, bu bir takvim ve bir prosedür meselesidir. Birinci Güven Yaratıcı önlemlerin uygulanması, iki toplum arasında güven tesis edilmesi, bunların bir labratuvar ve bir test olarak korunması, hazırlanması ve yaşanmasıdır. Ondan sonra kapsamlı çözüm ve nihayet eğer Avrupa Birliği konusu, daha önce gerek fikirler dizisinde, gerekse Genel Sekreterin Birleşmiş Milletler raporlarında da ifade ettiği gibi, bu iki halkın ayrı ayrı referandumlarla karar verecek ve vermesi gereken bir husustur. Dolayısıyla Güven Yaratıcı nlemler ve kapsamlı çözüme ulaştıktan sonra, orda alınacak sonuca göre, Eğer Avrupa Birliği-ne girme Kıbrıs Türk Halkının ve oluşacak Kıbrıs Türk Federe Devletinin eğer kapsamlı çözüm erevesi içerisinde menfaatineyse, bunu zaten halk dediğim gibi gerek fikirler dizisinde, gerekse Birleşmiş Milletler Genel Sekreterinin raporlarında da ifade edildiği gibi buna halk karar verecektir. İkinci sorunuza gelince;

MUSTAFA AKINCI (Lefkoşa) (Yerinden)- Sayın Bakan, bunu geçmeden, ben tam aydınlanmadım. Kusura bakmayın. Bütün Genel Kurul ve kamuoyu aydınlansın. Sayın Atakol dediler ki sabahki konuşmalarında, Türk tarafının yıllardan beri Avrupa Birliği konusunda bir tavrı var. Politika budur. O anlattığı politika da, Türkiye ye olmadıkça Kıbrıs giremez politikasıdır.

İÇİŞLERİ BAKANİ TANER ETKİN (Yerinden)- Bu 1960 anlaşmalarında bizim görüşümüz...

MUSTAFA AKINCI (Yerinden)(Devamla), Evet, var, 1960 Anayasasına da atıfta bulunmaktadır ve Sayın Cumhurbaşkanıyla yaptığımız görüşmelerde de Sayın Cumhurbaşkanı da bunu söyledi bize. Ben, hükümetin bu konuda politikasını öğrenmek istiyorum. Çünkü bu çok önemli bir konudur. Yani, çözümden sonra girileceği konusunda sanıyorum bir ayrılık yoktur. Ama, biz bir ön koşul koyuyor muyuz? Yani, Türkiye girmedikçe biz girecek miyiz, girmeyecek miyiz? Bu son derece önemli bir ilke meselesidir. Onun için soruyorum. Kusura

ATAY AHMET RAŞİT (Devamla), Estağfurullah. Avrupa Birliğine giriş konusu, ifade edildiği gibi, 1960 Anlaşmalarına göre iki toplumun anavatanlarının üye olmadığı kuruluşlara veya birliklere Kıbrıs'ın girmeyeceği koşulu 1960 Anlaşmalarında vardır. O açıdan baktığımızda, Avrupa Birliğine giriş mümkün olmaması gerekir. Ancak, oluşacak kapsamlı olası yeni bir çözümde, iki toplumun menfaatleri neyi gerektirdiği o çözümün kriterleri, içeriği onu ortaya çıkaracaktır. Dolayısıyla ben, şunu açıkça söylemekte yarar görüyorum. Avrupa Birliğine giriş konusunu gündeme ısrarla getirip, esas konuyu saptırmaya çalışan Kıbrıs Rum tarafıdır. Bizim bu oyuna gelmememiz lâzım. Kıbrıs Rum tarafı gündemi şimdi, sıkıştığı Güven Yaratıcı Önlemlerden ve kapsamlı çözümden başka plâtlara çekmek gayretkeşliği içerisindedir ve bunu da Avrupalılara kabul ettirmeye çalışıyor. Dolayısıyla biz şimdi Avrupa Birliğine girer miyiz, girmez miyiz tartışmasını açmamız kanımca Rumun belirlediği bu stratejiye kendimizin gidip, kendi elimizle teslim olmamız, kendi kendimizi kendi oyunumuzla yenik düşürmemiz demektir. Rumun uluslararası çevrelerde ve plâtförmda, şu anda yaptığı budur. Ekim ayı başlarında New York'taki Birleşmiş Milletler Genel Kurulundaki çalışmalarına katılmak üzere gittiğimde, orda genel sekreterle, Amerika ve İngiliz delegasyonlarıyla ayrı ayrı yaptığımız görüşmelerde Türk tarafı olarak, Kıbrıs Türk Tarafı olarak bize ısrarla Güven yaratıcı önlemleri bir an önce hayatiyete geçirilmesi için çok büyük baskı yaptılar ve şunu söylediler. Biz dediler bu iş için çok zaman ve para harcadık. Bunun karşılığını istiyoruz. Bunun uygulanmasını istiyoruz. Siz şimdi küçücük bir ülke ve onun içinde bir küçük halk, bizi dünya kamuoyunda prestijimizi sarsıyorsunuz. Bizi gülünç duruma düşürüyorsunuz. Dolayısıyla Güven Yaratıcı önlemleri behemehal uygulanmasını sizden bekliyoruz. Bunu Ekimin ilk yarısında New York'ta bizzat bana söylediler.

İki hafta sonra Kıbrıs'a geldik, burada Sayın Denktaş'la Klerides arasındaki gayri resmi görüşmeler başladı. Ve Sayın Klerides Güven Yaratıcı Önlemlerle ilgilenmediğini artık ilk gündem açık seçik ifade etti ve biz bunu bilâhare üçüncü çevrelere ve Birleşmiş Milletlere sorduğumuzda, ne yapalım artık Klerides buna olan ilgisini kaybetti diye gayet rahat, gayet net bir görüş ifade ettiler.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yani eğer gündem ille de belli bir tarafın istekleri ve arzusu doğrultusunda bu kadar süratle ve hatta sorumsuzluk noktasına varan bir durumda değiştirilecekse o zaman bütün bu sarfedilen çabalar ve hayretler ne içindir. Bir hafta önce belli bir konuda ısrarlı olan hakem pozisyonundaki taraflar, bir hafta sonra tamamen tavır değiştirebiliyor, tutum değiştirebiliyorlar. Dolayısıyla Avrupa Birliği konusunu girermiydik, girermiydik tartışmasını bence bu aşamada bu toplumda açmak aleyhimize değildir. Çünkü onların istediği platforma, onların istediği gündeme kendi ayağımızla girmiş oluruz.

İkinci sorunuza gelince Sayın Akıncı, Meclis kararı konusu, 29 Ağustos'ta alınan karar, bu Yüce Meclis tarafından alınmış bir karardır ve bu, o karar içeriğinde bilmem kararı tekrar irdelemeye gerek var mı ama ABAD Kararı kaldırılınsın, Güven Yaratıcı Önlemler uygulansın diyoruz. Dolayısıyla şu andaki görüşümüzde, tutumumuzda ondan farklı bir şey yok. Yani yine ABAD Kararı kaldırılınsın, Güven Yaratıcı Önlemler Uygulansın diyoruz. İkinci verdi, Meclisin verdiği

ikinci mesaj Rumların Avrupa Birliğine girişi, tek taraflı olarak yapılan müracaat ve tek taraflı girişimler durdurulmazsa, Kıbrıs Türk halkı için entegrasyon alternatifini öngörüyordu. Bu konuda da herhangi bir değişiklik olduğunu sanmıyorum. Çünkü Avrupa Birliğine tek taraflı olarak girmeleri biraz önce de ifade ettiğim, anlatmaya çalıştığım gibi Kıbrıs Türk Halkını, Batı Trakya Türkünden çok daha kötü duruma getireceği konusunda hepimiz hemfikiriz. Dolayısıyla o Rumun günü geldiğinde alacağı kararlar ve üçüncü çevrelere o kararlara uyumu doğrultusunda verilecek bir yanıttır.

Yine aynı Meclis kararının üçüncü hususu, federasyonun tek alternatif olmaktan çıkarma hususuydu. Kıbrıs meselesinin çözümüyle ilgili. Bu, federasyon konuşulmayacak diye bir madde yoktu. Dolayısıyla tabii eğer bu sorunuz son Denктаş-Klerides arasında yapılacak görüşmelere atfen o çerçeveye içerisinde değerlendirecek olursak o görüşmeleri zaten ismi üzerinde Informal Talks gayri resmi müzakerelerde resmi bir pazarlık veya müzakere sözkonusu değildi.

Bir zihin jimnastiğiydi. Yani, iki tarafın pozisyonları tartıp, görme meselesiydi. Zaten, o toplantıların da başlaması, Genel Sekreterin yaptığı davet mektubunda belirlediği gündem çerçevesi içerisinde olmak gerekirdi diye biz görüşmelere, ikili görüşmeye Sayın Cumhurbaşkanımız katıldı. Neydi Genel Sekreterin davet mektubu? Güven Yaratıcı Önlemlerin ve büyük bir mesafe kaydedilmiştir. Bunların uygulaması için birinci gündem maddesi bu görüşmeler, ikincisi de, uzun süredir devam edip gelen Kıbrıs meselesine kapsamlı bir çözüm bulunması doğrultusunda görüşmeler şeklindeydi. Dolayısıyla Genel Sekreterin davet mektubu çerçevesi içerisinde, o içerik içerisinde o görüşmelerin yapılmasının sanırım, Meclis Kararıyla herhangi bir çelişkili durumu sözkonusu değildir. Dolayısıyla, Meclis Kararı, Yüce Meclisin aldığı karar yürürlüktedir. Çünkü, bu kararın esas öncelikli hususu, ABAD Kararı kaldırılсын, Güven Yaratıcı Önlemler uygulansın. Buna, bu politikamıza devam ediyoruz. Ötekiler zaten biraz önce ifade ettiğim gibi, Rumlardan bundan sonra belirleyecekleri stratejiler ve üçüncü çevrelerin bu konudaki telkinlerine göre ortaya çıkacaktır.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Çok güzel. Karşılıklı diyalog.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Akıncı'ya...

ATAY AHMET RAŞİT (Devamla)- Soru sordu Sayın Başkan. Dolayısıyla bunu şey yaptım.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Karşılıklı güzel, muhalefete diyalog bu ulusal davada.

MUSTAFA AKINCI (Lefkoşa)(Yerinden)- Ne oldu? Soru sorduk diye şikâyet mi var?

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Hayır, katiyetle. Güzelliğini söylüyoruz bu demokratik ülkenin.

BAŞKAN- Sayın Bakan konuşmanızı tamamladınız mı efendim?

ATAY AHMET RAŞİT (Devamla)- Evet, ben Sayın Başkanın sorusuna cevap vermişim.

MUSTAFA AKINCI (Yerinden)(Devamla)- Teşekkür ederim efendim.

ATAY AHMET RAŞİT (Devamla)- Ben teşekkür ederim.

BAŞKAN- Teşekkür ederim. Sayın Akıncı yeniden söz almak ister misiniz?

MUSTAFA AKINCI (Yerinden)(Devamla)- Gayet tabii.

BAŞKAN- Peki efendim. Buyurun Sayın Akıncı. Kürsü sizin efendim.

MUSTAFA AKINCI (Lefkoşa)- Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; en önemli konumuz konuşuluyor. Kıbrıs sorunu bizim herşeyimiz, hayatımız, geleceğimiz. Dolayısıyla bu konularda sanıyorum her konudan daha fazla duyarlı olmak ve o çerçevede de biraz zaman alıyorsa, o zaman alışa tahammüllü olmak gerekir. Ben bu duyarlılık içerisinde, öğleden evvelki konuşmamda görüşlerimi etraflıca izah etmeye çalıştım. Sayın bakanımız bir kısmını izleyebildi, ülke dışında olduğu için.

Bu aşamada, yaptığı konuşmada, Rum tarafının niyetlerinden söz etti. Gerçekten Rum tarafında bizim haklarımızı vermeye yönelik, bizim isteklerimize böyle cömertçe yanıt veren bir anlayış olmadığı ortada. Zaten ondan dolaydır ki ben, konuşmamda paralel bir süreç önerdim.Yani bir yandan Güven Artırıcı Önlemler, kapsamlı çözüm ve Avrupa Birliğine çözümden sonra giriş siyasetini izlerken, öte yandan da Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetimizin para politikasından, alt yapı politikasına kadar güçlendirilmesi, kalkındırılması, demokratikleştirilmesi konularına değindim ve bir örnek olarak da işte güncel meselemiz elektrik meselesine atıfta bulundum ve dedim ki, çözüm olacak diye diye birtakım meselelerimizi erteledik, erteledik, şimdi bugün Rumun insafına kaldık. Bir şalteri indiriyor, bizi karanlıklara boğuyor. Dolayısıyla, o konuda bir ayrılığımız yok. Ancak, farklı düşündüğümüz bazı konular var. Herşeyden önce Avrupa Birliğiyle ilgili meselede, ben şöyle düşünüyorum. İki yaklaşım var bu konuda. Rumların yaklaşımı, Avrupa Birliğine girerek Kıbrıs sorununu çözmek, bizim yaklaşımımız ise, Kıbrıs sorununu çözerek Avrupa Birliğine girmek. Bunlar, birbirinden farklı iki temel politikadır. Rumlar kendilerine avantaj sağlayacak, bizim birtakım haklarımızı bertaraf edecek umuduyla girmeye çalışıyor ki, ordaki kuralları, herşeyiyle bize empoze etsinler. Aslında eğer Güney Kıbrıs'ın tek başına girmesi sözkonusu olursa, Kıbrıslı Türk Toplumunu olarak da büyük sıkıntılara düşeceğiz. Burdaki erozyon daha da büyüyecek ve Kıbrıs Türk Toplumunun varlığı tehlikeye düşecek. Biz en fazla ondan dolayı karşıyız zaten. En birinci mesele odur. Onun için istemiyoruz.

Ve haklı bir talepe de değil. Rumların bütün Kıbrıs adına, Kıbrıs'ın meşru hükümeti etiketi altında, gidip de oraya görüşmeleri hakları da değil. Öyle bir yetkileri de yok ama gelin görün ki dünya onları böyle kabul ediyor. Şimdi burada ayrıldığımız nokta şudur Sayın Bakan. Sayın Bakan diyor ki; Avrupa Birliği meselesini gündeme getirmeyelim bu aşamada. Tam gündeme getirip konuşmamız gereken, hatta geç kaldığımız konulardır. Çünkü biz Avrupa Birliğini erteledikçe, o konuda niyet beyanımızı olsun ortaya koymadıkça, Rumların girişini geciktirmiyoruz. Rumların giriş sürecini hızlandırıyoruz. Benim gördüğüm ve göstermek istediğim bu. Avrupa Birliğini Rumların istediği gibi şimdi girelim hemen şeklinde algılamayınız bu söylediklerimi. Hayır. Onu çok net olarak ortaya koyuyorum. Ama Avrupa Birliği konusunda politika oluşturmamak, bu konuda politikasız kalmak ve biz bunu ancak günü geldiğinde yani bilmem kaç sene sonra ele alırız demek, o gün geldiğinde Rumların Avrupa Birliğine çok önceden girmiş vaziyette bırakabilir bizi. Uzaklara gitmeyiniz. Bir ay sonra Rumlar bu konuyu görüşecekler. Avrupa Birliği Rum başvurusunu ele alacak. Bu başvuruyu okumsuz yönde, yani Rumların tek başına girmesini engelleyecek tarzda yaklaşmamız lâzım olaya. Bu da konuyu gündeme getirmemekle olmuyor ne yazık ki. Eğer konuyu gündeme getirmesiniz ve erteleseniz ve bununla Rumu engelleseniz mesele yok. Ama engelleyebiliyor muyuz? Biz bunları konuşmadıkça, dünya dönmeye devam etmiyor mu? Avrupa'da bu meseleler gündeme gelmiyor mu? İşte geliyor. Ocak ayında geliyor. Korfu'da kararlar çıkarılıyor. Essen'de kararlar çıkarılıyor ve teyit ediyor Korfu'da alınan kararları. Demek ki konuşmamak, politika oluşturmamak ve bunu geleceğe ertelemek bir siyaset değil. Konuşacağız, politikamızı oluşturacağız ve bunu da açıklayacağız. O nedenledir ki ben bu konuda yapılması gereken doğru tavırların en azından şu olması gerektiğini önerdim. Kısaca geçiyorum, çünkü çok ayrıntılı konuştum sabahki oturumda.

Güven Artırıcı Önlemlere varız, kapsamlı çözüme varız, kapsamlı çözümden sonra da Avrupa Birliğine halklarımızın onayına başvurarak varız, kapsamlı çözüm çerçevesinde görüşmeler

sürerken, belli bir aşamada iki toplum olarak bir niyet beyanında bulunabiliriz. Gene orada bir kayıt var. Toplumlarımızın onaylaması kaydı ile.

İÇİŞLERİ BAKANI TANER ETKİN (Yerinden) - Sayın Akıncı;
onu biraz değerlendirmek lâzım.

MUSTAFA AKINCI (Devamla) - Bu niyet beyanımızı yaparız. Deriz ki biz haklarımızı içerecek bir çerçevede Avrupa Birliği konusuna sıcak bakıyoruz. Eğer bunu söylersek, bu yönde istekli olduğumuzu gösterebilirsek, Rumların tek başına girme sürecinin önüne tıkaç koyabiliriz sayın arkadaşlar. Bunu söylemezsek, Rum tarafı başını alıp gidecek. Ben bunu görüyorum, bu uyarıyı yapmak istiyorum. Bunların değerlendirilmesi gerektiğini düşünüyorum. Biz durduramıyoruz dünyanın dönüşünü, Avrupadaki bu gelişmeleri. Bunu önce izleyeceğimiz politikalarla durdurabiliriz. Şimdi bu konuda Sayın Bakanın değindiği bir hususa daha işaret etmek istiyorum.

Yunanistan'daki Türk azınlığın çektiği, Batı Trakya'daki çektiği sıkıntıları yüreğimizde hissediyoruz. Büyük haksızlıklar yapılmaktadır o insanlar. Bütün suçları Türk olmak, başka bir suçları yok ve Yunanistan yönetiminin bu bağınaz politikası maa- lesef adına sosyalist denen, panhelenik sosyalist parti Passok'un yönetiminde daha da azgınlaşıyor ve oradaki Türklere çile çektiriyor. Fakat şöyle bir durum var. Biz Batı Trakya'daki kardeşlerimizden daha şanslı bir durumdayız. Şöyle ki Lozan'da onları müslüman azınlık olarak kabul etti Yunanistan ve Türklüklerini bile kabul etmiyor. Fakat bir toplum ben neyim derse odur. Ona adını başkası veremez. Kendini Türk olarak hisseden bir insana sen müslümansın diyemezsiniz. Gene dün akşam sabahki oturumda atıfta bulunduğum söyleşide şöyle çok enteresan birşey söyledi o profösör. Dedi ki; müslümanın dili var mı? Müslüman bir dindir, dil değildir. Oradaki insanlar Türktür, Türkçe konuşuyor Batı Trakya'daki insanlar.

Dolayısıyla Yunanistanın bu konuda bağınaz bir politika içerisinde oldukları açık. Ancak Batı Trakya'daki Türklerin bir federe devletleri olmadı. Öyle bir hakları yok. Biz de böyle bir durum var. Siyasi eşitlik içerisinde iki kesimli, iki toplumlu federal bir cumhuriyet kuracağız. Eğer kurabileceksek, Rumlar da yaşayacaksa kendi bölgemizde yaşayacağız. İsviçre modeline uygun egemenlik halarımız olacak. Türkiye'nin garantisi devam edecek, etmelidir. Bunun mücadelesini vereceğiz. Kendi askeri birliğimiz olacak bizim tarafımızda, Yunanın kendi tarafında makul ölçülerde ve bir birinin tarafına geçemeyecek şekilde, bütün bunlar bizim güvencelerimiz. Burada işin püf noktası şu. Orada katılıyorum Sayın Bakana. Anlaşma ile bu haklarımızı alacağız ve bunları yitirmeye üzere kayda geçireceğiz ve Avrupa Birliğini o şartlarla gireceğiz. Burada kesinlikle katılıyorum. Bundan farklı düşünemeyiz. Ve her zaman bu örneği verdim ben. Bu iki kesimlik meselesinde mal mülk meselesi de işte Rumlar hep gelecekler Avrupa Birliğine girişte iki kesimlilik bitecek bütün mal mübadelesi işi askıya alınacak falan dendiğinde Almanya'da Danimarka örneğini de bu kürsüden birkaç kez ifade ettim. Tekrar edeyim. Almanya'da Danimarka'da Avrupa Birliğinin birer üyesi. Ama bir anlaşma yaptılar aralarında. Almanya gidip Danimarka'dan ev satın alamaz, mülk satın alamaz. Yoktur öyle bir hakkı. Dolayısıyla biz de kendimizi koruyacak birtakım hakları, kayıtları anlaşmaya koyar ve o anlaşmada bunlara riayet edileceği, bozulmayacağı güvence altına alırsa elbette ancak o şekilde Avrupa Birliğinde bir hayat hakkı bulabiliriz. Yoksa bizim elde edeceğimiz bütün güvenceleri bir çırpıda sıfırla çarpacak olan bir Avrupa Birliğine giriş bize elbette olumluluklar getirmeyecek.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; Sayın Kalyoncu'nun ve Sayın Özgür'ün konuşmalarında geçen birer noktaya değinmek istiyorum. Bunları yeni polenikler açmak için söylemiyorum. Ancak birtakım gerçekleri de kayda geçirmek için, dile getireceğim. Sayın Kalyoncu benim konuşmama atfen Avrupa Birliği siyasetinin bugün Akıncı tarafından getirilen

bu siyasetin kendi partisi tarafından çok önceden kararlaştırılan siyaset olduğunu söyledi. Biraz softa şaşırtmasıdır bu . Bunu söylemeye gerek yoktur. TKP Avrupa Birliği ile ilgili politikaları 1980'li yıllarda parti kararları haline getirdik. Veo çerçevede bu politikaları uygularken CTP'nin yüzü,Avrupaya dönük değildi. Bu açıktır ve burda da yadsınacak birşey yoktur. Yani rahatsız olacak da hiçbirşey yoktur. Gayet doğaldır. O dönemlerde Sovyetler Birliği daha çözülmemişti. O doğrultuda haklı politikaları vardı CTP'nin. 1990'lı yıllarda Doğu Bloku çözüldükten sonra yüzünü Avrupaya döndürmüştü ve 1990'lı yıllarda bu politikayı CTP benimsemişti. Bu olumlu bir gelişmedir bize göre. Ancak bunu ne yadsımaya gerek var ne eleştirmeye gerek var. Ama doğru gerçeği de olduğu gibi zapta geçirmek var. Öyle TKP'den çok önceden bu politikaları oluşturmuş ve bunları açıklamış bir parti değildir CTP.

Barış konusunda Sayın Özgür'ün değindiği konuya gelince. İşte gerçek barış yok, sahte barış yok, barış var.

SONAY ADEM (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Ömer Kalyoncu öyle birşey söylemedi.

MUSTAFA AKINCI (Devamla) - Söyledi. Ben izledim efendim, ben burdaydım. Siz belki yoktunuz. Ben izledim, ben burdaydım.

SONAY ADEM (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Aksine sizi destekledi.

MUSTAFA AKINCI (Devamla) - Evet destekledi. Açın tutanakları göreceksiniz. Söylediği biz bu politikaları çok önceden açıkladık dedi. Sanki orda yaratılmak istenen izlenim belki kötü niyetle değil. Yani ben bir kötü niyet aramadım. Ancak bu konudaki partimizin tavrını hangi yıllardan itibaren aldığıını kaydını da zabıtlara geçirmek istedim. Bütün mesele bundan ibarettir. Barış konusunda Sayın Özgür işte Akıncı gerçek barıştan bahsetti dedi. Gerçek barış. Sahte barış yoktur. Barış varsa vardır. Barış yoksa savaş vardır.

Sayın arkadaşlar; benim anlatmaya çalıştığım şeydi: Bugün Kıbrıs'ta bir Borna Hersek olayı yaşanmıyor. Onu anlatmak istedim. Kan dökülmüyor, bir ateşkes durumu var evet. Sınırdaki askerimiz var. Kendi bölgemizde yaşıyoruz. Sıkıntılarımız var, elektrik sorunumuz var, pahalılık var, herşey var ama Rum geliyor, Rum çeteciler geliyor, EOKA geliyor, sızıyor, bizi katledecek, öyle bir tehlikemiz yok çok şükür. Şu an için yok, yıllardır yok. Bundan dolayı gerçek barış dedim. Yani bir silahlı mücadelenin içerisinde şu anda değiliz. Bir kan gölünde yaşamıyoruz Bosna Hersek gibi.

İÇİŞLERİ BAKANI TANER ETKİN (Yerinden) - 20 yıldır da yoktur.

MUSTAFA AKINCI (Devamla) - 20 yıldır yoktur. 1974'ten beri yoktur.

SALİH USAR (Girne)(Yerinden) - Ateş kesten.

MUSTAFA AKINCI (Devamla) - Ancak... Evet tabii.

TANER ETKİN (Yerinden)(Devamla) - Ateş kesin ötesinde onun temelini dayanıyor. Onun ötesinde.

MUSTAFA AKINCI (Devamla) - Şimdi bunu söylerken bu kadar barıştan yana...

TANER ETKİN (Yerinden)(Devamla) - Ateş kesin ötesinde oldu.

MUSTAFA AKINCI (Devamla) - Barıştan yana, çözümden yana politikaların savunan bir partinin elbette bu durumun böyle ilânihayet gitmesini savunduğunu da kimse düşünemez. Bunu söylemeyi abes görürüm. Elbette bu durum bu şekilde kalmaya ilânihayet devam edecek olursa, o zaman patlayacaktır. O zaman kan gölleri gölleri gene gelebilecek ama birşey daha var. Eğer kuracağımız bu gerçek barışı, yapacağımız anlaşmayı gerçek anlamda yapmazsak ve kerhen bir anlaşma şeklinde olursa kan gölleri gene gelebilir.

TANER ETKİN (Yerinden)(Devamla) - Çok daha büyükleri.

MUSTAFA AKINCI (Devamla) - Bu bağlamda konunun üzerinde biraz durmak lâzım. Sayın Özgür çünkü barışı, gerçek anlamda bir barışı el sıkışmaya bağladı. Yani anlaşma meselesine getirdi. Elbette o işin bir parçasıdır. Ama 1963'te dikkatinizi çekeirim, 1960'da da, 1958'lerde Londra Konferanslarından sonra ortaya bir barış geldi, bir anlaşma yaptık ama gerçek anlamda olamadığı için, üç yıl içerisinde de gitti Paspas edildi ve darmadağın edildi. Dolayısıyla belki barış sözcüğü belki yanlış kullanılmış olabilir, belki yapay anlaşma dense daha doğru olabilir. Ona itiraz etmem. Ama anlaşma anlaşmadır diyemeyiz. Anlaşmanın birtakım ilkeleri, kuralları olacak ve sadece bir siyasi döküman olarak imza atılacak bir belge olarak da bakmamak lâzım barışa. Elbette ekonomik açıdan dengelenmemiz gerekecek bu barışın kalıcı olabilmesi için. Mustafa Gökmen arkadaş değindi bu konuya. Anlaşmanın olamayacağı çerçevesinde değindi bu ekonomik farklılıklar dolayısıyla ama, ben tersten geliyorum. Anlaşma içerisinde alacağınız önlemlerle bu ekonomik dengeyi kurmak mümkündür. Bunu yapabilirsiniz. Avrupa Birliğine girme sürecinde de bunun tedbirlerini alabilirsiniz ve isteyebilirsiniz. Çünkü üniter devletlerde bile belli bölgelere, geri kalmış oldukları için o bölgeler, yardımlar yapılır, özellikle fonlar oluşturulur. Hali ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti için de bir anlaşma çerçevesinde ekonomik dengenin ne kadar önemli olduğunu, hiç hatırdan çıkarmamak gerekir ve elbette siyasi eşitlik. Bunun da güvencesini almamız gerekir. Ve bu noktada şu hususun da altını çizerek Rum tarafında da bir mesaj vermek istiyorum. Biz, federal çözümden halâ daha umudumuzu yitirmedik. Federal çözümü savunduk, savuna geldik, parti politikamız bu, bu parti programımız bu, vermeye çalıştığımız mesajlar bu. Elbette kavram yerine içerikle ilgileniyoruz daha fazla. Adı bu olsun, şu olsun üzerinde ısararla durmak yerine o içerik nedir? Onun üzerinde durmayı yeğliyoruz. Ancak Rum tarafında da ne yazık ki Güven Artırıcı Önlemler konusunda seyrettiğimiz manzara bir yana, kapsamlı çözüm bakımından da pek parlak mesajlar gelmemektedir. Bunun da bilinci içerisindeyiz çünkü meselenin bu yanlarını söylemezsek eksik kalır. Meselenin bu yanları da önemlidir.

Maalesef federal çözüm konusunda Rumların büyük oranda yaklaşımı Türk tarafına verecekleri çok büyük bir taviz olarak bakmaktadırlar. Yapacakları çok büyük bir fedakarlık olarak görmektedirler. İşte burada bir tehlike var. Bir kerhen, bu konuya bir kerhen yaklaşım var. Halbuki yapacağımız anlaşmanın, kuracağımız barışın kalıcı olabilmesinin temel koşullarından bir tanesi de insanların ve toplumların liderlikleri, partilerin bu anlaşmayı içlerine sindirebilmelerinden geçer. O anlaşmayı tıpkı 1960'larda olduğu gibi geçici bir ara çözüm olarak görmemeleri gerekir. Maalesef Türk tarafında bu konuda iyi niyet Rumlara göre, açık konuşmak gerekirse daha fazladır bu konuda. Biz bir anlaşmaya gidelim, on bozalım da başka bir yere sıçrama tahtası yapalım diye düşünmüyoruz. Gelelim bu anlaşmaya varalım ve bu anlaşmayı yaşatalım diye düşünüyoruz. Rum tarafında bu yöndeki bakış açıları maalesef bir kerhen durumu yaratmaktadır ve bunu büyük bir fedakarlık olarak görmekte ve takdim edmektedirler. Belki yıllarda kendilerine dünyanın verdiği o tek başına tanınma olgusu dolayısıyla bunu düşünmektedirler.

Ancak Sayın milletvekilleri; kalıcı olabilmesi için herhangi bir anlaşmanın mutlaka ve mutlaka yüreklere sindirilmesi lazımdır. Hazmedilmesi lazımdır. Bunun başka yolu yoktur. Rum tarafının da yavaş yavaş bu huzura doğru gelişmesini temenni ediyorum. Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Akıncı..

Sayın milletvekilleri; başka söz isteyen var mı?
Yoktur.

Sayın milletvekilleri; bu durumda Dışişleri ve Savunma Bakanlığı üzerindeki görüşmeler tamamlanmış oluyor. Şimdi bu Bütçeyi oylarınisa sunuyorum. Kabul edenler?.. Kabul etmeyenler? Çekimser? Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri; Şimdi Program 17. Kamu Hizmeti Komisyonu Bütçesinin görüşülmesine geçiyoruz. Ödenekleri okuyunuz lütfen.

KATİP - Program 17. Kamu Hizmeti Komisyonu. Alt Program 01. Kamu Hizmeti Komisyonu. Personel giderleri, 8 milyar 612 milyon. Cari giderler, 1 milyar 430 milyon 200 bin. Yatırımlar, yok. Transferler, Yok. Alt Program Toplamı, 10 milyar 51 milyon 200 bin. Program toplamı 10 milyar 51 milyon 200 bin.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Kamu Hizmeti Komisyonu Bütçesi üzerinde söz isteyen var mı? İlk önce Sayın Kenan Atakol söz istemiŐtir. Başka söz isteyen var mı? Sayın Angolemlı, Sayın Derya. Başka söz isteyen var mı? Buyurun Sayın Atakol.

KENAN ATAKOL (Lefkoşa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; çok kısa olarak Kamu Hizmeti Komisyonu ile ilgili birkaç söz söylemek istiyorum.

Bilindiği gibi Kamu Hizmeti Komisyonu ilk defa 1960 yılında yapılan bir Kıbrıs Cumhuriyeti Anayasasında yer almıŐtır. Bunun nedeni de o zaman Kıbrıslı Türkleri Rumlara karşı korumak için yapılmıştır. Bu komisyon 10 kiŐiden oluŐmakta idi 7'si Rum, 3'ü de Türk olmakta idi. Bu komisyonun karşısına çıkan kiŐilerden birisiyim. 1962 yılında bu Komisyonun karşısına çıktım.

(Milletvekilleri kendi aralarında konuşurlar.)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; lütfen yerinize oturur musunuz? Kendi aranızda konuşmayın. Lütfen devam edin efendim.

KENAN ATAKOL (Devamla) - Evet devam ediyorum Sayın Başkan.

Bu Komisyonun karşısına çıkan belki de ilk Kıbrıslı Türklerden biriyim. Hiç unutmuyorum, 7 tane Rum, 3 tane de Türk üyenin yönelttikleri soruları, içerik olarak önemli değil benim için. Ama soruların yöneltiş biçimi...

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Uslûbu.

KENAN ATAKOL (Devamla) - Uslûbu. Neticede ben tayin aldım ama ondan sonra giden bütün arkadaşlarımıza, öyle bir tavır takınılıyordu ki, onların bu müracaat ettikleri mevkiye lâayık olmadıkları veya o yeteneklere sahip olmadıklarını adeta Rum üyeler ispat etmeye orada çalışıyorlardı.

Yani demek istediğim; Kıbrıslı Türkleri korumak için kurulan bu Komisyon, neticede Kıbrıs Türklerini koruduğu söylenemez ve 1975 ve 1985 Anayasaları ile bu Komisyonu bir ölçüde kendi sistemimize aktarmış bulunuyoruz. Koalisyon dönemi öncesi ve sonrası bu Komisyona ilgili şikâyetler devam etmiştir. Ben de şahsen, çeşitli zamanlarda bu Komisyondan şikâyetçi oldum. Yapılan tayinler, yapılan nakiller, yapılan atamalar nedeni ile bu Komisyonun yapısının mutlaka değişmesi gerekir. Şikâyetçi olan sadece biz politikacılar veya yöneticiler değil, bizatihi müracaat eden vatandaşlar, dilekçe sahipleri bu Komisyondan şu veya bu nedenle, çeşitli nedenlerle onların detaylarına girmek istemiyorum şikâyetçidirler. Demek ki yapıda bir bozukluk var. Bu yapının düzeltilmesi gerekir. Bu tayinlerin nasıl yapılacağı, çalışma düzeninin, çalışma şeklinin vesaire. Bu Komisyonun Anayasadan kaynaklanan yetkileri vardır ve bunlar

sıkıntı yaratmaktadır. Ben Dışişleri Bakanlığı yaptığım dönemde, herkesten çok bu sıkıntıları en çok yaşayan bir kişiyim. Bırakın tayinlerde doğan sıkıntıları, bizim Bakanlığımızın itirazına rağmen bazı tayinlerin yapılmış olması, bunları bir yana bırakıyorum. En önemli husus burada dış ülkelere yapılan tayinler, nakiller daha doğrusu. Anayasa Mahkemesi bu yetkiyi Kamu Hizmeti Komisyonuna veriyor. Yani dış temsilciliklere, elçiliklere nakledilecek meslek memurlarının, Kamu Hizmeti Komisyonu tarafından yapılması karara bağlamış. Geri alınmalarını da aynı şekilde Kamu Hizmeti Komisyonunun kararına bağlamış. Kamu Hizmeti Komisyonu bizim hükümetten ayrılmazdan önce müdürlerin de, yani siyasi bir mevki olan müdürlerin de, diğer bir anlamda büyükelçilerin de aynı şekilde Kamu Hizmeti Komisyonu tarafından nakillerini yapma iddiasında bulunuyordu. Şimdi bu iddialardan vazgeçtiler mi, geçmediler mi bilmiyorum.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bu çok önemli bir konudur. Aynı sistem Kıbrıs Anayasasında da vardır. Aynı sistem. Fakat orada dış nakilleri hiçbir şekilde Kamu Hizmeti Komisyonu yapmıyor.

O tamamen Dışişleri Bakanlığı ve hükümetin yetkisinde olan bir konu. Çünkü bir Büyükelçilik'te görev yapan bir meslek memurunun veya Büyükelçinin bazan 24 saat içerisinde derhal geri çağrılması gerekebilir. Bunu Kamu Hizmetine bağlamak bence son derece yanlıştır ve sakıncalıdır.

SAĞLIK BAKANI ERGİN A. İLKTAŞ (Yerinden)Siyasi otorite olarak söylüyor.

KENAN ATAKOL (Devamla) - Kamu Hizmeti Komisyonu kendilerinin yapma iddiasında olduklarını söylüyor. Kendi yetkilerinde olduğunu iddia ediyorlar. Bizim dönemimizde Bakanlar Kurulu kararı ile yapılırdı. Ki böyle olması gerekir. Bakanlar Kurulu ve Cumhurbaşkanının yetkisinde olan bir konu olduğunu biz iddia ettik, öyle yaptık. Ama Kamu Hizmeti Komisyonu sürekli olarak bunun da kendi yetkileri içerisinde olduğunu iddia ettiler ve sürekli olarak bu konuyu tutuyorlar. Tabii bunu düzeltmek için mutlaka Anayasada bazı değişiklikler yapmak gerekir ve Cumhurbaşkanlığı Bütçesinde konuşurken söylediğim gibi Anayasanın sadece Cumhurbaşkanı ile ilgili değil bu ve başka konularda da mutlaka ellenmesi gerekir inancındayım. Kamu Hizmeti Komisyonu önemli bir kuruluştur. Çünkü bugün devlet idaresinde çalışan bütün kamu görevlilerinin tayinleri, terfileri, disiplinlerini ve nakillerini yapan bir müessesedir. Onun için bu müessesenin de mutlak surette devlet etkinliğini ortadan kaldırmayacak demokratik ve hukuk kurallarına uygun bir şekilde işleyecek bir müessese haline bir kuruluş haline getirilmesi gerekir inancındayım. Bunun da yapılması için Anayasada mutlak surette bazı değişikliklerin yapılması kaçınılmazdır. Hepinize teşekkür eder saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Atakol. Söz sırası Sayın Angolemi'de. Buyurun Sayın Angolemlî.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; biraz önce Sayın Atakol te 1960'lara gitti ve Türk toplumunu Rum toplumuna karşı korumak için Kamu Hizmeti kurulundan bahsetti. Tabii ki şimdi de yurttaşları hükümet edenlerden, evet hükümet edenlere karşı yurttaş iş bulma hakkı ararken , bir işe girmeye giderken veyahut terfisini alırken hükümetin partizanca uygulamalarına karşı korumak için kurulmuştur. İşte Kamu Hizmeti Komisyonu görevlerini yerine getirirken yıllardır buradan yapılan haksızlıkları bu komisyonun kesinlikle adına yakışır bağımsız bir tavır içinde olmadığını hep vurguladık. Ve bugün sevindim gerçekten Sayın Atakol geldi burda sadece bugünü değil geçmişi de vurgulaması beni memnun etmiştir. Diğer bir yönü de ,artık bunu yeniden kurmayı dile getirmiştir. Biz de aynı görüşteyiz. Zaten yıllar var bunu burdan söylemekteyiz. Demek ki yavaş yavaş bir konsensusa gidiyoruz bu konuda.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; partizanlığın bir kaynağı da budur. Bugün nasıl ki tek sosyal güvenlik sistemi tüm halk kesimleri tarafından kabul görmektedir, bu konu da ondan farksızdır. Nasıl ki sosyal güvenlik sistemimizin bugün halkı memnun etmediği ve tüm partilerin bu konuda hemfikir oldukları bir durumla karşı karşıyayız. Kamu Hizmeti Komisyonu konusunda da halkımızda çok büyük bir rahatsızlık vardır.

Şimdi Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bu komisyonun anayasa kuruluşu olduğu, orda da birtakım değişikliklere gidilebilir. Ancak kısa vadede yasasını ele alıp o yasası üzerinde de süratli ve günün koşullarına uyacak değişiklikleri yapabiliriz. Bu komisyonunun oluşumunu, tarafsızlığını belirlemek durumundayız.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bunu yaptığımızda, bu kuruma yeniden bir saygınlık vereceğiz ve ben sizi temin ederim bugün çıkalım halk arasına bir anket yapalım %99.5 bu kuruma güvenmiyorum, bu kurum partizanca davranmaktadır demektedir. Bir tek bu anket sonucu bu kurum hiç vakit kaybetmeden yapısını yeniden ele alıp gerekli çalışmalara girmemize nedendir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; çünkü bir memlekette bir kuruma güven yoksa, o kurumun orda durması, bu şekli ile orda durması topluma yarar değil, zarar vermektedir. Tabii bu yeniden yapılanmaya giderken, nelerin ön plana çıkması, sendikaların birtakım kuruluşların da, yani tarafsızlığını sağlayacak hale getirmenin ayrıntılarını burada anlatmayacağım. Öyle bir yapılanmaya gideceksek ve çoğunluk bunu arzu ediyorsa, ki Sayın Atakol'un da bu konuşmasından sonra memnun olduğumu söyledim. Bir konsensus olacak büyük bir çoğunlukla ve bu konu ele alınacak demektedir. Bu konuyu ele aldığımızda ayrıntılı görüşlerimizi orada dile getireceğiz.

Sadece benim Sayın Başkan, sayın milletvekilleri Bütçe, Plan Komitesinde dikkatimi çeken bazı notlarım oldu. Kısaca

- 2507 -

onları da burda Yüce meclisin bilgisine aktarmak isterim. Orada şöyle bir önerimiz oldu. Bu yeniden yapılanmayı hazırlayana kadar, Kamu Hizmeti Komisyonu hiç olmazsa sınav başta olmak üzere birtakım uygulamaları objektif olmaya, inandırıcılığa yakın şekle getirsin ve bunlardan bir tanesi dedik ki madem sınav yapma yetkiniz vardır, bu sınavları özellik arzeden durumlar hariç kaldıralım.

Hayır dedi ordaki uzmanlar. Çünkü dedi, bir lise çıkışlı öğrenci ben öğrenmek isterim dedi, bir konuyu okuyup anlayabilir mi, yorumlayabilir mi? Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bu memlekette biz liselerimizi gerçekten boşuna mı kurduk, gerçekten bu liseler nasıl eğitim yapıyor? Yani liseden mezun olan bir çocuk, bir gencimizin yazısı çok mu berbattır, okuduğunu anlamıyor mu? Çünkü bir lise mezunu öğrenciler düşündüğümüzde aralarında ne fark vardır ki bir memurluğa geçerken o farkları belirlemek için sadece Anayasadan ve örneğin memurlara ilişkin yasalardan sorular soruluyormuş. E, Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; biz kendimizi düşünelim, biz kendimiz gerçekten bu Mecisin İctüzüğünü hepimiz harfiyen biliyor muyuz? Yoksa sıkıştıktan sonra İctüzüğe mi başvuruyoruz?

AYTAÇ BEŞELER (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Gel cevap ver, git İbrahim diyoruz.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Bu kadar açıktır. Ha bu kadar önemli ise o zaman lise müfredatlarımıza Anayasamızı ve belli başlı, gençlerimiz tarafından bilinmesi elzem olan konuları koyalım ve bu insanları iş ola sınava koyalım, yazılı sınav yaptım seni, sen geçmedin. Sen geçtin sana iş var, sen geçmedin, sınav da yazılı . Ben bir öğretmenim, yazılı sınavlar hiçbir zaman objektif değildir. Benim 10 verdiğim kâğıda, başka bir öğretmen 6 verir Sayın Başkan, sayın milletvekilleri. Türkiye Cumhuriyetinde daha düne kadar, belki yine öyledir, objektif olması için test tekniğine geçilmiş, test soruları sorulmuştur ve bu test sorularını hazırlayacak olan profesörlerin veya kişileri, onlara haber vermeden anında çağırırlar ve bir yerde toplarlar. Sorular hazırlanana kadar ve sınav olana kadar o insanları göz hapsinde tutarlar.

Bu kadar açıktır. Çünkü üniversiteye kazanma olayı çok önemlidir. Ben de diyorum ki, bizim ülkemizde de ekmek parası bulmak iş bulmak terfi etmek çok önemlidir. Hele hele bizim gibi nüfusu az bir ülkede iş bulmak, bugün arslanın ağzındadır. Bu nedenle biz bu konularda daha objektif olmak durumundayız, sınavları da kaldıramazsak ki bana göre bizim ülkemizde nornak bir lise mezunu, bir memuriyete girerken, eğer özel bir konu yoksa, daktilo yahut ingilizce bilmesi konusu yoksa hepsi bir birine eşittir, onları bir sıraya koyarız ve herkes işe girme sırasını bilir ve bu memlekete hiçbir şey kazandırmazak bile bir huzur getirmiş oluruz. Ama bu da olmazsa test sınavlarına geçelim, ta ki biz bu Meclisten Kamu Hizmeti Komisyonunu yeniden tarafsız oluşumunu sağlayacak, yasal değişikliği yaşama geçirinceye kadar test sınavlarına başvuralım ve giren öğrencilerimiz ne puanı aldığını bir saat sonra öğrensin. Ülkemizde artık üniversiteler vardır. Sınavı yapar, sınav biter, iki saat sonra size sonuçları hemen bildirilir. Kimse de gidip Kamu Hizmeti Komisyonunun sayın üyelerini de rahatsız etmeden sonuçlar çıkar.

Sözlerimi Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; birkaç cümle daha söyleyip kapatmak isterim. Bir doktor alınacak, Kamu Hizmeti Komisyonu bu çağırır ve sınav yapar. Kimin ne haddine düşmüş Tıp Fakültesini bitirecek ve gelecek orda uzman da çağırır ve orada bir sınav yapar. O doktoru veya o Fakülteyi bitiren kardeşimizi profösürler denedi, sınavı.

Ve bu arkadaş dedi artık mezun olabilir dedi tıp dalında veyahut hukuk dalında. Onu biz nasıl, hangi ölçülere göre sınav yapmaktayız? Buna herkes gülmektedir.

VASFI CANDAN (Lefkoşa)(Yerinden) - Profesörlere hakaret ederler.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - BU nedenle Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Kamu Hizmeti Komisyonu olayı ülkemizde kanayan bir yaradır. Geliniz bu Meclis çatısı altında madem ki aynı şeyleri söylemeye başladık, bu topluma yararlı olabilecek bir Kamu Hizmeti Komisyonu Yasasını yeniden düzenleyelim ve bu topluma yapabileceğimiz büyük bir iyiliği de gündeme getirelim.

BAŞKAN - Saygılar sunarım.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Başka değişmiş bizim haberimiz yok.

BAŞKAN - Bakasın işte, ona göre.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Sayın başkanın, çok Sayın Başkanımızın ikazı üzerine hepinize saygılar sunarım.

BAŞKAN - Estagfurullah. Sağolun. Çok teşekkür ederiz sayın Hüseyin Angolemlî. Görüşme, konuşma özgürlüğüne müdahale değildi. Bir toplantınız olduğu konusundaki iyi niyetinizi...

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Herkes öyle yapsa.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Derya. Aynı doğrultuda, aynı çerçevede ve aynı zamanlama içerisinde sizi kürsüye davet ediyorum.

SALİH USAR (Girne)(Yerinden) - Herhangi bir kısıtlama olmadan değil mi Sayın Başkan?

BAŞKAN - Evet, evet.

AHMET DERYA (Lefkoşa) - Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; elbetteki Kamu Hizmeti Komisyonu Bütçesini görüşürken, kamu yönetiminin durumunu da biraz irdelemek gerekir. Kamu yönetimi dediğimiz zaman, devletin üç saç ayağından, yani yasama, yürütme ve yargıdan daha çok yürütmeyi kastederiz ki yürütmenin de iki yüzü vardır. Bir siyasi yüzü vardır, bir de idare dediğimiz idare örgütü veya idare mekanizması dediğimiz yanı vardır. Yürütmenin siyasi yüzü politikaları belirler ve değişkendir. İdare örgütü ise, vatandaşın günlük sorunlarını çözer, günlük işleri yapar ve süreklilik arzeder. Bizde uzun yıllar yürütmenin siyasi yüzü yukarıdan aşağıya doğru bir kayma göstermiştir. Yürütmenin siyasi yüzünün işlevlerini başkaları yapmaya kalkışınca, yürütmenin siyasi yüzü de idarenin yani idare örgütünün vatandaşın günlük sorunlarını çözen idare örgütünün işlerine uzanmaya başladı ve kamu yönetimimizde böyle bir kötü alışkanlık doğdu. Bugün vatandaşların bir çoğu sorunlarının çözümü için muhatap aldıkları memurları yeterli görmüyor, ille müsteşar veya Bakanı görme alışkanlığını edinmişlerse, yürütmenin siyasi yüzünün idarenin fonksiyonlarını yerine getirmeye çalışmasından kaynaklanmaktadır.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Çok doğru.

AHMET DERYA (Devamla) - Kamu yönetimi vatandaşa birtakım hizmetler sunmaktadır. Kamu hizmeti dediğimiz bu hizmetlerin iki temel özelliği vardır. Bunlardan bir tanesi hizmetin sürekliliğidir. Yani devamlılığdır, bir diğeri ise, hizmetin her vatandaşın satın alabileceği bir düzeyde veya bedava olmasıdır. Tabii ki buna kamu hizmetinin kalitesini de eklemek gerekir. Eğer vatandaşa sunduğunuz kamu hizmeti vatandaşı tatmin edecek kalitede değilse, vatandaş bu hizmeti devletten veya kamudan almak yerine, daha yüksek bir bedel ödeyerek özel sektörden alma yolunu seçebilir.

Bu sağlıkta da öyle olur, eğitimde de öyle olur. Genellikle kamu yönetimimiz tartışılırken, hep şişkinlikten bahsedilir, kadroların şişkinliğinden bahsedilir, hantallığından bahsedilir. Eğer kamu yönetiminde bu bir istihdam kapısı olarak düşünülürse, tabii dir ki şişkinlik yaratır, şişkinlik de tıpkı insan bedeninde olduğu gibi hantallık yaratır. Onun için kamu yönetimini bir istihdam kapısı olarak düşünme zihniyetinden toplu olarak kurtulmalıyız. Kamu yönetimi bir istihdam kapısı olarak görmekten vazgeçmeliyiz. İstihdam kapısı olarak düşünüldüğünde de belki açık işsizliği nisbeten giderebilir ama onları çok daha değişik olarak gizli işsizliği artırır, gizli işsizliği körükler. Kamu yönetimimizin verimliliğini artırmamızın yollarını mutlaka bulmalıyız. Günümüzde her sektörde verimlilik birinci derecede tartışılmaktadır ve bugün artık verimliliği tartışan yalnız işverenler değildir, yalnız yönetenler değildir, çalışanlar ve onların örgütleri sendikalar da verimliliği tartışmaya başlamışlardır. Çünkü çağımız onu gerektirmektedir. Kamu yönetiminde verimliliğin artırılabilmesi için, az önce belirttiğim gibi öncelikle kamu yönetimini bir istihdam kapısı olarak görmekten vazgeçmeliyiz. Tek Sosyal Güvenlik geçtikten sonra, geçen gün Sayın Coşar da bu konuya değinmişti bu kürsüden. Tek Sosyal Güvenlik geçtikten sonra, artık kamu yönetiminde istihdam yerine, halka sunulacak hizmetlerin sözleşmeli olarak satın alınması ve halka sunulması düşünülmelidir, tartışılmalıyız, gündeme getirmeliyiz. Yani halka bir hizmet sunacaksak, bu hizmete gereksinmemiz varsa, bu hizmeti sözleşmeli olarak satın alabiliriz. Kaliteli bir hizmeti satın alır, bize gerektiği oranda satın alırız. Yine kamu yönetiminde verimliliği arttırmak için hizmet içi eğitime büyük önem vermek gerekmektedir ve tabii ki kamu yönetiminde ödül ve ceza unsurlarını, verimliliği arttırmak için kullanabiliriz.

Yalnız gözardı edilmemesi gereken bir husus da, elbette kamu görevlilerinin maaş, ücretleri olmalıdır. Dünya ülkeleri arasındaki istatistiklere bakıldığında, maaşının sosyal güvenlik ve vergi kesildikten sonra, ne kadarını evine götürüyor diye bir çalışan, yapılan araştırmalarda çeşitli Avrupa ülkelerinde örneğin Lüksemburg'ta 96.6'sını maaşından sosyal güvenlik ve vergi kesintisi yapıldıktan sonra "take on pay" dedikleri, kısım . 96.6, Japonya'da 90.7, Yunanistan'da , İtalya'da 84.1, Belçika'da 86, Türkiye'de 68, KKTC'de 70. Elbette kamu yönetiminde verimliliği artırmak için kamu görevlilerinin maaş ve ücretlerinin dengesinin de kiralması gerektiğini vurgulamak gerekir.

Kamu yönetiminde verimliliği artırmanın en önemli yollarından bir tanesi de, iş programlaması olacağı inancındayım. Teker teker her bakanlığın, her biriminin, her dairesinin haftalık ve aylık iş programları olması gerekmektedir ve o haftanın sonunda da yine iş raporları çıkması gerekmektedir. Böylece kamu yönetiminde atıl kapasite varsa, bu çok rahatlıkla açığa çıkacaktır. Her kamu görevlisinin aylık ve haftalık iş programı olmalı ve hafta tamamlandığı zaman, ay tamamlandığı zaman o kamu görevlisinin o hafta içerisinde veya o ay içerisinde yaptığı işin bir raporunun amirine sunulması gerekmektedir. Bu bize kamu yönetimindeki atıl kapasiteyi ortaya koyacaktır. Kamu yönetimi ile ilgili bu süratli ve özet değerlendirmeden sonra Kamu Hizmeti Komisyonu ile ilgili bir kaç söz söylemek istiyorum. Kamu Hizmeti Komisyonunun yeniden yapılanması konusundaki görüşlere katılıyorum. Kamu Hizmeti Komisyonunun yeniden yapılanması ile ilgili görüşler; Bütçe Plan komitesinde gündeme getirildiği zaman...

(Bakanlar kendi aralarında konuşurlar.)

BAŞKAN - Sayın Bakanlar, lütfen.

AHMET DERYA (Devamla) - Komisyon Başkanı bunun, ekonomik olamayacağını savunmuş, yeni yeni komisyonlar ekonomik değildir demiştir. Tutanaklardan öyle okudum. Bir kere bugünkü yapısı ile Kamu Hizmeti Komisyonunun ne bir ihtisas komisyonu, ne de Anayasanın emrettiği ölçüde bağımsız bir komisyon olduğunu söylemek mümkün değildir. Anımsayacaksınız, geçmişte Sayın Lütfi Özter Kıbrıs Postası gazetesi'nde, Kamu Hizmeti Komisyonuna mülakata gidecek olan öğretmenlerin listesinin o dönemin iktidarı tarafından bizdendir, bizden değildir diye tiklenerek gönderildiğini yayınlamıştı. Bu Kamu Hizmeti Komisyonunun bugünkü yapısı ile politize edilip edilmeyeceğini tartışma konusu yapmaktadır. O dönemdeki gazetelerde çıkan listeler

ve bu yapı ile de bir ihtisas komisyonu olduğunu söylemek mümkün değildir. Kamu Hizmeti Komisyonu yeniden yapılandırılabilir ve daha demokratik bir yapıya kavuşturulabilir inancındayız. Bu eğitim hizmetleri komisyonu, sağlık hizmetleri komisyonu, teknik hizmetleri komisyonu, idari hizmetleri komisyonu, güvenlik hizmetleri komisyonu diye.

İÇİŞLERİ BAKANI TANER ETKİN (yerinden) - Kaç kişi atayacaksınız?

AHMET DERYA (Devamla) - Efendim, bugün beş kişi vardır. Daimi yine beş kişi olur. Diğer temsilciler, sendika temsilcisi olur, Hükümet temsilcisi olur, muhalefet temsilcisi olur ve ihtisas alanlarının temsilcileri olur. Örneğin teknik hizmetler komisyonunda Kıbrıs Türk Mimar Mühendis Odalarının temsilcisi olur. Sağlık hizmetleri komisyonunda Tabipler Birliği temsilcisi olur. Eğitim hizmetleri komisyonunda Okul Aile Birlikleri temsilcisi olur.

TANER ETKİN (Yerinden)(Devamla) - Daire Müdürleri ne olacak?

AHMET DERYA (Devamla) - Yani demokratik bir yapıya kavuşturulabilir inancındayım. Sonuç itibarı ile şunu söylemek istiyorum. Çeşitli vesilelerle, çeşitli ortamlarda siyasi parti temsilcileri kamu yönetiminin bugünkü yapısından serzenişte bulunmaktadırlar. Kamu Hizmeti Komisyonunun bugünkü yapısından serzenişte bulunmaktadırlar.

Eğer samimiyetle bu yapı yeniden oluşturulmak, yeniden düzenlemek, daha verimli bir hale getirmek istiyorsak, bunu daha yüksek sesle tartışmalıyız, konuşmalıyız ve çeşitli seçeneklerin, çeşitli görüşlerin ortaya çıkmasına olanak sağlamalıyız. Bu görüşler sonucunda mutlaka kamu yönetimimizin de, o Kamu Hizmeti Komisyonunun da daha iyi bir yapıya, daha verimli bir hale getirilmesinin yolunu bulacağız, yeter ki bunu tartışalım, bunu konuşalım, bunu konuşmaktan korkmayalım, kaçınmayalım veya bunlar konuşulduğu zaman rahatsızlık duymayalım. Saygılar Sunarım.

BAŞKAN - Çok teşekkür ederiz Sayın Derya. Sayın milletvekilleri; Kamu Hizmeti Komisyonu Bütçesi üzerinde ...

HÜSEYİN CELAL (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Sayın Başkan, iki cümle söylemek istiyorum. Yerimden de söyleyebilirim.

BAŞKAN- Lütfen, lütfen. Buyurun, buyurun Sayın Celal.

HÜSEYİN CELAL (Yerinden) (Devamla) - Sayın Başkan; burada Kamu Hizmeti Komisyonunun bütçesini görüşüyoruz. Ama kendileri gördüğüm kadarı ile burada yoktur.

AHMET DERYA (Lefkoşa) (Yerinden) - Tenezzül etmiyorlar.

BAŞKAN- Lütfen.

HÜSEYİN CELAL (Yerinden) (Devamla) - Bunu Meclise karşı saygısızlık olarak görüyor ve bunu tutanaklara geçirmek istiyorum.

BAŞKAN - Peki efendim.

HÜSEYİN CELAL (Yerinden) (Devamla) - Ve bu tutanağın en azından bu bölümünün de kendilerine gönderilmesini rica ediyorum.

BAŞBAKAN HAKKI ATUN (Yerinden) - Meclis Başkanlığı
" e i e e i .

KENAN AKAIN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Meclis Başkanı eli ile göndersin efendim.

BAŞKAN - Peki efendim. Meclis Başkanlığı Genel Kuruldaki saygıdeğer arkadaşların . Sayın Başbakanın da aynı konudaki yerinden işarı da sizi teyit eder mahiyettedir. Gerekli bu duyarlılığınız . . Meclis Başkanlığı eli ile ilgili Komisyona iletilecektir.

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - Bundan sonraki görüşülecek Daiarelerde de Sayın Başkan, Meclis Başkanlığının tüm kurum ve kuruluşlardan en yetkili görevlilerinin mutlaka gelmesi gerektiği inancı ile, geçen dönemdeki bütçelerde anane oydu. Davet beklemeden gelmesi lâzım, davet istemesinler kendi bütçeleri görüşülüyor.

BAŞKAN - Saygıdeğer arkadaşlar; Meclis Genel Sekreterliği bu konudaki tutanakları dünden itibaren ilgili dairelere gönderilmesi konusunda gerekli özeni göstermeye başlamıştır.

Evet efendim; bütün bu iyiniyetli dileklerden sonra sayın milletvekilleri; Kamu Hizmeti Komisyonu Bütçesi üzerindeki görüşmelerimiz tamamlanmıştır. Şimdi bu bütçeyi oylarınıza sunuyorum Kabul edenler?..Etmeyenler?...Çekimser?.. Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri; şimdi program 19 Savunma Bütçesinin görüşülmesine geçiyoruz. Bu günkü günlük programımızın son kısmıdır ve özellikle gördüğüm kadarı ile bu düşünce özgürlüğümüzü kısıtlamak bakımından söylemiyorum ama gerek Cumhuriyetçi Türk Partisi, Gerek Ulusal Birlik Partisinin, gerekse Toplumcu Kurtuluş Partisinin bu akşam değişik içerikteki toplantıları ve sosyal eğlenceleri de olduğunu da dikkate alarak, süratle geçiyoruz.

Sayın milletvekilleri; Şimdi de Program 19 Savunma Bütçesine geçiyoruz. Savunma Bütçesinin ödeneklerini okuyunuz lütfen.

KATİP -

Program 19 Savunma Bütçesi. Alt Program 06, 03 Güvenlik Kuvvetleri Komutanlığı. Personel Giderleri, Cari Giderler, Yatırımlar, Transferler Yok.

Program Toplamı: 1 Trilyon. Alt Program 04 Sivil Savunma Teşkilatı Başkanlığı.

BAŞKAN - Evet, lütfen Savunma Bütçesi üzerinde görüşlerini söylemek isteyen arkadaşlarımız var mı?..Başka?..Buyurun Sayın Atakol. Not aldım Sayın Akıncı'yı da.

KENAN ATAKOL (Lefkoşa) - Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; 1974 Barış Harekâtından sonra, Kıbrıs'ta sulh ve sükûn hakimdir. Bunun esas nedeni veya tek nedeni, Türk Silâhlı Kuvvetleri ve Güvenlik Kuvvetlerimizin caydırıcı gücüdür. Rumlar, sürekli olarak bu caydırıcılığı ortadan kaldırmak için, bu sabah da konuşmamda belirttiğim gibi, bir silâhlanma yarışı içerisine girmişlerdir. Rumlar, 1974'ten beri var olan dengeyi bozmak için bu yarış içerisindedirler. Ve yine sabah Dışişleri Bakanlığı Bütçesinde konuşurken söylediğim gibi, silâhlarını maalesef büyük ölçüde batı Avrupa ülkelerinden temin etmektedirler. Bu ülkelerin bazıları, Güvenlik Konseyinin daimi üyeleridir. Bazılar Avrupa Birliği üyeleridir. Türk Silâhlı Kuvvetleri ve Güvenlik Kuvvetlerimiz, Birleşmiş Milletlerin onbir yıl Kıbrıs'ta sağlayamadığı barışı, yirmi yıldır sağlamaktadır.

Bosna-Hersek'te kan gövdeyi götürmekte...

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ÖZKER ÖZGÜR (Yerinden)- Sükûneti.

KENAN ATAKOL (Devamla) - Hem sükûneti, hem sulhu, hem barışı.

ÖZKER ÖZGÜR (Yerinden) (Devamla) - Barış başka şey.

KENAN ATAKOL (Devamla) - Sırlar...

ÖZKER ÖZGÜR (Yerinden) (Devamla) - Barış başka birşeydir.

KENAN ATAKOL (Devamla) - Size göre başka birşey, bana göre başka birşey. Demek ki orada anlayamayız Sayın Özgür.

ÖZKER ÖZGÜR (Yerinden) (Devamla) - Sükûneti derim, o barış der.

(Cumhuriyet Meclisi Başkanı Sayın Ayhan H. Acarkan, Başkanlık Kürsüsünü, Mustafa Adaoğlu'ndan devralır.)

KENAN ATAKOL (Devamla) - Sırp lar, ellerinden gelse Boşnakları haritadan silecekler. Buna rağmen, Birleşmiş Milletler Barış Gücü askerlerini Bosna'dan çekmek için konuyu ciddi ciddi tartışmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hiç kimse kendi kendini yanıltmasın. Hiçbir yabancı asker, gelip bizim için kendi canını feda etmez. Onun için, Kıbrıslı Türkler olarak şanslıyız ve buna şükretmemiz gerekir. Çünkü aramızda Türk Silâhlı Kuvvetleri vardır, Güvenlik Kuvvetlerimiz vardır. O bakımdan Güvenlik Kuvvetlerimizi her yönü ile güçlendirmemiz gerekir. Araç-gereç, silâh ve personel bakımından bütün olanaklarımızı zorlayarak Güvenlik Kuvvetlerimizi her geçen gün daha güçlü bir konuma getirmeliyiz. Anlaşma oluncaya kadar, caydırıcı gücümüzü ve üstünlüğümüzü korumalıyız. Mevcut olan askeri dengeyi bozmamalıyız, bozulmasına izin vermemeliyiz. Çünkü Kıbrıs'ta sulh ve sükûnun ancak bu şekilde sağlanabileceği kesin ve açıktır. Türk Silâhlı Kuvvetleri ve Güvenlik Kuvvetleri, Kıbrıslı Türklerin geleceğinin teminatıdır.

Bu vesile ile, Güvenlik Kuvvetlerimize ve Türk Silâhlı Kuvvetlerinde görev yapan tüm subay ve erlere en içten dileklerimizi sunar, Yeni Yıllarını kutlar ve bu Bütçeye olumlu oy vereceğimizi belirtirim. Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Atakol.

Söz sırası Sayın Akıncı'da. Buyurun Sayın Akıncı.

MUSTAFA AKINCI (Lefkoşa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Savunma Bütçesi görüşülürken, elbette Kıbrıs Türk Halkının geleceğini güvence altına alan ve 1974'te Kıbrıs Türkünün yok olup gitmesini önleyen silâhlı güçlerimize, içten iyi dileklerimizi iletmek mümkün değil.

Biraz önce de söyledim. Bosna-Hersek'te yaşananları gördükçe, bunun ne anlama geldiğini, sanıyorum takdir etmeyen insan toplumumuzda yoktur. Bu vesile ile, ben de Kıbrıs Türk Barış Kuvvetlerine ve Güvenlik Kuvvetlerimize en içten duygularımızı iletmek istiyorum. Bu vesile ile, değinmek istediğim bir-iki hususun altını çizmek istiyorum.

Günümüzde sayın milletvekilleri; silâhlı güç ve caydırıcılık artık orduların büyüklüğüyle, sayısal büyüklüğüyle değerlendirilmemektedir. Bilgisayar teknolojisine geçildikten sonra artık orduların sayısal büyüklüğü değil, teknolojik niteliğin önemi artmıştır ve dünyamızda şöyle de bir gelişme sözkonusudur; silâh sanayi sivil sanayiler haline dönüştükçe beraberinde şu tehlikeyi de taşımaktadır. Eskiden silâhları yalnız silâhlı kuvvetler elde edebilirdi. Onlar için siparişler verilirdi. Onlar için bu silâhlar yapılır ve ordulara teslim edilirdi. Ancak şimdi artık silâhlarda kullanılan bir sürü parçalar, sivil sanayinin bir parçası haline gelmiştir ve bugün çeşitli terör örgütleri de bu parçalardan istifade ederek silâhlanmaya gitmişlerdir. Yani ortada olumlu bir gelişme var, ama beraberinde getirdiği başka bir de tehlike var ve gelecekte birtakım savaşların nasıl yer alabileceği, tehditlerin nasıl oluşabileceği konusunda kitaplar yazılmaktadır ve dikkat çekilen önemli hususlardan bir tanesi de budur. O zaman bu bize şunu getiriyor; sayısal bakımdan büyük ordular yerine, daha küçük ama teknolojik imkânları daha büyük silâhlı kuvvetler anlayışına doğru bir gelişme sergilenmesi lâzım. Kıbrıs için bu daha da önemli. Çünkü eğer Kıbrıs'ta daha önceki konuşmalarımızda değindiğimiz çerçevede bir çözüme doğru gideceksek, bilenecektir ki, otuz bin Kıbrıs Türk Barış Kuvvetleri mensubunun tümünün burada kalması mümkün olmayacaktır. Zaten bunu bizim kendi yöneticilerimiz de kabul etmekte ve anlaşma da garantiler çerçevesinde kalacak olan birimlerden söz edilmektedir. Bu anlatmaya çalıştığım hususu daha da önemsememizi gerektiriyor. Bu caydırıcılığın olabilmesi için mutlaka ve mutlaka modernleşmeye gitmek lâzım, teknolojik imkânlardan yararlanmak lâzım ve bir uygun bir aşamada küçük, ama etkili olabilecek, caydırıcı olabilecek profesyonelleşmeye de gidebilmek lâzım. Bunu Kıbrıs Türk Toplumunun

değerlendirmesi lâzım. Bugünkü şekliyle değil, belki küçük bir birim, sayısal bakımdan, ama etkisi olasn, caydırıcı olan teknolojik olanaklarla donatılmış olan bir birim. Yıllar sonra artık herhangi bir karşılıklı tehditin hiç kalmadığına iki toplum da kanaat getirdiğinde, belki gelecekte bugün için göremediğimiz daha da olumlu noktalara varılabilir. Belki tamamen silâhsızlanmayada gidilebilir. Fakat bugün olaya baktığımızda o noktadan epey uzak olduğumuzun bilinci içerisinde ve özellikle Rum tarafında teknolojik imkânlardan yararlanan donanımlı bir ordunun da teşekkül etmekte olduğunun da bilinci içerisinde, bu teknolojik donanıma yönelmemizin kaçınılmaz olduğu inancındayım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İçişleri, polis bağlamı açısından söylediklerimi anımsayacak olursanız, bu konuda değindiğim bir husus daha vardı, sivil demokratik hukuk devletinin gereklerine doğru da adımlarımızı sıklaştırarak atmamız lâzım. Hatırlayacaksınız dünkü konuşmada değerlendirdiklerimi, mesele yalnız İçişlerinin polise sahip olması, polisin ona bağlı olması meselesi değildir. Birtakım kurumlar vardır ki bu hiyerarşiyi doğru dürüst oturtulmalıdır demiştim.

itfaiyenin yerel yönetimlere, polisin içişlerine, Savunmanın, adı üstünde, ilgili Bakanlığa, Dışişleri ve Savunma Bakanlığına bağlanması gerekmektedir, eğer demokratik hukuk devleti ilkelere tamı tamına uyacaksa. Bu, daha bir sürü başka konularda olabilir değinilebilecek demokratik hukuk devleti açısından, ancak kurumlar açısından ve bütçesini konuştuğumuz kurum açısından bunun da değerlendirilmesi gerekmektedir. BU çerçevede hareket etmemiz gerekmektedir.

Bu düşüncelerle, Savunma Bütçesine, Komitede üyemizin verdiği olumlu oy doğrultusunda, Genel Kurulda da olumlu oy vereceğimizi beyan eder, hepinize saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Akıncı.

Sayın milletvekilleri başka söz isteyen var mı?...

EKONOMİ, MALİYE, BÜTÇE VE PLAN KOMİTESİ BAŞKANI AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden) - Sayın Başkan; söz isteyen yoksa, oylanmadan önce bir maddeyi düzeltme önerimiz olacak. Onu sunmak istiyorum, Komite adına.

BAŞKAN - Peki efendim, buyurun.

EKONOMİ, MALİYE, BÜTÇE VE PLAN KOMİTESİ BAŞKANI AYTAÇ BEŞEŞLER - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu maddeyi düzeltmeyi, Komitemiz kendi arasında görüşerek, oybirliği ile kabul etmiş ve bu öneriyi yapmıştır. Onu sunuyorum:

"Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

1995 Malî Yılı Bütçe Yasa Tasarısında yer alan Program: 19 Savunma Bütçesi, Güvenlik Kuvvetleri Komutalığı ile Sivil Savunma Teşkilât Başkanlığı ödeneklerini içermekte olup, ikinci maddeye bağlı Giderler Cetvelinde dökümsüz olarak bir tek rakam halinde 1 Trilyon Türk Lirası olarak yer almaktadır. Komitemize döküm halinde iletileceği bildirilen, ancak Tasarının Genel Kurula sunulduğu tarihe kadar iletilmeyen sözkonusu ödeneğin, Program-Ödenek toplamında herhangi bir değişiklik olmadan, Giderler Cetvelinde, ekte sunulan şekli ile yer almasını Komite adına saygılarımla öneririm."

(Önerisini yazılı olarak Başkana takdim eder.)

BAŞKAN - Öneri üzerinde söz isteyen var mı?... Buyurun Sayın Başbakan.

BAŞBAKAN HAKKI ATUN (Yerinden) - Öneri halledildikten sonra, son birkaç söz söylemek istiyorum oylamadan evvel.

BAŞKAN - Peki efendim. Öneri hakkında söz isteyen yok.

EKONOMİ, MALİYE, BÜTÇE VE PLAN KOMİTESİ BAŞKANI AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden) - Öneriyi oylamanız lâzım önce.

BAŞKAN - Önerinin dikkate alınıp alınmamasını oylayacağım efendim. Ondan önce mi istiyorsunuz Sayın Başbakan? Önerinin dikkate alınıp alınmamasını oylamam lâzım.

HAKKI ATUN (Yerinden) (Devamla) - Hayır, ondan sonra istiyorum.

BAŞKAN - Önerinin dikkate alınmasını kabul edenler?...
Kabul etmeyenler?... Çekimser?... Oybirliği ile kabul edilmiştir.

Buyurun Sayın Başbakan.

BAŞBAKAN HAKKI ATUN - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri;
içinde bulunduğumuz koşulları dikkate aldığımızda, Güvenlik
Kuvvetleri Komutanlığının ülkemizin savunmasını yürütmekte olan
kendi evlâtlarımızın, mücahitlerimizin bu konudaki görevlerinin
büyüklüğü ve önemi ortaya çıkmaktadır.

Ben, gerek Güvenlik Kuvvetleri Komutanlığına, gerekse
Güvenlik Kuvvetleri mensuplarına kısaca teşekkür etmek için
söz aldım. Aynı zamanda, özellikle güvenlik görevimizi yerine
getirmek için, Anavatanın bu konuda bütçesel katkılarına da bu
vesile ile teşekkür etmeyi bir borç bilirim. Mücahitlerimizin,
Güvenlik Kuvvetleri mensuplarının büyük bir özveri ile bu görevi
yerine getirmekte olduklarını biliyoruz. Nöbet saatleri, normal
standartların da üstündedir ve gözünü kırpmadan, çocuklar kış
kıyamette, elektrik kesintilerinin onların da yaşamını çok zor
duruma soktuğu bu koşullarda, bu görevi hem Komutanlık, hem
de bütün Güvenlik Kuvvetleri mensupları bu görevi bihakkın yerine
getirmektedirler.

Bunun ötesinde, bildiğiniz gibi, Güvenlik Kuvvetleri, teknik
ve stratejik yönden Barış Kuvvetlerine, Kıbrıs Türk Barış Kuvvetlerine de bağlıdır.

ve elbette bu güvenlik sistemi ve zinciri bir bütündür. Dolayısıyla teşekkürlerimizi Kıbrıs Türk Barış Kuvvetlerine de sunmayı ayrıca önemli bir borç, bir görev bilmekteyiz. Unutulmamalıdır ki Güvenlik Kuvvetleri görevini sürdüren evlatlarımız, yapılan denetlemelerde üstün başarı elde etmektedirler ve bu bize gurur vermektedir. Her gelen komutan özellikle İkinci Başkan bu konudaki takdirlerini hiç bir zaman gizlememekte ve Güvenlik Kuvvetleri mensuplarıyla gurur duyabileceğimizi bizlere iletmektedir. Bizler de Hükümet olarak Başbakanlığa direk bağlı komutanla muntazam ve uyumlu bir işbirliği sürdürmekteyiz. Gerek bizim onlardan, gerek onların bizden gündelik hizmetleri yerine getirilmesinde savunmanın ve iç güvenliğin sağlanmasında karşılıklı istemlerde de herhangi bir aksama ve tereddüt olmadan bunlar da yerine getirilmektedir. Komutanlığın özellikle son tamamlanan binasının en kısa sürede, Yakın Doğu Üniversitesinin karşısındaki binanın örneğinin hizmete girmesi konusundaki talepleri olmuştur. Yedidalga'da balıkçı barınağının kış koşullarından zarar gördüğünü tespit ettikten sonra bizden istemleri olmuştur. Bu konuda süratle hiç bütçe zorluklarına da bakılmadan hizmetlerin aksamaması için Hükümet olarak biz de üstümüze düşen görevi yerine getirmeyi bir borç, bir görev bilmekteyiz. İşte bu olumlu koşullar, bu olumlu ilişkiler içerisinde bu hizmetler verilmektedir. Bunu Yüce Meclisin ve sayın halkımızın bilmesinde yarar vardır. Güvenlik Kuvvetlerimize güveniyoruz, Kıbrıs Türk Barış Kuvvetlerine güveniyoruz. Gerçekten bugün Türkiye'nin en güçlü kolordusu burada güvenliğimizi sağlamaktadır. Rumların elbette artık savunmaya değil, artık hücumla yönelik, silâhlanmaları da gözümüzden kaçmamakta ve dünyanın bu konudaki dikkatini zaman zaman çekmektedir, tereddüt göstermemekteyiz. Temennimiz özellikle Sayın Atakol'un da vurguladığı gibi Güvenlik Konseyi daimi üyelerinin bile

Rum yönetimine dengeleri bozacak biçimde silâh satmaları, Yunanistan'ın, hatta NATO silâhlarını Paris'te revizyona tabi tuttuktan sonra, Fransa üzerinden Güneye göndermeleri gerçekten barışı tehdit eden gelişmelerdir ve onları söylemek bizim görevimizdir, günah bizden gitmektedir. Rum tarafı geçmişte bu tip hazırlıkları kendisini güçlü zannederek kullanmaya yöneltmiştir. Bundan kendisi pişman olmuş, hâlâ daha harbin acılarını bu defa istismar konusu yapmakta ve bir nevi siyasi propagandaya dönüştürmekte ısrar etmektedir. Örneğin bir kayıplar konusunu hâlâ daha insanların duygularını istismar ederek gündeme getirmekte ve harbin acılarını bir anti propagandaya dönüştürmek istemektedir. Elbette harp, hiç kimsenin arzu etmediği bir konudur. Ama güvenliğimiz ve topraklarımız tehlikeye düştüğü zaman bu silâhlanma muhaciminde . bunu bir saldırıya dönüştürmeleri halinde herhalde geçmişten daha da kötü bir durumla kendiler karşılaşacaktır. Bunu da söylemek bizim tarihi bir görevimiz olmaktadır.

Bunları söylemek için söz aldım, hepinize katkılarınız için teşekkürlerimi sunarım.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Başbakan.

Sayın milletvekilleri; öneriyi oylatmadan önce, Savunma bütçesinin dökümünü bir kere daha okuyorum. Okur musunuz lütfen?

KÂTİP - Program 19, Savunma.

Alt Program: 01-03, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Güvenlik Kuvvetleri Komutanlığı. Personel Giderleri:492,529,000,000. Cari Giderler: 376,531,000,000. Yatırımlar: 73,200,000,000. Transferler: 2,000,000,000. Alt Program Toplamı: 944,260,000,000.

Alt Program 04: Sivil Savunma. Personel Giderleri: 29 Milyar. Cari Giderler: 15 Milyar 890 Milyon. Yatırımlar: 10 Milyar 800 Milyon. Transferler: 50 Milyon. Alt Program Toplamı: 55 Milyar 740 Milyon.

Program Toplamı: 1 Trilyon.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri; öneriyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Kabul etmeyenler?... Çekimser?... Oybirliği ile kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri; Savunma Bütçesi üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır. Şimdi bu Bütçeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Kabul etmeyenler?... Çekimser?... Oybirliği ile kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri; bu durumda, günlük program gereğince görüşmeler tamamlanmış oluyor. Program gereğince, 19 Aralık Pazartesi günü, Başkanlığın sunuşlarından sonra:

1. Program 07: İçişleri Bakanlığı Bütçesi;
2. Program 09: Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığı Bütçesi görüşülecektir.

Birleşimi burada kapatıyorum. Teşekkür ederim.

Kapanış Saati: 17.40

DÖNEM: III

YIL: 2

CUMHURİYET MECLİSİ
GÜNDEMİ
20'nci Birleşim
16 Aralık 1994, Cuma
Saat: 10.00

GÜNDEM:

I. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI.

II. ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER:

- 1995 Malî Yılı Bütçe Yasa Tasarısının görüşülmesi.

(1) Program 05: Dışişleri ve Savunma Bakanlığı Bütçesinin görüşülmesi;

(2) Program 17: Kamu Hizmeti Komisyonu Bütçesinin görüşülmesi;

(3) Program 19: Savunma Bütçesinin görüşülmesi.